časopis gréckokatolíckej cirkvi · 37. ročník · 7./8. číslo · 27.03.2005 · 30 Sk/Kč

slovo

Židovská Pascha

Svätá a veľká nedeľa paschy

Zmluva II.

Obrady a tradície sviatku Paschy

ÚVODNÍK

Mons. Milan Chautur, CSsR
košický exarcha

Milí čitatelia Slova!

So svedectvom apoštolov o zmŕtvychvstalom Kristovi sa hneď a zaraz začalo šíriť aj antisvedectvo zákonníkov, ktorí podplatili stráže, aby hovorili o ukradnutí Ježišovho mŕtveho tela (por. Mt 28, 11-15). Tieto skutočnosti ohlasovania evanjelia a protiohlasovania idú vekmi popri sebe a ani dnešná doba nie je výnimkou, ba naopak, antisvedectvo nepriateľov Krista silnie.

Znova sa to deje ako vtedy cez silných tohto sveta a cez peniaze či ponuky, ktoré nám dávajú tí, ktorí svoj život nechcú vidieť v kontexte s večnosťou a túžia zničiť vieru aj u tých, ktorí si nedajú pozor na „vlkov v ovčom rúchu". Tak, ako farizejom išlo vtedy o moc a osobnú prestíž či materiálne zisky, aj súčasným antisvedkom zmŕtvychvstania ide o to isté.

Doba sa zmenila, ale spôsoby a motivácia zostávajú tie isté. Vystriedali sa ľudia, ale nezmizlo násilie, s ktorým sa útočí na vieru úprimne veriacich. Dnes má ten psychický nátlak ešte viac možností cez internet a masmédiá, ktoré často protichodnými informáciami dezorientujú tých, ktorí ešte hľadajú, a uvádzajú do pochybností tých, ktorí by chceli pokojne žiť svoj život viery.

Mocnie teda tlak na veriaceho spochybňovaním Cirkvi, jej predstaviteľov a postojov, ktoré Cirkev hlása na základe svedectva evanjelia. A my sa pýtame: Či obstoja naši veriaci v tomto enormnom tlaku? Za jednotlivcov sa odpovedať nedá, lebo to záleží od ich zakotvenia v Bohu, ale o Cirkvi možno s určitosťou povedať, že obstojí mocou zmŕtvychvstalého Krista. Veď situácia, v ktorej sa pohybovali dvanásti neučení rybári a niekoľko žien po Kristovom zmŕtvychvstaní, bola oveľa ťažšia, ako je tá dnešná, a predsa Cirkev postavená na Kristovi nezanikla.

Pre nás dnes je nutné viac sa zomknúť okolo Krista a prežívať jeho skutočnú blízkosť v najsvätejšej Eucharistii, aby sme sa nedali strhnúť tlakom tých, ktorí by najradšej ťažili z našej bezmocnosti. Kristus je sila, ktorá premáha aj smrť, preto my nemáme v čo silnejšie dúfať, lebo obdobnej sily vo svete niet. Práve pre túto moc viery v zmŕtvychvstalého Krista, by nás chceli jeho nepriateľa od neho odlúčiť, aby sme sa stali slabochmi tohto sveta. S Kristom sme silní, ale bez neho si neporadíme, preto buďme veľmi rozvážni v tom, čo od sveta prijmeme a čo rázne odvrhneme. Lebo nie je nič ľahšie, ako podpíliť kmeň a padnú aj ratolesti a zničí sa celý strom. Aj preto nám Kristus pripomína: „Ja som vinič a vy ste ratolesti..." (Jn 15, 5). Nabúraním nosného piliera sa stavba zrúti a len Kristus vo svojom zmŕtvychvstaní môže byť týmto základným pilierom (por. Ef 2, 19-22). Buďme veľmi bdelí, ale nie v strachu, lebo báť sa musí ten, kto nemá nijakú nádej, no my veríme, že s Kristom trpieť znamená s ním aj kraľovať vo večnosti - s ním sa neumiera, lebo smrť nad ním už nemá nijakú moc (por.Rim 6, 9).

Ak máme takúto nádej v Kristovi, potom sa nesmieme podvoliť rozpínavosti tých, ktorí túto nádej nemajú. V tomto ohľade sa nemusíme báť tých, „ktorí zabíjajú telo, ale duši nemôžu uškodiť" (por. Mt 10,28). Ba naopak, sami by sme mali chcieť pomáhať blúdiacim a zachraňovať tých, ktorí hynú vo svojej hriešnosti. Veď naším najkrajším prejavom vďačnosti zmŕtvychvstalému Kristovi je radostná ochota ohlasovať iným jeho vzkriesenie tak, ako to robili apoštoli a ženy, ktoré sa rozradostnené vrátili od prázdneho hrobu.

Ohlasovanie Kristovho vzkriesenia nie je len záležitosťou kňazov a biskupov. Veď predsa aj antisvedectvo nepriateľov Krista nešíria len ideologickí pracovníci. My všetci vnímame, že Cirkvi robia „antireklamu" aj samotní kresťania nežijúci podľa evanjelia – nehovoriac o tých, ktorí z neznalosti či v zlomyseľnosti priamo útočia na kresťanské zásady. Takémuto tlaku môže odolávať len spoločenstvo veriacich zjednotené okolo Krista a jeho evanjelia. Preto je aj naša pozornosť v tomto Eucharistickom roku zvlášť sústredená na bohostánok – na Krista žijúceho uprostred nás. V tomto pohľade viery sa budú musieť veriaci obnoviť, ak im skutočne záleží na tom, aby im diabol nevyrval vieru vo Vzkrieseného zo sŕdc. A len týmto spôsobom dospejeme k ozajstnej sile svedectva, ktorá premáha svet. Naša samotná účasť na svätej liturgii je svedectvom pred svetom tým, že táto účasť nie je len splnením príkazu, ale predovšetkým osobným stretnutím so vzkrieseným Kristom, ktorého nám každá nedeľa dáva pred zrak. A kde viac, než v chráme v tomto paschálnom období je počuť neustále ohlasovanie: „Christos voskrese iz mertvych...."? Ak to už vieme, nezostáva nám nič iné, len sa viac primknúť ku Kristovi cez Cirkev, v ktorej je prítomný – lebo vskutku Kristus je Cirkev a Cirkev Kristus – ako mystické telo.

Gréckokatolícki veriaci počas 40-denného veľkonočného obdobia vydávajú svedectvo o vzkriesení Krista pozdravom „Christos voskrese!". Slová však musia korešpondovať s postojmi a skutkami, inák je svedectvo neúčinné. Nech nám aj tieto pozdravy vždy pripomenú, čo je treba ešte urobiť a nezanedbať, aby Kristova smrť i jeho vzkriesenie nebolo pre nás márnym. Veď v podstate tu ide o náš život, o to, aby sme obstáli v úžasnom tlaku na našu vieru a aby sme získali nevednúci veniec slávy, ktorý Boh pripravil tým , ktorí ho milujú.

Zo srdca prajem všetkým vám radostné a ničím nerušené sviatky vzkriesenia Pána a udeľujem archijerejské požehnanie.

+Milan Chautur CSsR

vyberáme z obsahu

Rozjímania bl. biskupa V. Hopka	3
Správy z kresťanského sveta	4
Správy z domova	5-8
Ďakujem ti, Pane	9
Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý	10
Svätá a veľká nedeľa Paschy	11
Židovská Pascha	12-13
Obrady a tradície sviatku Paschy	14-15
Kolín za to stojí	16
Zmluva II.	17
Náš prepodobný otec Benedikt	17
Duchovné články a svedectvá	18-21,26
Prečo ľudia veria alebo neveria?	22
Miš-Maš	23
Relax, program STV a Lumenu	24-25
Liturgický kalendár	27
Spomienky na Svätú zem	28

slovo
časopis gréckokatolíckej cirkvi

■ Vydáva Gréckokatolícke biskupstvo a Petra, n.o. ■ Cirkevné schválenie: GBU Prešov, č.j. 3317/99. ■ **Šéfredaktor:** ThLic. Juraj Gradoš ■ **Cenzor:** Anton Mojžiš ■ **Redaktori:** ThLic. Peter Laca ■ **Jazyková úprava:** PhDr. Adriana Matoláková, Mgr. Emília Bakajsová ■ **Adresa redakcie:** SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov, *tel.:* 051-7562 668, *fax:* 051-7562 667, *e-mail:* slovogrk@greckokat.sk, *web stránka:* http://petra.grkatpo.sk/ ■ **Tlač a distribúcia:** Vydavateľstvo Michala Vaška Prešov ■ **Celoročné predplatné:** *Slovensko:* 390 Sk; *Okolité štáty:* 390 Sk + poštovné 870 Sk; (39 €); *Ostatná Európa:* 390 Sk + poštovné 1050 Sk (44 €); *Zámorie:* 390 Sk + poštovné 1640 Sk (80 $); číslo účtu: 400 180 6151/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, var. symbol: 2005 ■ *Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku.* ■ ISSN 1335-7492

Snímka z titulnej strany: Hlavná snímka: Umývanie nôh (M. Žarnayová), Ďalšie snímky: Pesach (Pesachova Hagada); Anastasis(archív redakcie); Tabule zmluvy (J. Gradoš).

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

Apríl 2005

■ Aby kresťania pravdivejšie prežívali nedeľu ako deň Pána, osobitným spôsobom zasvätený Bohu a blížnym.

■ Aby sa všetky kresťanské spoločenstvá horlivo usilovali o svätosť, a tak zapálili mnoho misionárskych povolaní.

■ Pán Ježiš nasýtil zázračne päťtisícový zástup. Aj nás zázračne nasycuje svojím živým telom. Tým, že ho mnohí prijímajú, sa nezmenšuje, ale zostáva celý. Volajme k Pánovmu stolu našich blížnych.

Rozjímania blaženého biskupa Vasiľa Hopka III.

Ježiš posväcuje moju prácu

Rozjímanie

„Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym."

„Nech neochabne moja sila, Pane, neopusť ma."

„Pane mocný, buď vždy s nami, lebo iného pomocníka okrem teba v súžení nemáme. Pane mocný, zostaň s nami!"

„Kristus je medzi nami. – Je a bude."

Nazaretský Ježiš, Robotník, je u mňa! Srdečne ťa vítam a hneď bozkávam tvoje mozoľnaté ruky, lebo aj kvôli mne sú tieto mozole na tvojich rukách. Kvôli mne si pracoval, aby si mi dal príklad, ako treba pracovať. Ježišu, tvoje mozole sú veľmi vzácne pre nás všetkých! Z celého svojho života si 30 rokov obetoval skrytému životu, životu obyčajného robotníka. Tým si chcel ukázať, že nie mimoriadne skutky, nie hrdinské činy od nás denne očakávaš, ale chceš, aby sme svoje každodenné práce vykonávali s láskou k Bohu, aby sme svoje malé každodenné úlohy plnili presne, svedomito, využili čas a takto žili bohumilým životom.

Ježišu, odpočiň si u mňa. Viem, že si unavený ako nazaretský robotník, preto teraz buď mojím učiteľom a majstrom.

Nauč ma, ako mám pracovať, aký mám mať pohľad na prácu, na robotníkov.

- Dieťa moje, počúvaj moju náuku: Pán pracuje od vekov, pracuj aj ty! Boží syn pracoval ako obyčajný robotník, pracuj aj ty! Bez práce nemožno žiť! Bez práce prichádzajú pokušenia, v nebezpečenstve je duša i telo. Statočná práca prináša duševné i telesné zdravie. Pán Boh chce, aby všetci ľudia na zemi mali všetko, čo k životu potrebujú. Kvôli tomu im dal zem, aby ju obrábali. Do zeme im vložil uhlie, kameň, zlato, drahokamy, aby ich vykopali a využívali ich. Preto im dal drevo, železo, aby to mohli využiť na Božiu slávu a pre osoh človeka. Dal človeku rozum, aby ho zdokonalil (učením) a využil ho. Dal človeku ruky, aby nimi mohol pracovať. Každý nemôže vykonávať rovnakú prácu. Nebolo by to múdre ani osožné. Nie každý je spôsobný na všetky práce. Prácu je potrebné si rozdeliť, ale cieľ je jeden. Modlitbou a prácou máme dosiahnuť to, pre čo je človek stvorený. Vo svojej práci máme byť svedomití, svoju úlohu, danú nám Bohom, presne splniť!

Dieťa, váž si robotníka, ktorý telesne pracuje. Ruky má čierne, tvrdé, mozoľnaté, odev od práce zašpinený. Ale pamätaj, že keď tento robotník plní svoju povinnosť, ktorú i Boh od neho očakáva, je to veľká vec pred Bohom a že pod zašpineným odevom často bije veľmi dobré, pracujúce srdce. No váž si aj prácu duchovných pracovníkov, bez ktorých sa svet nemôže obísť! Pamätaj, že Boh nehodnotí ľudí podľa vedomostí, ale podľa toho, kto ako plní svoje pozemské, zvlášť duchovné, úlohy! V Božích očiach nie je dôležité, kto je úradník, roľník, dôstojník, biskup, ale to, aký je ten roľník, úradník, dôstojník, biskup, robotník, ako plní svoje úlohy, pretože z toho sa bude zodpovedať pred Bohom.

Snímka: Juraj Gradoš

Pri práci nezabúdaj na Pána Boha, na svoj večný cieľ! Pretože len jedno je potrebné, len jedno je najvážnejšie pre každého človeka, aby bol šťastný nielen tu na zemi, ale aj vo večnosti!

Dieťa moje, vykonávaj svedomito svoju prácu. Nebuď malomyseľný, že tvoja práca je jednoduchá. Pozri sa na mňa. Robil som obyčajnú tesársku prácu, takú, akú obyčajne robili po dedinách gazdovia. Hoci som Boh, nehanbil som sa ani za tú poslednú prácu! Buď v práci svedomitý! Tvoja modlitba a svedomité vykonávanie práce ti budú prostriedkom k spáse!

Šír lásku, aby sa všetci ľudia mali radi. Nauč aj druhých milovať prácu a robotníkov! Nikdy nebuď pyšný, že možno pracuješ duševne a považuješ sa za niečo viac ako fyzicky pracujúci robotník. Nezabudni, že v tomto robotníkovi aj mňa zneucťuješ! Čo ste urobili jednému z najmenších, mne ste to urobili! Pamätaj, kým si na zemi, si povinný modliť sa a pracovať. Pre tvoju prácu, pre prácu všetkých, ktorí odo mňa žiadajú pomoc, dávam svoje požehnanie. Kto sa na mňa obráti o pomoc, každému pomôžem! Nezabudni tiež, že som priateľom práce a robotníkov a veľmi si želám, aby ste sa aj vy takto správali ku mne, ako sa ja správam k vám. Takto posilnený svätým prijímaním choď do práce a nezabúdaj na poučenie Ježiša Robotníka. Amen.

Christos v nas, II. časť, s. 67-70; prel. F. D.

Idem k Ježišovi Učiteľovi

Predstavím si Ježiša, ako učil. Už tri dni hovoril a národ sa nerozchádzal, pretože tak hovoril, ako doteraz ešte nikto. Hovoril ako ten, ktorý má moc...

Ježišu, už ako dvanásťročný si v chráme v spoločnosti starších ukázal svoju múdrosť pri vysvetľovaní Svätého písma. V duchu si ťa predstavujem, ako pekne si učil starších z ľudu. A ako tridsaťročný si začal systematicky učiť. Chodil si po mestách a dedinách a učil. Zvlášť pekne si učil na jednom vrchu. Bol pekný deň, slnko krásne svietilo. Vtedy si otvoril ústa a učil si zástupy: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení plačúci, lebo ich je nebeské kráľovstvo" (Mt 5, 3-4). Blahoslavení tichí, lační a smädní po spravodlivosti, milosrdní, blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. Koľko nových právd! Nebuďte teda ustarostení a nehovorte, čo budete jesť, čo si oblečiete, o tom všetkom vie váš nebeský Otec. Hľadajte najprv nebeské kráľovstvo a všetko ostatné dostanete navyše. Pozrite na nebeské vtáky, či nežijú? Pozrite na poľné ľalie, aké sú krásne, a nepracujú ani nepradú... Ani Šalamún vo svojej sláve nebol tak oblečený. Keď sa Boh tak o nich stará, ktoré sú tu dnes a zajtra ich hodia do pece, o koľko skôr sa bude starať o nás ľudí...

Za čo všetko môžem ďakovať Ježišovi Učiteľovi? Naučil nás poznať nebeského Otca, Svätú Trojicu, pravú vieru, hlavné prikázania, ceniť svoju dušu, starať sa o večnosť. Dal nám pravú náuku, ktorá nás privedie k večnej spáse. Aký iný duch je v Novom zákone? Aj v Starom zákone boli dané prikázania na vrchu Sinaj, ale akým strašným spôsobom: pri búrke a hromobití. V Novom zákone boli tiež dané prikázania, nie za hromobitia, ale počas krásneho dňa. Zákonodarcom bol tu sám milý Ježiš. Hovoril pekne, krátko a jeho prvé slovo bolo: „Blahoslavení ste..." V Starom zákone ľudia nesmeli ani vysloviť slovo „Boh". Jehova, Adonaj (Pán Boh) bol v očiach Židov strašný. V Novom zákone nás Ježiš naučil modliť sa: „Otče náš." Hovoríme s Bohom ako s Otcom. Hlavnou myšlienkou v Novom zákone je láska. Sám Zákonodarca, ktorý učil na vrchu ako dobrodinec, dovolil nielen na seba pozerať, ale dovolil aj prijať seba samého do nášho srdca. Tento zázračný Učiteľ teraz prichádza ku mne, do môjho srdca.

Ó, Ježišu, akú veľkú mám nádej, že naučíš aj mňa všetkému, čo je potrebné! Veľmi ťa milujem, veľmi som ti vďačný za to, že neblúdim v tme, pretože ty, Slnko pravdy, si nám Svetlom, že máme jasnú predstavu o viere a mravnosti.

Ó, príď, Ježišu, pouč ma, čakám ťa s láskou, ale aj s ľútosťou v srdci, pretože toľkokrát som nepočúval tvoju náuku. Príď, Ježišu, čaká ťa tvoj verný učeník. Amen.

Christos v nas, II. časť, s. 75-77; prel. F. D.

bl. Vasiľ Hopko

Pokračovanie nabudúce

Z KRESŤANSKÉHO SVETA

COIMBRA: Rakva s telesnými pozostatkami sestry Lucie bola vystavená 14. februára v Katedrále v Coimbre. Pohrebné obrady v pondelok 14. februára slávil biskup Coimbry Mons. António Cleto. Na obradoch sa zúčastnil aj biskup Seraphim Ferreira e Silva z diecézy Leiria. Telesné pozostatky sestry Lucie previezli do kláštora v Coimbre, kde prežila väčšinu svojho života. V priebehu tohto roka ju však podľa jej želania pochovajú vedľa jej príbuzných Františka a Hyacinty vo Fatime (ZE/TK KBS).

VATIKÁN: Kazateľom na exercíciach pre Svätého Otca a členov Rímskej kúrie, ktoré sa začali v nedeľu 13. februára a skončili v sobotu 19. februára 2005, bol taliansky biskup Mons. Renato Corti. Exercície sa konali v kaplnke Apoštolského paláca Redemptoris Mater posvätenej v roku 1999. Táto kaplnka známa ako „sixtínska kaplnka 21. storočia" bola zrešťaurovaná a ozdobená na stenách a na strope nádhernými mozaikami. Tieto mozaiky tvoria syntézu teológie Východu a Západu – dvoch strán plúc Cirkvi (ZE/-zg-TK KBS).

POĽSKO: Poľsko stojí tento rok v centre ekumenického Svetového dňa modlitieb žien, ktorý sa koná tradične v prvý piatok v marci. Tento rok mu dominuje heslo: Buďme svetlom. Liturgiu tohtoročného dňa modlitieb žien pripravili poľské ženy z deviatich kresťanských cirkví. Sústredili sa na súčasnú situáciu v Poľsku a vyjadrili v nej svoje obavy i nádeje. Svetový deň modlitieb žien sa slávi v 170 krajinách. Je to najväčšia ekumenická iniciatíva kresťanských laikov (KP/-zg-TK KBS).

NEW YORK: Dňa 28. februára 2005 vyzval generálny tajomník Svetového židovského kongresu Israel Singer účastníkov medzinárodnej konferencie v New Yorku z radov katolíkov a ortodoxných židov, aby sa modlili za zdravie pápeža Jána Pavla II. Na úvod sympózia, na ktorom sa zúčastňuje viac ako 40 ortodoxných a ultraortodoxných rabínov, kardinálov a biskupov z celého sveta, požiadal Singer prítomných, aby sa modlili „každý podľa svojej tradície za dobré zdravie pápeža." Všetci sa následne začali za Jána Pavla II. ticho modliť. „Prvýkrát po 2000 rokoch sa kardináli a biskupi zo všetkých kontinentov a z krajín ako India či Kórea, z čiernej Afriky a Európy stretli s najvyššími americkými, juhoamerickými a európskymi rabínmi," uvádza sa vo vyhlásení Aliancie nádeje, ktorá stretnutie organizuje (TASR 2005).

VATIKÁN: Zdravotný stav pápeža Jána Pavla II. sa postupne zlepšuje, informoval 3.3.2005 vatikánsky hovorca Joaquín Navarro-Valls. Hovorca síce odmietol uviesť možný dátum prepustenia Jána Pavla II. z nemocnice, ale naznačil, že by sa tak mohlo stať ešte pred veľkonočnými sviatkami. Dodal, že chirurgická rana, ktorá pápežovi zostala po zákroku na uvoľnenie dýchania (tracheotómii), sa dobre hojí. Svätý Otec tiež aktívne spolupracuje pri hlasových a dýchacích cvičeniach (TASR).

SVÄTÝ OTEC JÁN PAVOL II. SA STRETOL S IRACKÝM PATRIARCHOM

www.middle-east-online.com

Ako oznámila agentúra ZENIT, prvou audienciou Svätého Otca po duchovných cvičeniach bolo stretnutie rímskeho pápeža s irackým patriarchom chaldejskej tradície Jeho Svätosťou Emmanuelom III. Dellyom , patriarchom Babylona pre Chaldejcov.

Apoštolský Stolec nezverejnil obsah rozhovorov, ale, ako uviedol zdroj pre ZENIT, jedným z predmetov rozhovorov bola budúcnosť katolíkov v Iraku po nedávnych voľbách. Stretnutie sa udialo v sobotu 19. februára 2005 vo Vatikáne, práve v čase, keď v Ríme prebiehala demonštrácia za oslobodenie talianskej novinárky Giuliany Sgrenovej, ktorá bola v Iraku unesená začiatkom februára.

Svätý Otec žiadal jej prepustenie v nedeľu 13. februára po modlitbe Anjel Pána. V tejto súvislosti na recepcii na talianskom veľvyslanectve vo Vatikáne arcibiskup Giovanni Lajolo, sekretár vatikánskeho štátneho sekretariátu, upresnil: „Chaldejský patriarcha ma uistil, že obaja, on i apoštolským nuncius, klopú na všetky možné dvere, aby nadviazali nejaké kontakty s únoscami. Zatiaľ bezvýsledne."

spracoval Vladimír Miroššay

NOVÝ VEĽKOARCIBISKUP ANTIOCHIJSKEJ CIRKVI V INDII

www.apostolische-nachfolge.de

10. februára 2005 Svätý Otec Ján Pavol II povýšil „sui juris" (svojprávnu) partikulárnu metropolitnú cirkev syro-malankarských východných katolíkov antiochijskej tradície na vyššie arcibiskupstvo a povýšil doterajšieho arcibiskupa - metropolitu trivadrumského pre Syro-Malankaresov, najdôstojnejšieho Cyrila Mar Baseliosa Malancharuvila, O.I.C., do hodnosti trivadrumského veľkoarcibiskupa pre Syro-Malankaresov. Nový veľkoarcibiskup sa narodil 16. augusta 1935 v Ullannore v Indii, kňazskú vysviacku prijal v roku 1960, biskupskú v roku 1978. Arcibiskupom - metropolitom je od roka 1995. Je rehoľníkom Kongregácie nasledovania Krista, zvanej Betánia – O.I.C.

Syro-Malankarská cirkev v Indii má približne 450 000 veriacich, ktorí sú rozdelení v piatich eparchiách. Slúži im 632 kňazov, z ktorých je 121 rehoľníkov a 511 eparchiálnych kňazov. V piatich seminároch študuje 643 seminaristov. V novej arcieparchii je v 17 komunitách viac než 2 030 rehoľných sestier. Táto s Apoštolským stolcom zjednotená Východná katolícka cirkev má na svojom území 22 cirkevných inštitúcií, 449 vzdelávacích centier (univerzity, školy atď.) a skutky dobročinnosti a lásky vykonáva v 466 charitatívnych inštitúciách.

podľa VIS (Vatican Information Service)
spracoval Vladimír Miroššay

SVIATOK ZOSNUTIA SV. CYRILA V RÍME

V deň pamiatky zosnutia nášho prepodobného otca Konštantína Filozofa, mníšskym menom Cyrila, učiteľa Slovanov, sa každoročne konajú slávnostné bohoslužby v Bazilike sv. Klementa v Ríme. Každý rok je organizácia zverená inej slovanskej krajine. Na tohtoročný 14. február bolo za organizátora určené Slovensko, hlavná farcha pripadla Slovenskému ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Slovenskí pútnici, študenti a kňazi pôsobiaci v Ríme tvorili aj väčšinu medzi prítomnými. Slávnostnú omšu v latinskom obrade v talianskom jazyku slúžil Mons. Dominik Hrušovský, ktorý predniesol aj homíliu. Spolu s ním koncelebrovali kňazi zo Slovenska, Česka i Talianska. Už počas omše zaznelo aj viacero spevov byzantsko-slovanského obradu, rodného obradu sv. Cyrila – cherubínsky hymnus, Otče náš, pričasten. Počas sprievodu k hrobu sv. Cyrila sa spievalo zvelebovanie naším slovanským rovnoapoštolom a pri hrobe zazneli tropár, kondák a stichiry na stichovni. Spev v slovenčine i cirkevnej slovančine viedli slovenskí študenti z Ruského pápežského kolégia (Russicum) v Ríme spolu s Prof. Danielom Škovierom. Na záver zaznel v taliančine úryvok zo Života sv. Cyrila, ktorý opisuje jeho smrť a pochovanie v tejto bazilike. Na záver nasledovalo pohostenie v srdečnej atmosfére na nádvorí baziliky. Prepodóbne ótče Kyrílle, molí Bóha o nás.

Преподо́бне о́тче Ки́рилле, моли́ Бо́га ѡ̀ на́съ.

Andrej Škoviera

Vladyka Ján na 3. EpAŠke

Zbystrite pozornosť! Anima graduje, graduje! Starí známi EpAŠkári, ktorí sa stretli opäť v Lúčke-Potokoch, to mohli zažiť na vlastnej koži. Na radosť všetkých pribudli aj noví duchovní otcovia: o. Vlado Sekera, o. Slavo Krajňák, o. Slavo Zahorjan a o. Rasťo Baka.

Ako správna animátorská rodina sme spoločne vhupli aj do Veľkého pôstu. 11.-13. a 18.-20. 2 sme sa po dlhšom čase opäť stretli. Vďaka prednáške o. Skybu sme naplno prežili slová Písma: „A keď sa postíte, nebuďte zamračení ako pokrytci. Znetvorujú si tvár, aby ľudia videli, že sa postia. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu. Keď sa ty postíš, pomaž si hlavu a umy si tvár, aby nie ľudia zbadali, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti" (Mt 6,16-18).

Ale to nebolo všetko! Anima skutočne graduje, graduje! Na vlastné oči sa o tom presvedčil aj vladyka Ján Babjak, SJ, ktorý si našiel čas a prišiel medzi svoje ovečky. Ich radosť z návštevy pastiera bola vygradovaná do krajnosti. Úsmevy a milé slová naplnili srdcia všetkých účastníkov.

Ale anima neuveriteľne graduje, graduje ďalej!

Ešte šťastie, že deň má iba 24 hodín, lebo obohatenia pre naše duše by bolo toľko, že by to gradovanie nemuseli vydržať. A preto bol nutný večerný program na uvoľnenie. Kreativitu animoši ukázali pri biblických scénkach a ani múry Jericha to gradovanie nevydržali.

Ale to neprekáža, lebo anima graduje, graduje naďalej!

Oľga a Ema

Nový evanjeliár pre Vinbarg

Dňa 27. 2. 2005, na 3. pôstnu nedeľu – Krížupoklonnú, pri slávnostnej sv. liturgii sv. Bazila Veľkého požehnal o. Vladimír Skyba, protosynkel Prešovskej eparchie, za účasti o. ICLic. Jozefa Zorvana, protopresbytera Bardejovského protopresbyterátu a o. PaedDr. Františka Dancáka, titulárneho kanonika, bývajúceho vo farnosti, nový evanjeliár pre farnosť Bardejov – Vinbarg. Pred sv. liturgiou bol vyložený kríž, ktorý sa na tretiu pôstnu nedeľu vykladá k úcte vo všetkých východných chrámoch. Homíliou nás otec protosynkel vyzval k odvahe k prijatiu osobného kríža. Ježiš vystúpil na kríž pre našu záchranu a nám sú dané kríže, aby sme boli zachránení

pre večnosť. Keď vieš pomenovať svoj kríž, neodhadzuj ho, neutekaj pred ním, lebo tento kríž ťa privedie k spáse.

o. Peter Cap

Lyžovačka v Rokytove pri Humennom

Prázdniny sa dajú tráviť pri počítači, pri telke – v nude. No pri správnej predstavivosti sa dajú prežiť aj na perfektnej farskej lyžovač-

ke. Rozhodli sme sa práve pre túto možnosť a vybrali sme sa na lyžovačku do neďalekej dedinky Rokytov pri Humennom. Stretli sme sa v menšom počte, ale aj napriek tomu bolo super. Čo treba k takej perfektnej lyžovačke? Stačí jeden kopec, vlek a batoh dobrej nálady. Strávili sme krásne 3 dni v ubytovni, kde sa o nás starali, aby sme neboli hladní a hlavne, aby sme mali kde spať. Hneď, ako sme sa ubytovali, vybrali sme sa pozrieť na kopec, kde sme sa po celý čas lyžovali. Naša nálada gradovala a zábava na svahu bola plná zážitkov. Ohúrila nás nielen lyžovačka, ale aj tunajší chrám – cerkev. V ňom o. Marek odslúžil prvopiatkovú svätú liturgiu. V našich modlitbách sme ďakovali Bohu za všetkých, ktorých poznáme, ale aj za dni prázdnin a super lyžovačku. Zážitky sme si ukladali na pamäťovú kartu fotoaparátu aj do svojej pamäti a delili sme sa o ne pri večeri. Po večeri sme sa lepšie poznávali pri spoločenských hrách a pri rozhovoroch. Naša lyžovačka sa rýchlosťou blesku dostala na koniec prázdnin a nás veľmi mrzelo, že musíme také pokojné miesto v prírode opustiť. Keďže sme sa navzájom lepšie poznali, naše vzťahy v spoločenstve mladých sa upevnili. Teraz už vieme, že ďalšie prázdniny strávime zasa spolu na príjemnom mieste s novými zážitkami. Verím, že som vás navnadila na správne strávenie prázdnin a že sa spolu s vami v Rokytove na lyžovačke stretneme.

Zuzka P.

SPRÁVY Z DOMOVA

PREŠOV: Podobne ako ostatné miestne cirkvi na Slovensku a vo svete, aj gréckokatolícka Prešovská eparchia sa zapojila do pomoci obetiam cunami. V nedeľu 30. januára vo svojich chrámoch zorganizovala mimoriadnu zbierku na pomoc a podporu zničených oblastí v juhovýchodnej Ázii. Vyzbieralo sa 780 000,- Sk. V tejto sume je aj dar Gréckokatolíckej diecéznej charity v Prešove vo výške 100 000,- Sk. Tieto finančné prostriedky boli zaslané na konkrétny projekt otcov jezuitov. Ich provincia, ktorá pôsobí na Srí Lanke, chce tam postaviť 600 domov pre postihnutých ľudí. Okrem toho chcú zakúpiť aj nové člny pre rybárov, ktorých pohroma najviac postihla. Napriek zlej finančnej situácii mnohých obyvateľov východného Slovenska, najmä jeho severovýchodnej časti, aj gréckokatolícki veriaci ukázali svoje silné sociálne cítenie a lásku k blížnemu ako už mnohokrát predtým. Aj keď je to možno len kvapka v mori v pomoci z celého sveta, bol to pred začiatkom Veľkého pôstu veľmi konkrétny znak. Popri modlitbe a pôste je v príprave na Paschu veľmi dôležitá aj almužna. Nech Boh prijme obetu všetkých ľudí dobrej vôle, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom rozhodli pomôcť a stále pomáhajú tým, ktorí trpia (Ľubomír Petrík/ISPB).

PREŠOV: V hlbokom prežívaní veľkopôstneho času sa 21. februára 2005 konalo na Biskupskom úrade v Prešove piate formačné stretnutie chlapcov - seminaristov, ktorí ukončili bohoslovecké štúdiá a neprijali kňazské svätenie. Formačné stretnutie viedol o. ThDr. Peter Vansač, PhD., poverený pastoráciou povolaní.

Formačné stretnutie sa začalo modlitbou, po ktorej nasledovala prednáška o znakoch povolania. Otec Peter začal stretnutie nasledujúcim príbehom. V Poľsku zomrel kňaz, ktorý bol veľmi slabý v štúdiu. Biskup sa rozhodoval, či ho vysvätí. Tento človek túžil byť kňazom, biskup ho vysvätil a poslal do pastorácie na dedinu. Kňaz bol natoľko slabý, že pastoráciu nezvládol. Preložili ho na jedno pútnické miesto v Poľsku, aby vypomáhal ako pomocný duchovný. Verejne neslúžil, iba spovedal. Spovedal tam každý deň vyše 30 rokov. Ľudia si ho obľúbili a vyhľadávali ho. Údajne na pútnickom mieste vyspovedal milión ľudí. Otec Peter zdôraznil, že ten človek bol povolaný. Aj keď v ľudských očiach bol neschopný, v očiach Božích bol schopný. V spovedelnici sprostredkovával Božiu milosť.

Prednáška ďalej pokračovala. Zo Svätého písma boli uvedené jednotlivé okamihy, ako Boh povoláva Mojžiša, Samuela i učeníkov Ježiša. Okrem iného otec Peter chlapcom zdôraznil, že povolanie je spojené s poslaním. Keď Boh niekoho povoláva, tak má nejaký plán a človek by mal odpovedať. Stáva sa, že človek váha a dlho premýšľa. Boh však čaká na slobodné rozhodnutie. Netlačí ani nenúti, ale sľubuje pomoc. Tak, ako to sľúbil Mojžišovi, keď mu povedal: „Ja budem s tebou."

SPRÁVY Z DOMOVA

Po prednáške otec Peter odpovedal na otázky, ktoré dostal a nastala diskusia. Formačné stretnutie bolo ukončené modlitbou a dohodou termínu duchovných cvičení, ktoré sa budú konať v apríli v priestoroch kňazského seminára v Prešove (Peter Laca).

DONOVALY: V dňoch 22. a 23. februára 2005 sa v priestoroch penziónu Zornička na Donovaloch konalo pravidelné jarné plenárne zasadanie Konferencie biskupov Slovenska (KBS), v poradí už päťdesiate. Zúčastnili sa ho všetci členovia KBS, okrem pomocného biskupa Bratislavsko – trnavskej arcidiecézy Mons. Jána Oroscha. Na zasadaní sa zúčastnil aj apoštolský nuncius v SR Mons. Henryk Józef Nowacki. Predseda KBS Mons. František Tondra v úvodnom príhovore konštatoval napätie, ktoré vládne v spoločnosti a má politické, ekonomické i duchovné dôvody. Táto situácia je pre biskupov i veriacich výzvou k osobnej i kolektívnej zodpovednosti.
Apoštolský nuncius v SR Mons. Henryk Józef Nowacki vo svojom programovom príhovore poukázal na pribiehajúci Rok Eucharistie, pripomenul možnosť získania plnomocných odpustkov a povzbudil do rozmanitých aktivít, najmä vo farnostiach, ktoré veriacim pomáhajú prežívať eucharistické tajomstvo. Nosnou náplňou prvého dňa boli referáty predsedov 4 komisií a 18 rád KBS, v ktorých sa koncentruje celá činnosť KBS. V ďalších konkrétnych bodoch sa prejednávalo zriadenie KPKC – Katolíckeho pedagogického a katechetického centra. O prípravách na 20. svetové stretnutie mládeže referoval Mons. Milan Chautur, predseda Rady KBS pre rodinu a mládež. Biskupi zdôraznili, že okrem technických otázok treba mať na zreteli najmä duchovnú prípravu, a to aj v skupinách mladých, ktorí sa samotného stretnutia nezúčastnia. Biskupi sa tiež dohodli, že krížová cesta vo Veľký piatok 25. marca 2005 bude venovaná modlitbám a téme ochrany počatého života, nakoľko 25. marec je dňom počatého dieťaťa. Biskupi vyzvú veriacich k účasti na tomto podujatí.
Od štvrtka 24. februára sa biskupi zúčastnili na Donovaloch aj na spoločných pôstnych duchovných cvičeniach. Exercitátorom bol otec Ľubomír Stanček, CM (Mons. Marián Gavenda/TK KBS).

KOŠICE: Aj v tomto roku sa v Košiciach na Veľký piatok uskutoční Ekumenický pašiový sprievod. Témou jedenásteho ročníka budú slová apoštola Petra: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“ Na pracovnom stretnutí, ktoré sa konalo 23. februára 2005, to potvrdili členovia Ekumenického spoločenstva. Moderátor Ekumeny ThDr. Pavol Dráb v tejto súvislosti uviedol: „Každý z našich pašiových sprievodov má svoj biblický základ. Keď sme začínali, pridržiavali sme sa textov, ktoré hovoria o utrpení Pána Ježiša Krista. Neskôr sme si však uvedomili, že nemôžeme opakovať stále tie isté texty, preto sme sa snažili trochu sa otvoriť aj pre

Prázdniny? ..... také, ako majú byť!

Jar sa nečakane blíži a mnohí už zaiste čakajú na prvé intenzívnejšie teplé lúče, ktoré by neboli len chvíľkovým klamom, ale niečím stálym. Takto by azda reagovali mnohí, ak by ste sa na to opýtali v ankete pre dospelých. No predsa len existuje nejaká výnimka. Ak by ste

sa totiž opýtali detí a mládeže z farnosti Rafajovce a filiálnej obce Piskorovce, čo očakávajú od jari, povedali by: „Veľa snehu“. Nebol by to žiaden omyl ani nemiestna poznámka, pretože 2. marec sa iste vryje do pamäti tým, ktorí sa v tento deň zúčastnili spoločného šantenia na snehu. Čo nám tento deň priniesol? Prázdniny také, aké majú byť! Tento nápad sa zrodil len tak – úplne nenápadne.

Počas jarných prázdnin sme mali chuť niekam si vycestovať. Stretli sme sa na fare už niekoľko dní predtým, aby sa dohodlo čo a ako. Netrvalo dlho, aby sme zistili, že cestovanie kamkoľvek by urobilo rodičom „prievan v peňaženke“. Tak nám napadla iná, reálnejšia alternatíva. „Zostaneme doma!“, povedal niekto. Ďalší dodal: „Na snehu a na saniach.“ A mal pravdu. Tento deň priniesol skutočne všetko, čo sme od neho očakávali. Nemuseli sme skoro vstávať ani sa namáhať ďalekými túrami. Stačilo sa vyškriabať na neďaleký kopec, ktorý si v lete možno ani mnohí nevšimnú. No teraz v zime priniesol každému niečo iné. Mnohí mali možnosť na vlastnom tele okúsiť zemskú príťažlivosť i tvrdosť napoly zmrznutého snehu.

No okrem týchto radovánok boli aj iné: zimný vláčik, pokusy o rekordne dlhý zjazd či zjazd slalomom, a to akýmkoľvek „zimným dopravným prostriedkom“, trebárs aj obyčajným mechom, v ktorom bola napchatá slama. Pri takejto disciplíne človek aj vyhladne. Aj to sme mali vymyslené. Na fare bolo pripravené, ako ináč, typické pôstne jedlo: krásne červená paradajková polievka, rezance s makom a ako prídavok puding s ovocím. Toto nám stačilo na to, aby sme nabrali druhý dych a hor' sa ďalej. Našli sme si ďalší kopec! .... tento nás ale úplne položil. Ani sme sa nenazdali a deň sa chýlil k svojmu koncu. Neznamenalo to ale koniec toho, čo sme zažili pri spoločne strávenom dni, pretože malé ocenenia, ktoré dostal každý zúčastnený, nám budú dlho pripomínať to, čo si pre nás Boh v tento deň, len tak „nenápadne“ pripravil. A za to mu v tejto chvíli všetci ďakujeme.

o. Peter

Stretnutie pri lámaní chleba

Eucharistia bola ústrednou témou 5. stretnutia gréckokatolíckych dievčat Spišskonovoveského dekanátu na duchovnej obnove. Dvojdňové stretnutie sa uskutočnilo 4. a 5. marca 2005 v pastoračnom centre pri Chráme Premenenia Pána v Spišskej Novej Vsi. Pozvanie sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie prijalo 16 dievčat vo veku od 11 do 16 rokov. Stretávali sa pri modlitbách, sv. liturgiách, adoráciách a prednáškach, kde sa zamýšľali nad aplikovaním Eucharistie do reálneho života moderného kresťana. Osobitý zážitok v dievčatách zanechala Božská služba vopred posvätených darov, ktorú slávi východná cirkev v čase svätej Štyridsiatnice. O účastníčky bolo postarané nielen po duchovnej stránke, ale sestričky sa naplno prejavili aj charizmou pohostinnosti. Letné stretnutie si dievčatá naplánovali v čase prázdnin, keď naplno vychutnajú aj krásu okolitej prírody.

M.Ferková

Stretnutie animátorov v Humennom

Kto to kedy počul, aby sa animátori stretli na protopresbyterátnej úrovni a ešte k tomu v Humennom?! Život prináša zmeny a nové veci. No a keď slúžia na budovanie Cirkvi, majú z nich radosť všetci zúčastnení a osoh časom pocíti každý úd Kristovho tela.

26. február 2005 za zapíše do dejín ako dátum prvého stretnutia animátorov Humenského a Sninského protopresbyterátu. Mládež, ktorej srdce je zapálené pre prácu s deťmi či svojimi rovesníkmi, putovala z rôznych kútov do Humenného, kde sa na Gymnáziu sv. Jána Zlatoústeho o 9.00 stretli s o. Rasťom Bakom a animátorkami zodpovednými za pastoráciu mládeže tejto oblasti. Pilotné stretnutie prišli pomôcť naštartovať o. Rasťo Višňovský s animátorkou Darinou. Rozbehlo sa na plné obrátky a keby sa ľudkovia zďaleka nemuseli dostať ešte v ten deň domov, boli by sme tam sedeli až doteraz. Zažili sme také milé spoločenstvo, že sme sa rozhodli hneď naplánovať aj ďalšie stretnutie. Malo by byť 30. apríla v Sninе. Ak pracuješ vo svojej farnosti s deťmi alebo mládežou, či máš túžbu niečo začať, si aj ty srdečne pozvaný načerpať nové podnety a podeliť sa so skúsenosťami. Pre viac informácií sa obráť na kňazov alebo laikov zodpovedných za spomínané protopresbyteráty, ktorých kontakty nájdeš na super stránke www.barka.sk v rubrike Členovia. A ak nespadáš do tejto oblasti, nebuď smutný, určite sa takéto stretnutie bude konať aj v tvojom protopresbyteráte.

E. V.

Vyhlásenie Gréckokatolíckeho biskupského úradu v Prešove k nepravdivým informáciám o rusínskej otázke

Gréckokatolícky biskupský úrad v Prešove dôrazne odmieta útoky, ktoré sa objavili v médiách o údajnom negatívnom postoji úradu k veriacim rusínskej národnosti, ako neopodstatnené a nepravdivé.

Gréckokatolícky biskupský úrad v Prešove si je plne vedomý, že na území Prešovskej eparchie žijú aj gréckokatolícki veriaci rusínskej národnosti.

Preto prešovský eparcha Mons. Ján Babjak, SJ, po nástupe do biskupskej služby v roku 2003 oficiálne menoval svojho synkela – vikára pre veriacich rusínskej národnosti.

V roku 2004 oficiálne menoval do liturgickej komisie kňazov rusínskej národnosti, ktorí pracujú na prekladoch liturgických čítaní do rusínskeho jazyka. Teda je tu evidentný úmysel postupne dosiahnuť stav, aby sa rusínsky jazyk stal plnohodnotným liturgickým jazykom, ale neobchádzajúc pritom konkrétne kroky, ktoré pri schvaľovaní liturgických prekladov do jazykov ľudu vyžaduje cirkevné právo.

Všetci kňazi, ktorí sa cítia byť Rusínmi a chcú pôsobiť medzi rusínskymi veriacimi, pôsobia vo farnostiach, kde žijú títo veriaci. V týchto farnostiach sa liturgizuje v cirkevnoslovanskom jazyku, rusínski kňazi kážu po rusínsky a v niektorých farnostiach sa „ad experimentum" čítajú liturgické čítania v rusínskom jazyku. Biskupstvo nemá vôbec v úmysle obsadzovať farnosti s rusínskymi veriacimi slovenskými kňazmi. Počet rusínskych kňazov však zatiaľ nie je dostatočný pre tieto farnosti.

V kňazskej rade a v zbore konzultorov sú aj zástupcovia rusínskych kňazov.

Bohoslovci Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity majú možnosť študovať kodifikovaný rusínsky jazyk.

Aj na základe kánonických vizitácií, ktoré prešovský eparcha vykonal v niektorých farnostiach, v ktorých žijú veriaci rusínskej národnosti, je vidieť, že problém rusínskej otázky je umelo rozdúchavaný jednotlivcami.

Menovanie kňaza Jaroslava Popovca, ktorý pôsobil v Krajnej Bystrej 19 rokov, do farnosti Čirč, ktorá je významným pútnickým miestom Prešovskej eparchie a kde rovnako žijú Rusíni, dokonca v dvojnásobnom počte, sa uskutočnilo úplne štandardne a po výslovnom súhlase o. Popovca. Do farnosti Krajná Bystrá v Svidníckom protopresbyteráte bol menovaný kňaz rusínskej národnosti.

Je však prinajmenšom neštandardné obracať sa na biskupa petíciou, a to dokonca vo veci, ktorá je výsostne vnútrocirkevnou záležitosťou a určovať, kde má menovať kňaza. Toto nikdy nebol a ani nie je spôsob komunikácie vo vnútri Cirkvi, preto naňho nemôžeme pristúpiť.

Zároveň je absurdné, aby nezisková organizácia Drevené chrámy pod Duklou alebo akákoľvek iná organizácia žiadala zriadenie nového biskupstva, určovala jeho sídlo a hranice alebo aby vo vnútorných záležitostiach Cirkvi oslovovala štátne úrady a úrady Európskej únie.

Medializácia celej tejto záležitosti je plná neprávd a vidíme za ňou záujem niektorých jednotlivcov cieľavedome škodiť Cirkvi, prípadne budovať si agendu pre osobné politické ambície.

Poslaním Cirkvi je spása človeka. Preto Cirkev ohlasuje radostnú zvesť všetkým bez rozdielu národností, aby evanjelizovala človeka, aby ho priviedla k živej viere. Jej poslaním nie je národnostná politika. Možno toto nechcú alebo nedokážu pochopiť niektorí z iniciátorov tejto nezmyselnej mediálnej kampane.

Prešov 28. februára 2005
Gréckokatolícky biskupský úrad Prešov

Stanovisko Konferencie biskupov Slovenska k výzve Aliancie nového občana

Dňa 11. 2. 2005 politická strana ANO zastúpená Evou Černou a Jirkom Malchárkom poslala otvorený list cirkvám na Slovensku, aby vyčíslili svoj majetok. KBS na svojom zasadaní 23. 2. 2005 zaujala k výzve toto stanovisko:

Žiadna politická strana v demokratickom štáte nie je nositeľom štátnej moci, preto nemá právo vyzývať cirkvi, aby niečo konali. Z toho dôvodu nemôže stanoviť ani termín. Katolícka cirkev spravuje majetok podľa Kódexu kánonického práva a podľa štátnych zákonov. Subjektami v Cirkvi sú biskupstvá, farnosti a rehole – ide o stovky samostatných subjektov. Každé biskupstvo, farnosť či rehoľa vie, čo jej patrí, má o tom evidenciu a dáva daňové priznanie, ktoré je transparentné. Absolútna väčšina cirkevného majetku nie je zisková (katedrály, chrámy, umelecké diela) a vyžaduje si ustavičné náklady na opravy zo strany veriacich. Príspevok zo strany štátu býva kontrolovaný finančnou kontrolou, Najvyšším kontrolným úradom a daňovým úradom.

Donovaly 23. februára 2005, Konferencia biskupov Slovenska

SPRÁVY Z DOMOVA

iné miesta Starého a Nového zákona vo Svätom písme. Uvažovali sme, čo by bolo vhodné, akú tému vybrať na tento rok. Jeden z našich bratov prišiel s návrhom, aby sme sústredili pozornosť na to, čo sa odohrávalo pri apoštolovi Petrovi. Uvedomili sme si, že možno postaviť pred duchovný pohľad rozjímajúcich, modliacich sa ľudí postavu Petra, ktorý vynikne vo svojej slabosti. V ľudskej slabosti zapiera Krista. Zdá sa nám, že by bolo neúplné hovoriť len o Petrovom zlyhaní. Je potrebné vidieť ho aj v jeho pokání, obrátení a vrcholne v krásnom vyznaní, keď na Ježišovu otázku, ktorú dostal po jeho zmŕtvychvstaní: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma viac ako tí ostatní?", odpovedá: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád." Ak máme zhrnúť celý pohľad na apoštola Petra, tak sme to vyjadrili v heslách. Peter zapiera, Peter vyznáva. Ako každý rok, aj v tomto sa začne pašiový sprievod pred Jakabovým palácom, pri ktorom bude úvodné slovo. Prednáša ho obyčajne zástupca teologickej fakulty. Po ňom predstaviteľ Apoštolskej cirkvi prednesie úryvok z Jánovho evanjelia o Ježišovi Kristovi pred veľkňazom. To je vlastne aj prvé zastavenie pašiového sprievodu, ktorý prechádza k chrámom evanjelickej, reformovanej cirkvi a k modlitebni cirkvi bratskej. Na tomto mieste vystupuje aj brat zastupujúci cirkev československú husitskú. Ďalej prechádzame k chrámu pravoslávnej cirkvi, od nej ku gréckokatolíckej katedrále. Sprievod vyvrcholí pred Dómom sv. Alžbety. Čo sa týka záujmu veriacich, musím zdôrazniť, že z roka na rok je vyššia účasť" (Matúš Magyar, MSKA).

BRATISLAVA: Kardinál J. Ch. Korec sa vo štvrtok 24. februára na pozvanie pani Laury Bushovej zúčastnil verejného vystúpenia prezidenta G.W. Busha na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave. Po skončení prejavu sa podľa želania hostí stretol s pani Bushovou a prezidentom USA. Zotrvali v krátkom rozhovore za prítomnosti prezidenta SR, predsedu vlády a NRSR. Hostia ho ujistili o tom, že mnoho počuli o zápase kardinála za slobodu. Americký prezidentský pár mu pri tomto srdečnom stretnutí zároveň odovzdal pozdrav od washingtonského arcibiskupa kardinála Theodora McCarricka (Mgr. Martin Kramara).

ORLOV: Dňa 25. 2. 2005 sa v priestoroch Základnej školy v Orlove uskutočnila Biblická súťaž a Biblická olympiáda Staroľubovnianskeho protopresbyterátu. Zúčastnili sa jej súťažné družstvá zo ZŠ Orlov, ZŠ Komenského, ZŠ Štúrova a ZŠ Levočská v Starej Ľubovni, farnosti Jakubany, ZŠ Veľkého Lipníka, ZŠ Šarišské Jastrabie a SOU poľnohospodárskeho v Starej Ľubovni. Víťazstvo a postup do eparchiálneho kola si vybojovali v A kategórii 1. a 2. ročníkov ZŠ Marek Lipčák, Matúš Reľovský a Matej Rokonal zo ZŠ Štúrova v Starej Ľubovni, v B kategórii 3. a 4. ročníkov ZŠ Mária Mamrillová, Júlia Nedoroščíková a Tomáš

SPRÁVY Z DOMOVA

Šuga zo ZŠ Veľký Lípnik, v BO v 1. kategórii 5. – 9. ročníkov ZŠ Mária Dopirová, Dominika Gočmanovská a Michaela Michalová zo ZŠ Orlov a v 2. kategórii 1. – 2. ročníkov SŠ Silvia Bujnovská, Anna Stempová a Zuzana Špesová zo SOU poľnohospodárskeho v Starej Ľubovni (Peter Cap).

HLINNÉ: Jarné prázdniny sa pre 12 najlepších skautov z oddielu Hlinné a Varhaňovce niesli v znamení skautského minitábora. V pondelok 28.2.2005 sme sa popoludní ocitli na poľovníckej chate nad Juskovou Voľou. Museli sme si samostatne zabezpečovať teplo (a noci teda boli poriadne studené), svetlo, vodu a jedlo. Bolo to teda originál skautské. Okrem hier a výprav sme sa počas štyroch biblických tém zoznámili s osobou Jozueho. Záverečná nočná hra (1.00 – 3.00) preverila, do akej miery sme prijali i pre seba slová, ktorými sa Boh prihováral Jozuemu: „Buď silný a udatný."
Ako bodku za táborom sme sa vo štvrtok 3.3. v popoludňajších hodinách v počte 6 osôb presunuli do školy v Inovciach, kde sme pre deti z Pozdišoviec a Blatných Remiet pripravili prezentáciu skautského hnutia. Samozrejme, naviac sa páčili hry. My však vieme, že skautské heslo je: „Buď pripravený", a my k nemu ešte dodávame Jozueho heslo: „Buď silný a udatný" (Martin Mekel).

HLIVIŠTIA: Štvrtú pôstnu nedeľu zavítal vladyka Milan Chautur, košický exarcha, do farnosti Hlivištia v Sobraneckom protopresbyteráte. Motívom jeho pastoračnej návštevy bolo posvätenie novej čaše určenej pre filiálny chrám v Baškovciach. V homílii vladyka Milan pripomenul veriacim, že diabol existuje aj v súčasnom svete a osvedčenými prostriedkami v duchovnom zápase kresťana proti zlému sú modlitba a pôst. Na záver za návštevu poďakoval miestny kňaz o. Jozef Matejovský. Vladyka Milan pri odchode z Hlivíšť ešte navštívil v sobraneckej nemocnici ctihodnú sestru Michaelu, SSNP (Michal Hospodár/GKAE).

VRANOV NAD TOPĽOU: V sobotu 12. marca 2005 sa v Mestskom dome kultúry vo Vranove nad Topľou uskutočnil nultý ročník gospelového koncertu Gospel song, ktorý zorganizovalo Mestské kultúrne stredisko vo Vranove nad Topľou v spolupráci s gréckokatolíckou cirkvou. Účinkovali gospelové skupiny z gréckokatolíckej, rímskokatolíckej a bratskej cirkvi: Dave´s Stone z Davidova, Sanctus z Vranova nad Topľou – Čemerného, rómska skupina Bartimej z Hlinného, S2G Band z Hencoviec a ako hosť Timothy z Prešova. Podujatie malo aj ekumenický rozmer, lebo pieseň na oslavu Pána je úžasným prostriedkom na ceste jednoty a lásky. Tento koncert bol príležitosťou pre mnohých, ktorí chcú poznať Boha a rásť vo viere v neho. Cieľom gospelových piesní je oslava Boha, aby sme mohli lepšie a účinnejšie prežívať svoju vieru (ISPB / P. Milenky).

Stanovisko Konferencie biskupov Slovenska k zverejňovaniu zväzkov bývalej ŠtB

Ústav pamäti národa zverejnil zväzky spolupracovníkov bývalej Štátnej bezpečnosti, v ktorých sú uvedené aj mená biskupov a kňazov Katolíckej cirkvi. Hoci ešte nie sú uverejnené zväzky všetkých oblastí, Konferencia biskupov Slovenska vyjadruje toto svoje stanovisko:

1. Pripúšťame, že niektorí duchovní spolupracovali a stáli v službách ŠtB a nechceme ich obhajovať.

2. Ak sa dobrovoľne ponúkli kvôli vyšším postom, kariére či peniazom, ak na kohokoľvek donášali alebo zlomyseľne škodili – je to odsúdeniahodné.

3. Ak spolupracovali vydieraní pre svoje delikty alebo charakterové slabosti – je to poľutovaniahodné.

4. Ak sa často navštevovaní a obťažovaní pracovníkmi ŠtB zamotali do ich sietí a osamotení žili v neustálom strachu a napätí; ak boli vydieraní pre nejaké priestupky; ak podľahli paníke a snažili sa zmierlivým spôsobom udržať prijateľnú úroveň kontaktov – treba mať s nimi súcit.

5. Ak ani nevedia, ako sa do evidencie ŠtB dostali, dokonca výslovne tvrdia, že ju nepodpísali a že nikoho neudávali a žiadne výhody nemali, naopak, že pred príslušníkmi ŠtB žili v neustálom strachu a úzkosti – treba im veriť.

Vieme o svojich ľudských slabostiach i kňazských zlyhaniach. Preto my biskupi všetkých, ktorým duchovní spoluprácou s ŠtB ublížili (a to tak kňazom, ako aj laikom), odprosujeme. Všetkých, ktorých svojou spoluprácou s ŠtB pohoršili, prosíme o ospravedlnenie a odpustenie. Aj Sväté písmo nás nabáda: „Lebo ak vy odpustíte ľudom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí" (Mt 6, 14).

Žili sme v ťažkých časoch – v desaťročiach komunistickej diktatúry, v období intríg, podozrievania, zastrašovania. Zvláštnu pozornosť venovala ŠtB práve Katolíckej cirkvi. Už bezprostredne po roku 1949 komunisti začali jej prenasledovanie. Boli pozatvárané semináre, rehole, školy, zakázaná činnosť Gréckokatolíckej cirkvi, mnohí boli vo väzeniach, dokonca mučení a zavraždení. Mnohí tento tlak nevydržali, niektorí sa nazdávali, že spoluprácou dokonca zachraňujú Cirkev. Avšak absolútna väčšina katolíckych kňazov obstála čestne, ba niektorí hrdinsky. Mnohí z nich sú už vo večnosti. Tí, ktorí ešte žijú, nech sa s tým v duchu pokánia vyrovnajú vo svojom svedomí pred Pánom Bohom a pred ľuďmi. Dnes sú na pranieri „vinníci" – obete vtedajšieho komunistického režimu a jeho neľudských praktík. No prvá na pranieri by mala byť bývalá KSČ, KSS. Ona bola iniciátorkou aktivít ŠtB a jej príslušníkov. Zaráža nás však jedna skutočnosť. Zatiaľ čo médiá v publikovaných textoch uvádzajú mená kňazov i iných spolupracovníkov, nehovoria o príslušníkoch, ktorí celú spoluprácu organizovali, nanucovali a prostredníctvom nej vydierali. My všetci, celé Slovensko, by sme mali žiť očistení podľa pravdy a v pravde, čo je jediná záruka nášho dôstojného života do budúcnosti.

Donovaly 23. februára 2005
Konferencia biskupov Slovenska

Stanovisko a vyhlásenie otca Jaroslava Popovca k mediálnym vyhláseniam

V poslednom období je prostredníctvom médií moje meno spájané s otázkami týkajúcimi sa gréckokatolíckych veriacich Rusínov, medzi ktorými rezonuje aj otázka môjho znovunavrátenia do Svidníckeho regiónu, resp. do okresu Svidník.

Čo sa týka tejto skutočnosti, vyhlasujem, že počnúc 1. októbrom 2004 som bol J.E. Mons. Jánom Babjakom, SJ, prešovským eparchom, menovacím dekrétom ustanovený za farára farnosti Čirč v Staroľubovnianskom okrese. Moje menovanie bolo zo strany eparchu vopred konzultované a po zvážení som ho prijal.

V kraji pod Duklou som pôsobil od roku 1985 a odovzdal som tomuto „regiónu" svoje sily a schopnosti, snažiac sa po celý čas podporovať medzi ľuďmi pokoj, jednotu a svornosť v duchu Kristovho evanjelia.

Moje nové pastoračné pôsobisko, ktorým sa stala farnosť Čirč, eparchiálne odpustové miesto, som prijal ako novú výzvu zúročiť a odovzdať dlhoročné pastoračné skúsenosti v prospech veriacich a pre dobro Cirkvi.

Hlboko si cením každú prejavenú podporu, ale som zásadne proti neštandardným krokom a postupom. Na týchto iniciatívach sa nepodieľam a nesúhlasím s medializáciou môjho mena v tejto problematike.

Veriaci má právo predkladať pastierom Cirkvi svoje duchovné potreby a priania, čo umožňuje aj Zákonník východných katolíckych cirkví, ale sledujúc dobro Cirkvi a zachovanie neporušenosti viery, mravov a úcty k pastierom.

o. Jaroslav Popovec
farár farnosti Čirč

Ďakujem ti, Pane ...

Skúsme sa postaviť do Božej prítomnosti a predstaviť si chvíľu, keď sme sa narodili. Iste sa na to nepamätáme, ale dnes chceme znova prežiť ten krásny okamih, okamih nášho narodenia.

Keď si sa narodil, bol to veľký deň nielen pre teba a tvojich rodičov, ale aj pre Boha. Keď si sa narodil, v nebi bola veľká slávnosť, celé nebo sa radovalo. Anjeli tancovali od radosti nad tvojím narodením. Keď si sa narodil, anjeli sa tešili nielen z toho, že si prišiel na svet, ale aj z toho, že sa splnil Boží plán. Každý deň sa tešili z mnohých narodených a každý nový život bol jedinečný.

Aj ty si jedinečný, nie si jeden z mnohých, si originál. A si originál v tom, že Boh má s tebou špeciálny plán. Keď si sa narodil, anjeli sa radovali a Ježiš ťa zavolal po mene. Tvoje meno nie je obyčajné meno, tvoje meno ti dáva totožnosť. Tvoje meno je vyjadrením plánu, ktorý má s tebou Boh. Máš špeciálnu úlohu, ktorú ti dal Ježiš. Si muž, lebo Boh chcel, aby si bol mužom. Si žena, lebo Boh chcel, aby si bola ženou. A Boh ťa stvoril pre svoju potechu a teší sa, že si taký, aký si.

Možno si nikdy nepocítil radosť z toho, že si sa narodil. Považoval si to za samozrejmosť. Možno boli v tvojom živote chvíle, keď si si kládol otázku: „Prečo som sa vôbec narodil?"

A možno si prežíval aj stavy, keď si si želal: „Kiežby som sa nikdy nebol narodil!"

V živote si často odmietal seba samého a to Boha zranilo. Predstav si umelca, ktorý namaľuje nádherný obraz a dielo samo seba kritizuje. To by umelca zraňovalo. Uvedom si, že všetko, čo vychádza z Božích rúk, je umelecké dielo, lebo Boh je umelec. A všetko, čo vychádza z jeho rúk , je originál.

Aj ty si originál v Božích očiach. A tak mu ďakuj za to, čím si. Ďakuj mu za svoje pohlavie, za to, že si muž alebo žena, ďakuj mu za svoju rodinu, za svoju matku, za svojho otca. Ďakuj mu za svoj domov, za svoju krajinu, ďakuj mu za okolnosti, za prostredie, v ktorom žiješ, ďakuj mu za svoje telo, za svoju výšku, tvár, vek, za svoju povahu, za svoj temperament, ďakuj mu za spôsob, akým chodíš, ako hovoríš, ďakuj mu za každú časť svojho tela.

Pomôž mi, Pane, prijať seba samého. Často som sa pokúšal vymazať svoj obraz zo svojej mysle, pričom som si predstavoval iný obraz. Tým som ťa zranil. Ďakujem ti, že som sám sebou, Pane. Ďakujem ti za svoju minulosť, aj keď nie je vysadená kvetmi, ale pochopil

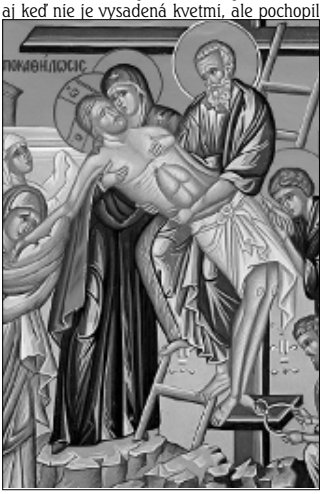

Ilustračná snímka: archív redakcie

som, že každá udalosť mojej minulosti mi pomohla dozrievať. Pane, ďakujem ti aj za svoju budúcnosť. Viem, že si Otec a chceš pre mňa len to najlepšie. Ďakujem ti za svoju prítomnosť, ďakujem ti aj za svoju budúcnosť. Často sa bojím budúcnosti, Pane. Obetujem ti ju a prosím ťa, aby som prijal každú okolnosť v mojom živote. Viem, že si môj Otec. A Otec chce vždy to najlepšie pre svoje dieťa. Preto sa nemusím o nič strachovať, len ti odovzdať svoju budúcnosť.

Teraz ti možno prichádza na um niečo, čo ťa zranilo. Niečo, čo nedokážeš prijať, niečo, čo sa stalo v minulosti... Prijmi to ...

V mysli sa vám vybavujú mnohé okolnosti, za ktoré sa hanbíte. Možno ste zúfalí a nešťastní. Prijmite túto realitu a raz navždy ju odovzdajte Bohu. Boh v tejto chvíli kladie na vás svoju ruku a hovorí: „Ste moji. Zabudnite na všetko, lebo aj ja som na všetko zabudol."

Niektorí ľudia prežívali alebo prežívajú problém s alkoholom. Toto v ich srdciach vyvoláva veľký hnev. Či už ide o vášho otca, alebo brata, prijmite tieto osoby, nehanbite sa za ne, milujte ich a láska k nim vás uzdraví.

Prijmite aj tú najväčšiu realitu, že ste hriešni. Prichádzajú ti na myseľ niektoré špeciálne hriechy a ešte stále sa zatracuješ: „Nemal som to urobiť." Ale teraz sa už pozri tejto situácii do očí. Dopustil si sa hriechu, ale vlož to do Božích rúk a pros, aby ťa Boh oslobodil od tohto činu minulosti.

Možno si niektorá matka nedokáže odpustiť potrat, ktorého sa v minulosti dopustila. Boh ti odpúšťa, je to tvoja ohraničenosť, prijmi ju. Aj tebe hovorí Ježiš slová, ktoré povedal žene pri svojich kolenách: „Ani ja ťa neodsudzujem. Choď a už nehreš!"

Pane, v tejto chvíli sa ti chcem poďakovať za svoj život. Ďakujem ti, že som sa narodil. Pane, pomôž mi zvoliť si a prijať okolnosti, v ktorých žijem. Ďakujem ti za to, že som muž, za to, že som žena. Dnes ti chcem obetovať to, že som muž, že som žena. Chcem, Pane, prijať aj svoju povahu. Ďakujem ti za to, že som extrovert, za to, že som introvert. Prijímam svoju povahu a prijímam aj svoje telo, môj Pane. Často som odmietal určité časti svojho tela, často som bol deprimovaný, lebo som sa neprijal taký, aký som. Neprijal som svoju výšku, svoj vek, svoje oči, vlasy ... Dnes, Pane, prijímam svoje telo a prijímam ho ako tvoj dar.

Chcem, Pane, prijať aj svoju rodinu. Prijímam dom, v ktorom som sa narodil. Niekto sa možno hanbí za dom, v ktorom sa narodil. Prijímam tento dom, môj Pane. Prijímam, môj Pane, aj svojho otca a svoju matku, ktorú si mi dal. Ďakujem ti za celú svoju rodinu, za moje sestry, za mojich bratov, za všetkých príbuzných. Ďakujem ti, Pane, za národ, v ktorom som sa narodil, za mesto alebo dedinu, v ktorej žijem. Ďakujem ti aj za svoje neúspechy. Viem, že si ich všetky využil pre moje osobné dobro, aby som rástol. Je to možno zvláštne, Pane, ale chcem ti ďakovať aj za moje hriechy. Vďaka nim som sa dostal bližšie k tebe.

Môj Pane, tak isto prijímam aj okamih svojej smrti. Bojím sa jej, Pane. Ale chcem nájsť odvahu a povedať ti, že ti obetujem chvíľu mojej smrti. Daj, Pane, aby ten okamih patril tebe. Prijímam smrť z tvojich rúk. Daj mi, Pane, Svätého Ducha, aby som mal odvahu prijať seba, prijať svoje životné okolnosti a ľudí, ktorých si mi dal. Pomôž mi, Pane, aby som si zvolil život, a nie smrť.

Ak ti v tejto chvíli prichádza na um niečo celkom špeciálne, čo len ťažko prijímaš, obetuj to Bohu. Zavolaj Svätého Ducha do tejto oblasti a popros ho, aby ti dal silu obetovať to.

Ľubomír Porhinčák
spracované podľa o. Elias Vella:
Ježiš, môj uzdravovateľ

GRÉCKOKATOLÍCKE BISKUPSTVO V PREŠOVE A NEZISKOVÁ ORGANIZÁCIA PETRA

vypisujú výberové konanie na obsadenie pracovného miesta redaktora (grafika) časopisu Gréckokatolíckej cirkvi Slovo.

Kvalifikačné požiadavky: vysokoškolské alebo stredoškolské vzdelanie s maturitou, ovládanie slovenského jazyka, práce s počítačom (Windows XP, MS Word, MS Outlook), terminológie a obradu Gréckokatolíckej cirkvi, znalosti v oblasti digitálnej fotografie. Pri výberovom konaní bude zohľadňované aj ovládanie grafickej úpravy.

Predpokladaný nástup: 1. máj 2005

K prihláške je potrebné doložiť štruktúrovaný životopis, kópie dokladov o ukončení štúdia a kópie stredoškolských vysvedčení, odporúčanie miestneho kňaza.

Prihlášku zasielajte na adresu:
Gréckokatolícke biskupstvo, Mgr. Daniel Dzurovčin, Hlavná 1, 081 35 Prešov **do 15. apríla 2005**.
Ďalšie informácie: 051/7562609, 7562667, e-mail: sefredaktor@greckokat.sk

„Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý“ (Jn 11, 3)

„Prečo?“ tento nápis s veľkým otáznikom je na stene ostravského krematória, ktorý na hrob svojej mladej dcéry dali smútiaci rodičia.

„Prečo? Prečo to postihuje mňa a práve teraz?“ Tak sa pýtame všetci, ak nás v živote navštíví smrť nám drahého človeka alebo veľká bolesť, z ktorej sa nevieme spamätať. Položí to aj veriaceho človeka. V takejto situácii nás nevie potešiť žiadne ľudské slovo. Nemôžeme si pomôcť, aby sa nám do mysle netlačili nevyslovené otázky: Je pravdou, že koho Boh miluje, toho krížom navštevuje? Ak nás Boh miluje, prečo nám to neukázal tým, že nás zachráni pred bolesťou? Ako vôbec mohol dovoliť, aby sa to stalo?... A odpoveď neprichádza!

Kresťanský autor Philip Yancey otvára svoju oslavovanú knihu o utrpení kapitolou s priliehavým názvom Problém, ktorý sa nepominie. Píše, že toto nie je len jedna z intelektuálnych záležitostí predurčených na diskusiu v sterilnej akademickej sále. Je to hlboko osobná vec, ktorá nám vie domotať emócie a zanechať nás v duchovnom kŕči – dezorientovaných, zastrašených a nahnevaných.

Toto je v skutočnosti najväčšia prekážka pre ľudí, ktorí hľadajú duchovné istoty.

Spomínaný autor dal vykonať národný prieskum, v ktorom bola odborne vybranej skupine dospelých ľudí položená otázka: „Keby ste sa mohli Boha opýtať na jedinú vec a vedeli by ste, že vám odpovie, čo by ste sa spýtali?“ Najčastejšia otázka bola: „Prečo je na svete bolesť a utrpenie?“

Každý z nás sa už iste stretol s bolesťou a zármutkom. Všetci sme prežili nejakú bolestnú stratu. Ak ten, koho milujeme, zomrie, odíde s ním aj časť z nás. Stratiť človeka je pre nás, akoby nám amputovali končatinu. Tí, čo nezažili tragédiu tohto druhu, prežili pravdepodobne niečo iné alebo ich niečo ešte len čaká, ak budú žiť dlho a bude im na niekom záležať. Príbehy o vlastnej bolesti by mohli rozprávať mnohí.

Lee Strogel vo svojej Kauza viera spomína, že jeho novinárskym chlebíkom bolo stretávať tvrdosť, utrpenie, zúfalstvo a neľudskosť človeka voči človeku. Videl zlobu a bolesť úplne zblízka a osobne. Hľadel do očí mladej matky, ktorej zmrzačili a zavraždili jedinú dcéru... Videl fotografiu mladej Afričanky, ktorá držala v náručí mŕtve dieťatko, čo zomrelo jednoducho preto, že už strašne dlho nepršalo... Strogelovej manželke Leslie zomrel strýko a tete diagnostikovali Alzheimerovu chorobu a posledné štádium rakoviny. Zasiahnutá týmto zvratom udalostí bola alergická na každého, kto by jej posúval lacné odpovede. Povedala mu: „OK! Ak si niekto myslí, že môže všetko zabaliť do peknej malej škatuľky a ozdobiť ju teologickou mašličkou, tak si nájdi niekoho iného.“

Vedel, že má pravdu. Preto si kladie otázky: Prečo Boh nepomôže? Ak je milujúci, všemocný a dobrý, potom by určite toto utrpenie nemalo existovať. Ak týchto ľudí miloval, prečo im to neukázal tým, že ich zachráni?

L. Strogel sa nad tým hlboko zamýšľa a konštatuje, že tieto skutočnosti sú nepochopiteľné. Vyznáva sa, že veriť je ťažké. Najmä preto, že Písmo opisuje Boha ako skrytého Boha. Človek musí vyvinúť úsilie viery, aby ho našiel. Existujú však stopy, po ktorých sa môže vydať. Boh nám dáva toľko dôkazov, že tí, ktorí ho chcú, ho môžu dosiahnuť.

Ježiš povedal: „Hľadajte a nájdete!“(Mt 7, 7), ale nepovedal, že ho nájde každý. Ani to, že ho nenájde nikto. Niektorí ho nájdu. Kto? Tí, čo ho hľadajú.

Učeníci vo chvíľach ukrižovania Ježiša Krista nemohli vidieť nič dobré, čo by z toho mohlo vzísť. Podobne si ani my nevieme predstaviť, že by sa mohlo z chvíľ, keď prežívame straty, skúšky a utrpenia, vynoriť niečo dobré. Ale vieme, ako sa to stalo v Ježišovom prípade a môžeme dôverovať, že aj nám sa tak stane. Napríklad, najväčší kresťania v dejinách vraveli, že ich utrpenie priviedlo k Bohu – takže je to tá najväčšia vec, ktorá sa nám mohla stať, a vôbec nie tá najhoršia.

Cieľom nášho života v tomto svete nie je pohodlie, ale tréning a príprava na večnosť. Sväté písmo hovorí, že aj Ježiš, „hoci bol Synom, z toho, čo vytrpel, naučil sa poslušnosti; a keď dosiahol dokonalosť, stal sa pôvodcom večnej spásy pre všetkých...“ (Hebr 5, 8-9). Ak to platilo pre neho, prečo by to neplatilo tým väčšmi pre nás? Takže praktickým zhrnutím povedaného je to, že ak chceme byť s Bohom, musíme byť aj s utrpením. Nemôžeme sa vyhýbať krížu, či už v myšlienkach, alebo v realite. Musíme ísť tam, kde je on. A kríž je jedno z takých miest.

Svätý apoštol Pavol dosvedčoval túto očisťujúcu schopnosť utrpenia slovami: „Chválime sa aj súženiami, veď vieme, že súženie prináša trpezlivosť, trpezlivosť osvedčenú čnosť a osvedčená čnosť zasa nádej“ (Rim 5, 3-4).

Môžeme povedať, že každé utrpenie nesie v sebe aspoň možnosť pre dobro. Nie každý mu dá šancu prejaviť sa. Nie každý sa naučí a vie čerpať z utrpenia: tu sa už začína uplatňovať slobodná vôľa, ktorá môže viesť aj opačným smerom. Napr. prečo sa niektorí ľudia v koncentračnom tábore stanú veriacimi a iní vieru stratia? To je tajomstvo nepredvídateľnosti človeka. Každý však môže premýšľať nad svojou minulosťou a povedať si: „Tie ťažkosti ma poučili. Vďaka nim som sa stal väčším a lepším človekom.“ Tejto dimenzii utrpenia sú si vedomí dokonca aj nenábožní ľudia.

Každý zrelší kresťan, ktorý sa obzrie za svojím životom, dokáže ukázať na určité

chvíle utrpenia, ktoré ho priviedli omnoho bližšie k Bohu. Kým však tým prešiel, bola to ťažká cesta. Až potom mohol povedať, že sa naučil niečo, čo by mu ani len vo sne neprišlo na um. Svätá Terézia, sama skúsená životom plným utrpenia, povedala: „Z pohľadu neba sa to najhoršie utrpenie na zemi, ba aj život plný najukrutnejšieho mučenia bude javiť len ako jedna noc v nepohodlnom hoteli“ (L. Strogel).

Teda hodnote večného poznania Boha, spojeniu s Bohom, sa nič iné nevyrovná. Ak cesta k tomu vedie cez súženie či muky, v porovnaní s cieľom sa aj to javí ako nič. Trápenie je obrovské samo osebe, ale v pomere k cieľu je ničím. Božia dobrota, Božia radosť raz nekonečne preváži všetko utrpenie – a dokonca i radosti tohto sveta.

Nech si teda otázku „prečo“ položíme akokoľvek, u ľudí odpoveď nedostaneme. Slová „všetko zlé je na niečo dobré“ alebo „Boh si vybral do svojej záhrady tie najkrajšie kvety“, nech by boli akokoľvek dobre mienené, sú pre trpiaceho človeka slabé. Nikto tiež nemá právo hovoriť: „Neber si to tak, iní to majú horšie.“ Odpoveďou je tu Ježiš sám! Odpoveďou je tu Boh , lebo človek v utrpení sa na niekoho obracia, veď kričí: „Bože, kde si?“ A Ježiš je viac ako vysvetlenie. Možno to znie sentimentálne, ale premýšľajme: keď sa nám rúca svet, nechceme ani tak filozofiu alebo teológiu, ale skutočné stretnutie s Ježišom. Jeho prítomnosť v našom živote je poslednou a najvyššou odpoveďou.

Všetkých, ktorí veria v Ježiša Krista, posilňuje jeho prítomnosť. Pomáha im vyrovnať sa so smútkom a keď príde čas, čelí i samotnej smrti.

„Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života...“ (Jn 6, 68).

František Dancák

Svätá a veľká nedeľa Paschy

Istý americký náboženský časopis uverejnil krátku meditáciu M. O´-Connorovej. V úvode autorka spomenula príhodu, ktorá ju veľmi oslovila. Jej malá susedka, šesťročná Terezka, ju často navštevovala. Francine jej vždy niečo prečítala zo Svätého písma. Keď raz skončila čítanie state o uzdravení slepého Bartimeja a chcela odložiť Sväté písmo, malá Terezka, plná údivu nad tým, čo počula, sa dôrazne spýtala: „A čo sa potom stalo?"

Dnes slávne oslavujeme sviatok sviatkov – Vzkriesenie nášho Pána Ježiša Krista. Na jednej strane sme naplnení sviatočnou atmosférou, ale na druhej strane sa možno pýtame: Môže nám tento dôverne známy sviatok ponúknuť niečo nové?

Ako dospelí kresťania si myslíme, že poznáme všetko o Ježišovom živote. Mnohí z nás azda dokážu recitovať naspamäť niektoré časti z evanjelia. Toto vedomie však môže spôsobiť, že stratíme schopnosť údivu nad mocnými skutkami a divmi nášho Boha. A keď sa stratí údiv, či skôr akési nadšenie, stratí sa aj schopnosť nachádzať v Božom slove, v liturgii a modlitbe niečo nové... inšpirujúce.

Skúsme si osvojiť údiv malej Terezky a pýtať sa s ňou: „A čo sa potom stalo?"

Ježiš uzdravil muža posadnutého nečistým duchom! A čo sa potom stalo? Ježiš očisťuje malomocných. A čo sa potom stalo? Ježiš lieči ochrnutého. A čo sa stalo potom? Ježiš uzdravuje človeka s vyschnutou rukou. A potom sa čo stalo? Ježiš uzdravuje ženu trpiacu na krvotok. A čo sa potom stalo? Ježiš vzkriesil Lazára z mŕtvych. A čo sa potom stalo?

Ježišovo telo bolo uložené do hrobu. A čo sa potom stalo?

„Ráno prvého dňa v týždni, ešte za tmy, prišla Mária Magdaléna k hrobu a videla, že kameň je od hrobu odvalený. Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k inému učeníkovi. Ktorého mal Ježiš tak rád, a povedala im: ‚Odniesli Pána z hrobu a nevieme, kde ho položili'" (Jn 20, 1-2).

A čo sa potom stalo?

„Večer v ten istý prvý deň v týždni, keď boli učeníci zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: ‚Pokoj vám!'" (Jn 20, 19).

A čo sa potom stalo?

„Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána. A znova im povedal: ‚Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.' Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: ‚Prijmite Svätého Ducha'" (Jn 20, 20-22).

A čo sa potom stalo?

„Tu vystúpil Peter s jedenástimi a zvýšeným hlasom povedal (zhromaždenému zástupu): ‚Mužovia judejskí a všetci, čo bývate v Jerozaleme, aby vám toto bolo známe, počúvajte moje slová!... Boh u vás potvrdil muža, Ježiša Nazaretského, mocnými činmi, divmi a znameniami, ktoré, ako sami viete, Boh skrze neho medzi vami urobil... Boh ho vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci... Nech teda s istotou vie celý dom Izraela, že toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, Boh urobil aj Pánom, aj Mesiášom'" (Sk 2, 14. 22. 24. 36).

A čo sa potom stalo?

„Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. Deň čo deň svorne zotrvávali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm. Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení" (Sk 2, 44-47). A hlásali Božie slovo. Hlásali vzkrieseného Krista. A začali premieňať svet.

A čo sa deje teraz? Aké zmeny koná viera vo vzkrieseného Krista v našich životoch? Boh, ktorý nás miluje od večnosti, daroval nám tento pozemský život, aby sme raz mohli spoznať večný život. Každý z nás má však príležitosť vstúpiť už teraz do skúsenosti večného života a konať podľa nej. Ježiš totiž povedal: „A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si ty poslal, Ježiša Krista" (Jn 17, 3).

Spoznať Boha znamená zakúsiť jeho lásku k nám i k všetkým ľuďom tejto zeme. Konať podľa tejto skúsenosti znamená milovať všetkých bratov a sestry, ktorí vstupujú do cesty nášho života. Urobme to a vyprodukujeme veľa dobrého ovocia. Urobme to a budeme naplnení radosťou – radosťou Paschy, radosťou Vzkriesenia, radosťou zo začiatku nového života.

Amerhastov zvon je hra, v ktorej britská herečka Júlia Harrisová hrá spisovateľku Emily Dickinsonovú. V prvom dejstve je obecenstvo oboznámené s Emiliným náboženským problémom. Pochádzala z náboženskej puritánskej, bigotnej rodiny, v ktorej otec bol pánom. Povinné návštevy Božieho chrámu, povinná denná modlitba, povinné čítanie Svätého písma atď. Na to sa do života tejto veľmi citlivej ženy dostáva duch rebelanstva. Začala spochybňovať niektoré spôsoby a zvyky, s ktorými vyrastala. Zostala však hlboko veriacou ženou. Jej poézia prezrádza citlivé uvedomenie si Božej prítomnosti vo svete a hlboké presvedčenie o veľkom tajomstve života a smrti. Emily Dickinsonová zápasila s pochybnosťami a strachom z Boha a z náboženstva ako z času na čas každý z nás. Ale tu prichádza vyvrcholenie hry, kde hovorí: „Som si istá, že žiaden človek nebude skutočne šťastný, pokiaľ nebude schopný povedať: Milujem Krista" (Jack McArdle).

Hľadanie odpovede na otázku malej Terezky „a čo sa stalo potom," nás privedie k poznaniu, že prví kresťania začali premieňať svet. Dali mu skrze vieru a lásku k Spasiteľovi nádej na krajší svet, ako aj perspektívu večného života. Dnešný sviatok nám však dáva aj inú otázku: „Čo sa stane dnes a zajtra v tvojom živote, brat, sestra?" Ak budeme nasledovať konanie prvých kresťanov, ktoré bude vyvierať z viery v Ježišovo vzkriesenie, tak aj my budeme premieňať svet, dáme mu novú nádej, nové smerovanie k skutočnému šťastiu.

Mirom Keruľ Kmec

Z knihy: Pesachova Hagada

Židovská Pascha

Málokto z nás si uvedomuje, že Ježiš Kristus bol Žid. Vnímame ho ako akúsi nadnárodnú osobnosť. Ale Ježiš sa narodil v židovskej rodine, bol vychovávaný podľa židovských obyčajov a podroboval sa predpisom židovského zákona od jasieľ až po tajomnú poslednú večeru, teda posledné slávenie židovského sviatku Pesach.

Židovská kultúra je dnes Slovákom málo známa. V minulosti však boli kontakty medzi kresťanmi a židmi na Slovensku oveľa intenzívnejšie. V čom nás kresťanov môže spoznávanie židovskej religionistiky a kultúry obohatiť?

Je potrebné uvedomiť si, že kresťanstvo vďačí judaizmu za svoj vznik. Židia uctievajú Starý zákon, kresťania Nový zákon. Nový zákon nenahradil Starý zákon, skôr dal starovekej forme monoteizmu novú interpretáciu. Postupne sa rozvinulo do odlišného náboženstva, ale po svojom predchodcovi prevzalo väčšinu morálnej a dogmatickej teológie, liturgie, inštitúcií i základných pojmov. Len štúdiom dejín židovského národa, ktoré siahajú takmer do prvopočiatkov dejín civilizovaného ľudstva.

Jedným z najznámejších sviatkov kresťanov i židov je Pascha. V oboch náboženstvách má podobný, no zároveň odlišný význam. Čím je Pascha pre žida?

Pascha, alebo Pesach, ako ju nazývame my, je pripomienkou odchodu našich predkov z krajiny Micrajim, z Egypta a s tým spojené zázračné udalosti. Všemohúci potrestal Egypt desiatimi ranami, pričom Izrael bol od týchto pohrôm uchránený. Najzávažnejšou bola desiata rana, keď zomreli všetci prvorodení. Na pamiatku tohto zázračného zachránenia prvorodených detí Izraela sa musia postiť prvorodení, vrátane levitov a kohenov. Boh neskôr ochraňoval Izrael v stĺpe, cez noc v ohnivom a cez deň zasa v oblačnom, pred prenasledovateľmi, ktorí chceli znova podrobiť tento ľud otroctvu. Nakoniec svojou mocou otvoril more a oni prešli po jeho dne suchou nohou, pričom prenasledovatelia v ňom zahynuli.

Ing. Imrich Šiovič sa narodil v roku 1929 v Sečovciach. Študoval na Vysokej škole technickej v Košiciach. Pôsobil ako technik, neskôr ako stredoškolský učiteľ. Momentálne je predsedom predstavenstva Židovskej náboženskej obce v Prešove.

Čo predchádza Pesachu?

V predvečer sviatku sa začína ranná bohoslužba Šacharit skôr, aby sa veriaci mohli naraňajkovať pred začiatkom zákazu chameca. Dnes sa v našich domácnostiach poväčšine slávi pesachová večera, ktorú nazývame aj Seder, teda poriadok, usporiadanie. Podľa tradície sa tridsať dní pred Pesachom neje maces a ani ovocie a zelenina, z ktorých sa pripravujú ďalšie pokrmy na sederovú večeru: chren, jablká, orechy atď. Pesachová večera sa koná prvé dva večery sviatku Pesach. Viažu sa na ňu dva príkazy – jesť maces a rozprávať potomkom o priebehu odchodu našich otcov z egyptského otroctva.

Čo je to vlastne chamec?

Doslovne to znamená kysnuté a kvasené. Akékoľvek jedlo, ktoré by čo len troška podľahlo procesu kvasenia, je chamec. Teda, napríklad, aj pivo. Podľa Tóry, teda Mojžišových kníh, je chamec iba to, čo pochádza z pšenice, jačmeňa, ovsa, raži a špaldy. Tradične sa však na Pesach zakazujú aj iné obilniny, ako napr. hrach alebo kukurica.

Ako sa pripravuje takáto sederová večera?

Na znak toho, že sme slobodní ľudia a nemusíme sa uskromňovať pri slávení Pesachu, sa používa čo najkrajší riad a predmety zvýrazňujúce slávnostnosť večere. Každý z večerajúcich má vypiť väčšiu časť červeného (môže byť aj biele) vína zo štyroch pohárov zo skla alebo striebra s objemom najmenej 86 mililitrov. Jeden pohár zostáva na stole nedotknutý, lebo je pripravený pre proroka Eliáša.

Prečo sa používa červené víno?

Červené víno symbolizuje krv, ktorú prelieval faraón, keď prikázal pozabíjať všetkých hebrejských chlapcov.

Ako vyzerá sederový stôl?

Na stole dominuje keara – veľká ploská misa, na ktorej sú uložené tri celé macesy, symboly troch vrstiev ľudu Izraela. Vrchný maces sa volá kohen, stredný levi a spodný Izrael. Zroa symbolizuje pesachovú obetu. Kým bol chrám, bola pesachová obeta hlavným cieľom sviatku. Na tento účel sa používa krídlo upečené na otvorenom ohni a z väčšej časti obraté od mäsa.

Ďalšou súčasťou stola je vajce, ktoré treba dobre uvariť, prípadne ešte naklepnuté upiecť. Na kearu sa kladie ešte v škrupine. Symbolizuje sviatočnú obetu Chagiga, ktorú do chrámu prinášali púnici, čo sa zišli na sviatok do Jeruzalema.

Maror (horké byliny) symbolizuje horkosť egyptského otroctva. Jedia sa dva druhy horkých bylín: chren alebo endívia, horký šalát. Charoset (malta) symbolizuje hlinu, z ktorej boli naši predkovia nútení robiť tehly. Táto zmes sa robí zo strúhaných jabĺk, hrušiek a orechov a musí byť hustá. Počas Sedera sa premieša a prileje sa trocha červeného vína, až potom sa namáča maror do charosetu. Priliate červené víno symbolizuje prvú egyptskú ranu, keď sa všetka voda v Egypte premenila na krv.

Maces sa dá kúpiť aj dnes v obchodoch. Čo to vlastne je?

Maces je pečivo, teda chlieb, ktorý neprešiel procesom kvasenia. Ten začína osemnásť

Z knihy: Pesachova Hagada

minút po zmiešaní múky a vody. Za tento čas sa musí dať maces rýchlo umiesiť a dať piecť. Ten, kto chce dodržiavať Tóru čo najpresnejšie aj pri výrobe macesu, musí dohliadnuť na to, aby zrno neprišlo do styku s vodou už od žatvy. Maces zhotovený z takého cesta sa volá maca šmura (strážený maces) a má sa jesť aspoň počas pesachového Sedera. Pri kupovaní macesu si židia overujú, či maces má hechšer, teda značku kóšernosti autorizovaného rabína. Maces je cesto našich otcov, ktoré nestačilo vykysnúť, kým sa Kráľ kráľov nezjavil a nevyslobodil ich.

A ako sa stoluje?

Počas večera pijú židia štyri predpísané poháre vína a jedia maces, korech a afikoman opretí o ľavý lakeť. V minulosti slobodní ľudia na hostine nesedeli za stolom, ale napoly ležiačky sa opierali o lakeť. Symbolizuje to naše vyslobodenie z otroctva. Miesta za stolom, najmä miesto pre toho, kto vedie Seder, majú byť pohodlné, ozdobené a vystlané mäkkými vankúšmi. Aj ľavák sa počas večera opiera o ľavý lakeť.

Syn musí v otcovej prítomnosti jesť a piť opretý, ale žiak má také právo v prítomnosti učiteľa iba vtedy, ak mu to učiteľ výslovne dovolí. Ženy môžu sedieť, nemusia sa opierať.

Ako prebieha takáto večera?

Seder má štrnásť častí. Pred začiatkom Sedera zapaľuje gazdiná sviece a pritom odrieka dve požehnania. Seder sa má konať nenáhlivo, aby sa dodržali všetky predpisy. Ten, kto vedie Seder, je ako kráľ, preto ho majú ostatní domáci obslúžiť.

Počas prvého pohára vína sa na požehnanie má stáť. Pred jedením karpasu (zelenina: petržlen, redkvička alebo šalát) si treba umyť ruky a dodržiavať všetky pravidlá umývania rúk pred jedlom. Potom sa zje kúsok karpasu, ktorý sa predtým namočí do slanej vody. Ďalší predpis o prepolení sa plní tak, že sa rozlomí stredný maces položený na stole na dve nerovnaké časti. Väčšia časť sa zabalí do obrúska a odloží ako zákusok, aby sa nezjedla počas hostiny. Menšia sa vráti pod obrúsok na kearu, aby sa nad ňou mohla čítať stať Hagady – Chlieb biedy.

Po jej prečítaní sa keara zdvihne a odloží sa bokom. Naplní sa druhý pohár vína, z ktorého postupne 16-krát odlievajú kvapku vína a deti alebo najmladší stolujúci tu kladú štyri otázky. Po nich je pozdvihovanie druhého a tretieho macesu, z ktorých si každý odlomí a zje malý kúsoček.

Hlava rodiny vezme kúsok chrenu, namočí ho do charosetu, požehná a zje. Potom vezme dva kúsky z tretieho macesu a spolu s horkými bylinami ich namočí do charosetu, spojí ich a podá ostatným spolustolujúcim. Oni si kúsok odlomia a zjedia.

Potom nasleduje večera. Po jej skončení hlava rodiny vezme odložený kúsok macesu, zákusok – afikoman, odlomí každému spolustolujúcemu a ten ho zje. Potom sa naleje tretí pohár a nasleduje požehnanie po jedle. Po ňom sa naleje štvrtý pohár a osobitný pohár pre proroka Eliáša, otvoria sa dvere, nasleduje chválospev so záverečným požehnaním a vypije sa posledný pohár.

Čo je zmyslom tejto večere?

Zmyslom večere je symbolicky osláviť vyslobodenie židov z egyptského otroctva, až po ich príchod do Svätej zeme. Hlava rodiny vysvetľuje všetkým členom rodiny, ale najmä deťom, akými útrapami, udalosťami prešiel židovský národ túto cestu.

Zmenila sa táto pesachová večera od začiatku nášho letopočtu?

Pesachová večera sa čiastočne prispôsobila novým možnostiam, najmä čo sa týka dostatku polotovarov pre pesach, ale v podstate sa na programe večere nič nezmenilo.

Aký je vôbec rok podľa počítania v židovskom kalendári?

V súčasnosti židia podľa svojho kalendára počítajú rok 5765. Židovský rok sa začína Novým rokom – ROŠ HAŠANA, ktorý pripadá na prvý deň mesiaca tišri. Tento deň podľa občianskeho kalendára pripadá premenlivo vždy na jesenný mesiac september alebo október.

Za rozhovor ďakuje
Juraj Gradoš

UČENIE 12 APOŠTOLOV

3. Ak sa chce u vás usadiť a je remeselník, nech pracuje a živí sa on sám.

4. Ak nepozná žiadne remeslo, podľa vášho uváženia sa postarajte, aby sa medzi vami nenašiel žiaden nečinný kresťan.

5. Ak sa tým však nechce riadiť, je to človek, ktorý s Kristom iba obchoduje. Majte sa pred takýmito ľuďmi na pozore.

13.

1. Každý pravý prorok, ktorý sa chce u vás usadiť, si zaslúži svoj pokrm.

2. Podobne aj pravý učiteľ si zaslúži ako pracujúci svoj pokrm.

3. Vezmi každú prvotinu plodov z lisu a obilia, hovädzieho dobytka a oviec a daj ju prorokom. Veď oni sú vaši veľkňazi.

4. Ak však nemáte prorokov, dajte prvotiny chudobným.

5. Keď zarábaš cesto, zober prvotinu a podľa tohto nariadenia ju odovzdaj.

6. Podobne, aj keď otvoríš nádobu s vínom alebo olejom, vezmi prvotinu a odovzdaj ju prorokom.

7. Vezmi prvotinu z peňazí, šiat a všetkého majetku, koľko sa ti zdá primerané, a odovzdaj podľa tohto nariadenia.

14.

1. Keď sa v Pánov deň zhromaždíte, lámte chlieb a vzdávajte vďaky, keď už ste predtým vyznali svoje priestupky, aby vaša obeta bola čistá.

2. Nikto, kto má nejaký spor so svojim blížnym, sa nemôže spolu s vami zhromažďovať, kým sa s ním nezmieri, aby tak nepoškvrnil vašu obetu.

3. Lebo Pán sa v tejto veci vyjadril takto: „Na každom mieste a v každom čase mi «treba» prinášať čistú obetu, lebo som veľký kráľ, hovorí Pán, a obdivuhodné je moje meno medzi národmi.“

15.

1. Voľte si biskupov a diakonov hodných Pána. Mužov miernych, nie chamtivých, pravdovravných a preskúšaných. Veď aj oni vám budú vysluhovať službu prorokov a učiteľov.

2. Majte ich v dostatočnej úcte, lebo oni sú vaši hodnostári, spoločne s prorokmi a učiteľmi.

3. Napomínajte sa navzájom nie s hnevom, ale pokojne, ako to máte v evanjeliu. Kto sa previní voči druhému, s tým sa ani nerozprávajte, ba nech nepočuje ani vaše slová, kým sa neobráti a nebude činiť pokánie.

4. Modlitby a vaše almužny, ako aj všetko, čo konáte, robte tak, ako to máte v evanjeliu nášho Pána.

16.

1. Bdejte nad svojím životom. Vaše lampy nech neprestávajú svietiť a z vašich bedier nech sa neuvoľňuje pás, ale buďte pripravení. Lebo nepoznáte hodinu, v ktorú príde náš Pán.

Uverejňované na pokračovanie.
Róbert Horka

ANKETA

Čo je najdôležitejšie na sviatku Paschy?

Anna
Myslím si, že je to čas pokánia, očistenia sa a uvedomenia si, že za naše hriechy zomrel Ježiš Kristus. A tým, že za nás zomrel, vykúpil nás a dal nám novú nádej.

Emil, študent bohosloveckej fakulty
Pre mňa osobne je to osobné vzkriesenie Ježiša Krista. Aby sa vzkriesený Kristus vzkriesil vo mne, aby to vzkriesenie bolo na mne vidno, a aby to videli aj moji blízki.

Ján, vrátník
Je to očakávanie vzkriesenia Ježiša Krista. Samotný Ježiš tu prišiel na to, aby spasil celý svet, celé ľudstvo a celé ľudské pokolenie. To je prakticky celý zmysel Paschy a veľkonočných sviatkov.

Helena, dôchodkyňa
Veriť, že Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. Mať v neho vieru. Veriť tomu, že trpel, že bol za nás ukrižovaný, zomrel a vstal z mŕtvych.

Aladár, dôchodca
Začnem tým, že Veľký piatok je najväčší piatok, lebo vtedy Pána Ježiša Krista položili do hrobu. A potom prichádza to najdôležitejšie. Jeho vzkriesenie, ktoré oslavujeme a ktorého sa v chráme zúčastňujem. V tomto čase chodím nielen do chrámu, ale aj na cintorín.

Jozef
Neviem presne povedať. No myslím si, že najdôležitejšie na tomto sviatku je pre veriacich Kristovo zmŕtvychvstanie a pre neveriacich príchod jari.

Bibiána, zdravotná sestra
Najdôležitejšie na sviatku Paschy je, podľa mňa, to, že Ježiš sa obetoval za všetkých ľudí. A je jedno, či sú to veriaci, alebo neveriaci. Ježiš ukázal, čo všetko je možné urobiť, ak má človek vieru vo svojho Otca. On svojím zmŕtvychvstaním ukázal, že život sa nekončí smrťou. Po smrti nasleduje buď večný život, alebo večné zatratenie.

Zuzana, študentka
Ja neviem. Asi to, aby si človek uvedomil, že je človekom. Aby si uvedomil, o čom je život.

Peter Laca

Obrady a tradície sviatku Paschy

Pascha je najväčším a najvýznamnejším sviatkom židov a kresťanov na celom svete. Pre nás je tento sviatok spojený s ukrižovaním a zmŕtvychvstaním Ježiša Krista. Jeho pôvod je však spojený so zázračným vyslobodením Izraela z egyptského otroctva.

V 2. storočí predchádza Paschu jeden – dva dni prípravy a nasleduje ju 50 dní radosti, o ktorých Tertulián hovorí, že „je to jeden sviatočný deň, ktorý požíva tú istú slávnostnosť ako Pascha“. O sto rokov sa už slávi dnešné trojdnie. V 4. storočí, ako čítame u sv. Atanáza, je už jasná 40-denná pôstna príprava a pridáva sa aj posviatok Paschy. Dnešné slávenie Paschy teda pokračuje jasne v tradícii a duchu prvých storočí.

Mojžišova Pascha

Je to najvýznamnejší židovský sviatok spojený s rozhodujúcim obratom v dejinách a osudom židovského národa. Pesach ukazuje na príchod Mesiáša v tele a jeho smrť: „Baránok musí byť bezchybný ročný samček. Vyberiete si ho spomedzi oviec alebo kôz. A bude vo vašej opatere do štrnásteho dňa tohto mesiaca, keď ho celá izraelská pospolitosť v podvečer zabije. I vezme sa z jeho krvi a namažú sa ňou obe veraje a vrchný prah dverí na domoch, v ktorých ho budú jesť. A v tú noc budú jesť mäso upečené na ohni; budete ho jesť s nekvaseným chlebom a s horkými zelinami. Níč nesmiete z neho jesť surové ani uvarené vo vode, ale iba upečené na ohni, hlavu, nôžky a vnútornosti. Níč z neho nenecháte do rána. Čo by však z neho malo zostať do rána, spálite to na ohni. A budete ho jesť takto: Bedrá budete mať opásané, obuv na nohách a palicu v ruke. Budete jesť narýchlo, lebo je to Pánov prechod (Pesach). Lebo v tú noc prejdem celou egyptskou krajinou a usmrtím všetko prvorodené v egyptskej krajine od človeka až po dobytok a nad všetkými bohmi Egypta vykonám súd ja, Pán! Krv na vašich domoch, v ktorých bývate, bude znamením na vašu ochranu. Keď uvidím krv, prejdem popri vás a nezastihne vás nijaký zhubný úder, keď budem biť Egypt. Tento deň bude pre vás pamätným dňom a budete ho sláviť ako Pánov sviatok: z pokolenia na pokolenie ho budete sláviť ako večité ustanovenie!“ (Ex 12, 5-14)

Židovská Pascha dnes

Pascha (prechod) je najväčší židovský sviatok, pamiatka oslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva. Hebrejský názov Chag ha-Pesach pripomína, že Boh „prekročil“ domy Izraelitov, ušetril ich a zachránil pred anjelom smrti (por.Ex 12, 23 - 27). Sviatok Paschy je teda sviatkom oslobodenia Božieho ľudu, ktorého činiteľom je samotný Boh. Iný názov pre sviatok je Korban Pesach, ktorý zvýrazňuje obeť veľkonočného Baránka (por.Ex 12, 3.43). Baránok je prvopaschálnou obetou, jeho krv ochránila Izraelitov od záhuby. Pascha je tiež známa ako Chag ha mazot (sviatok nekvasených chlebov). Keď Izraeliti utekali z Egypta, „ľud si vzal cesto ešte pred vykysnutím“ (por. Ex 12, 27). Pre tento sviatok je typické jedenie macesov – nekvaseného chleba.

Každý rok slávia židia sviatok Pesach ako pamätný deň, pripomienku Božieho spásonosného činu. Oslava Paschy bola spojená s prinášaním obety v jeruzalemskom chráme a so slávením domácej hostiny. Je slávnosťou najväčšej radosti, ktorá odhaľuje, ako Boh viedol svoj ľud z otroctva do slobody, zo smútku do radosti, z trúchlenia do jasania, zo zajatia k záchrane a z temnoty do veľkého svetla.

Židia začínajú Paschu sláviť večer 14. nisanu (apríl) a trvá sedem dní, teda do 21. nisanu. Oslavy sa zvyčajne odohrávajú v rodine. Počas celej tejto doby židia nesmú požívať ani mať v svojich domácnostiach ničkvasené, napr. pečivo z kysnutého cesta, všetko musí byť včas skonzumované alebo predané do nežidovského vlastníctva.

Čas konania Paschy

Židia slávia tento sviatok 15. dňa mesiaca nisan, teda v apríli. Kresťanská veľká noc síce veľakrát pripadne na apríl (termín sa pohybuje medzi 22. marcom a 25. aprílom), ale dnešný výpočet dátumu určila tradícia, o ktorej bolo rozhodnuté Cirkvou na Prvom všeobecnom nicejskom sneme v roku 325. Veľkonočné dni boli podľa alexandrijskej tradície stanovené na nedeľu po jarnej rovnodennosti, po prvom jarnom splne mesiaca, teda nerešpektujú biblický termín - 15. nisan. Prečo potom Cirkev nezostala pri tomto dátume?

Kresťania sa od začiatku snažili časovo oddeliť Veľkú noc od židovského sviatku. Navyše sa Cirkev snažila pokresťančiť pohanské sviatky. A práve medzi tie najvýznamnejšie patrili zimný slnovrat a jarná rovnodennosť. K zimnému slnovratu začali kresťania viazať sviatok Narodenia Pána a k jarnej rovnodennosti sviatok Paschy. To vyplývalo aj zo symboliky jednotlivých dní. Kým Narodenie Pána oznamovalo začiatok zmeny, rovnako ako zimný slnovrat znamená skracovanie nocí a predlžovanie dňa, Pascha ako víťazstvo Krista nad smrťou a hriechom našla svoju alegóriu vo víťazstve dňa nad nocou, keď dni začínajú byť dlhšie než noci.

Veľká noc je, zvlášť v ľudovom prostredí, spojená s mnohými pôvodnými pohanskými zvyklosťami, ktoré súvisia so začiatkom jari. A to nielen u nás, ale aj v oblastiach, kde kresťanstvo zapúšťalo korene stáročia skôr, než k nám prišli prví misionári. Tieto pohanské

Ilustračná snímka: M. Žarnayová

sviatky sa konali v prvých jarných dňoch po splne na počesť bohyne úrody a života. Tá istá bohyňa bola aj bohyňou zániku, vojny a smrti.

Symbolom tohto pohanského sviatku boli vajíčka ako symbol vzniku života. Naša Veľká noc však prevzala viac pohanských symbolov. Na tento sviatok sa piekli okrúhle koláče so znamením kríža. Išlo o babylonské mystické znamenie života. My tieto koláče poznáme pod názvom paska.

Ak sa chcelo kresťanstvo presadiť, muselo prijať množstvo z týchto obyčají ako určité oblastné zvyklosti a zmenilo ich motív. Vďaka tomu, že dokázalo najväčším pohanským sviatkom vtlačiť svoju pečať, stalo sa v priebehu 4. storočia kresťanstvo dominujúcim náboženstvom rozsiahleho rímskeho impéria.

Slávenie veľkonočných sviatkov sa na našom území stalo samozrejmosťou až po roku 863, po príchode vierozvestov, a postupne splynulo s ľudovými zvykmi, ba aj poverami aj na našom území.

Pascha v západnej Cirkvi

Veľkonočnou nedeľou vrcholí Veľký týždeň aj celý 40-dňový pôst. Fialovú farbu nahrádza v kostoloch slávnostná biela, zvonia zvony, hrá organ a spieva sa Aleluja. Keďže sviatok Zmŕtvychvstania Ježiša Krista je najväčším kresťanským sviatkom, slávi sa celú oktávu, čiže osem dní, až do nasledujúcej nedele. Veľkonočné obdobie trvá 50 dní až do Turíc, sviatku Zoslania Svätého Ducha. V tomto období horí v kostoloch veľkonočná svieca paškál, ktorá symbolizuje zmŕtvychvstalého Krista.

Rímsky pápež sa v podvečerných hodinách Zeleného štvrtku skloní k zemi, aby vykonal tradičný veľkonočný rituál umytia nôh 12 kňazom v rímskej Bazilike sv. Jána Lateránskeho. Odetý do bieleho rúcha so zlatým krížom vylieva pontifex maximus vodu na obe nohy kňazov, potom ich utrie a pobozká. Rituál Zeleného štvrtku pripomína Poslednú večeru, keď Ježiš Kristus umyl nohy svojich učeníkov a prikázal im, aby nasledovali jeho príklad.

Ešte pred týmto ceremoniálom pápež posvätí oleje, ktoré sa v Bazilike sv. Petra používajú pri krste, birmovke a vysviacke kňazov. Svätý olej je zmesou olivového oleja a balzamu.

Na Veľký piatok pápež absolvuje symbolickú Krížovú cestu (Via Crucis) okolo Kolosea. Odkedy si Ján Pavol II. v roku 1994 zlomil nohu, prestal pri Krížovej ceste nosiť vysoký kríž, ale zakaždým trasu okolo rímskej arény prešiel. Minulého roku pápež pre chorobu kľačiac dozeral na rituál a niesol kríž iba v poslednej fáze. Tento akt pripomína 14 zastavení, ktoré sa začínajú odsúdením Ježiša na smrť až po jeho pochovanie.

Všetky kostolné zvony vo Večnom meste vo štvrtok večer utíchnu a takto zostanú až do polnočnej omše v noci na nedeľu. Po sviatku vzkriesenia tradične udeľuje pápež na Námestí sv. Petra požehnanie Urbi et Orbi (Mestu a svetu).

Pascha vo východných církvách

Najväčšie kresťanské sviatky roka vnášajú do cirkevných obradov viaceré netradičné prvky. Pestrou škálou veľkonočných zvykov sa pýšia najmä cirkvi východného obradu. Gréckokatolíci nepoužívajú vo Veľkonočnom trojdní názvy Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota, ale všetky dni označujú prívlastkom Veľký: Veľký štvrtok, Veľký piatok a Veľká sobota.

Dopoludnia na Veľký štvrtok slávi biskup v katedrálnom chráme svätú liturgiu so všetkými svojimi kňazmi, počas ktorej posvätí olej – myro, ktorý sa používa pri udeľovaní sviatostí myropomazania. Po bohoslužbe biskup prepásaný zásterou umýva 12 kňazom nohy. Počas tohto obradu sa číta evanjelium o umývaní nôh.

Vo farnostiach sa vo večerných hodinách slávi svätá liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou, po ktorej nasledujú Strasti. Je to utiereň Veľkého piatku, keď sa číta dvanásť úryvkov o utrpení Ježiša Krista zo všetkých štyroch evanjelií. V niektorých chrámoch počas tohto obradu zapaľujú dvanásť sviečok a po každom úryvku sa jedna zhasne. Vyzváňajú pri tom zvony, ktoré nakoniec zmĺknu a znova sa rozozvučia až na slávnosť vzkriesenia v nedeľné ráno.

Veľký piatok je aliturgický deň, čiže sa neslúži svätá liturgia. V popoludňajších hodinách sa koná veľkopiatková večiereň, pri ktorej sa ukladá do hrobu plaščenica, ktorá zobrazuje ukladanie Kristovho tela do hrobu. Na konci večierne sa s plaščenicou koná sprievod okolo chrámu. Veľký piatok je prikázaným sviatkom a prísnym pôstnym dňom.

Na Veľkú sobotu sa ráno koná tzv. nadhrobná – jeruzalemská utiereň. Jej pomenovanie súvisí s faktom, že v Jeruzaleme sa slúži priamo pri hrobe. V tento deň sa udeľuje krst dospelým katechumenom, čím sú prijatí do Cirkvi. Večer sa slúži Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou. Do čítania evanjelia je kňaz oblečený do rúcha pôstnej farby a na evanjelium o vzkriesení Ježiša sa prezlieka do slávnostného bieleho rúcha.

Na Veľkonočnú nedeľu je v skorých ranných hodinách, ešte za tmy, utiereň vzkriesenia, ktorá sa začína prenesením plaščenice na prestol, kde zostáva 40 dní, až do sviatku Nanebovstúpenia Pána. Kňaz otvára krížom chrámové dvere, ako Kristus krížom otvoril brány neba. Rozozvučia sa zvony a veriaci spievajú slávnostný spev „Christos voskrese", ktorý sa spieva počas celého veľkonočného obdobia. V tento deň sa koná aj požehnávanie veľkonočných pokrmov, tzv. svätenie pasky.

Sviatočná „paska"

Uvoľnenie po dlhom pôste vyjadruje aj bohatý jedálny lístok Veľkonočnej nedele. Slávnostné jedlá, ktoré sa na východnom Slovensku nazývajú aj paska, nosia ľudia na posvätenie do cerkvi. Posviacka týchto Božích darov zabezpečuje aj to, aby výdatné jedlá ľuďom po pôste nezaškodili. Patrilo medzi ne najmä mäso, predovšetkým údené, vajcia a tradičný veľkonočný koláč, tiež nazývaný paska.

Tento koláč sa, podľa ľudovej tradície, nesmie jesť mimo stola, lebo by úrodu zničilo krupobitie. Rodinní príslušníci si kúsky z neho vymieňajú na znak súdržnosti. Na raňajky sa v mnohých dedinách jedáva praženica s mladými žihľavovými lístkami. Hlavným chodom na obed bývala jahňacina, symbol židovskej Paschy, na ktorú kresťanská Veľká noc nadväzuje. Baránok pripomínal židom vyslobodenie z egyptského zajatia a kresťania tento symbol prevzali.

Juraj Gradoš

Kolín za to stojí

Otázka: Ešte nikdy som sa nezúčastnila Svetového dňa mládeže so Svätým Otcom. Toto leto sa chystá jedno v Kolíne nad Rýnom, no neviem, čo od toho očakávať. Chcela by som zažiť niečo nové, ale neviem, či je toto práve akcia pre mňa. Môžete mi o tom povedať viac?

Mirka 17

Milá Mirka, sme radi, že sa zaujímaš o Svetové dni mládeže (ďalej SDM), pretože ich Boh - Emanuel pripravil práve pre teba. Chce ich preto stráviť s tebou a ty mu môžeš odpovedať ako Traja králi a ako státisíce mladých ľudí z celého sveta, ktorí budú spievať „Venimus adorare eum". Slová Troch mudrcov „prišli sme sa mu poklonif." (Mt 2, 2) sú totiž hlavnou myšlienkou celého stretnutia.

SDM je púť mladých ľudí, festival stretnutí a jednoty. Pozvanie je adresované mladým ľuďom celého sveta (od 16 rokov), teda aj tebe. Svetový deň mládeže dáva mladým príležitosť objaviť skúsenosti spoločného putovania, modlitby a chvály. Popri veľkolepých sláveniach svätej liturgie, program Svetových dní mládeže zahŕňa veľa rôznych menších podujatí. Pestrosť univerzálnej Cirkvi sa prejavuje v katechézach, ktoré slávia biskupi s mladými z celého sveta v jednotlivých jazykoch. Festival mládeže prostredníctvom hudby, tanca, drámy a iných aktivít neopakovateľným spôsobom spája skúsenosť radosti a zážitok spoločenstva.

Pobyt v Nemecku je rozdelený na dve časti. Prvú, od 11. do 15. augusta, budeš tráviť v diecézach. Počas týchto dní bude veľa príležitostí na dialóg a osobné poznávanie, modlitby a liturgie. Na programe sú aj aktivity na voľný čas a návštevy miestnych turistických zaujímavostí. V záujme zdôraznenia charakteru jednotlivých regiónov každá diecéza pripravuje vlastný program. Ako hosť budeš zadarmo ubytovaná v hosťovských rodinách, s ohľadom na zachovanie skupín, v ktorých budeme prichádzať. Mládež Gréckokatolíckej cirkvi bude na tento čas prijatá v diecéze Eichstat. Jedným z hlavných prvkov dní v diecézach bude Deň sociálnej služby v piatok 12. augusta 2005. V rámci tejto celonárodnej akcie budú pútnici aj hostitelia zapojení do rôznych sociálnych aktivít. Deň sociálnej služby má pomôcť vyjadriť dobročinný a charitatívny rozmer Cirkvi. Dni v diecézach sú od 12. Svetového dňa mládeže v Paríži (1997) súčasťou prípravy a priamo vyúsťujú do samotného podujatia Svetového dňa mládeže.

15. augusta je príchod do Kolína nad Rýnom a ďalším dňom sa začnú samotné SDM v Kolíne, ktoré trvajú do 21. augusta. Každý deň ťa čakajú katechézy na témy:

Streda 17.august: Pravda ako hľadanie hlbokého zmyslu ľudskej existencie

„Kde je ten novonarodený židovský kráľ? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu poklonif" (Mt 2, 2).

Štvrtok 18.august: V Eucharistii sa stretnúť s Kristom

„Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu" (Mt 2, 11).

Piatok 19.august: Žiť vo svete ako pravý ctiteľ Boha

„A keď vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny" (Mt 2, 12).

Počas týchto dní sa bude putovať do kolínskej katedrály, čo rozhodne stojí za to, pretože ide o veľkolepý chrám, v ktorom prebýva náš Pán (veríme, že jeho tam stretneš tiež). Sú v ňom uložené pozostatky Troch kráľov.

18. nás čaká uvítací ceremoniál so Svätým Otcom, 20 augusta vigília s naším drahým pápežom, no a napokon 21.8. záverečná svätá liturgia s ním.

Zdá sa ti to všetko málo? Ver nám, ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, čo pre teba Pán v Kolíne pripravil. Rozhodne stojí za to ísť tam a zažiť všetko toto na vlastnej koži. Veď na najbližšie SDM, ktoré budú v Austrálii o dva roky, sa len tak ľahko nedostaneš. Preto neváhaj a prihlás sa ešte dnes, najneskôr však do konca apríla, na týchto číslach:

Exarchát: o. Štefan Keruľ-Kmec: 056/6782502
Eparchia: Dominika Šoltýsová: 0907 533 832

Venuj svoju modlitbu na úmysel sponzorov a cena môže byť nižšia ako 9 500 Sk!!! Bojuj za Kolín, veď Kolín za to stojí!

dobré rady k ni(e)čomu

Prajeme všetkým neopakovateľný duchovný zážitok.

Emanuel

materiál bol použitý zo stránky www.kolin2005.sk

Hymna SDM 2005 v Kolíne nad Rýnom
Venimus adorare eum (Hudba a text: Gregor Linssen, slovenská úprava: Richard Čanaky)

Prečo králi opustili svoje kráľovstvá,
Za hviezdou sa vydávali na neznáme miesta,
Prečo neváhali pred dieťaťom kľaknúť.
Keď sa ich spýtali, znelo z ich úst:

R 1: /:Venimus adorare eum
Venimus adorare eum - Immanuel:/

Prečo v noci čriedy opustili pastieri,
Prečo nechali sa viesť spevom anjelov.
Prečo neváhali pred dieťaťom kľaknúť.
Keď sa ich spýtali, znelo z ich úst:

R 2: Ó, Immanuel – Boh je s nami
Ó, Immanuel – (Immanuel)
Ó, Immanuel – Boh je s nami
Ó, Immanuel

Venimus adorare eum – Ó, Immanuel – Boh je s nami
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel (Immanuel)
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel – Boh je s nami
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel

Práve teraz prichádzame poklonif sa tiež,
Sme jeho pomazaní, proroci a dietky.
Prišli sme Pána stretnúť v chlebe a víne,
Keď sa nás spýtajú, nech zo všetkých úst znie:

R 3: Venimus adorare eum – Ó, Immanuel – Boh je s nami
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel (Immanuel)
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel – Boh je s nami
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel
Venimus adorare eum 2x
/:Venimus adorare eum – Ó, Immanuel – Boh je s nami
Venimus adorare eum – Ó, Immanuel :/

Anketa medzi vami:
BOLI STE UŽ NA SVETOVÝCH DŇOCH MLÁDEŽE?

Emil, 23: Áno, bol som dvakrát. V roku 1997 v Paríži a druhýkrát v jubilejnom roku v Ríme. Obe stretnutia priniesli veľké povzbudenie vo viere, horlivosť v modlitbe a celkovú radosť z toho, že spoločenstvo mladých kresťanov je veľké. Okrem duchovného obohatenia má účastník možnosť poznať množstvo nových ľudí, ako aj samotnú krajinu. Môžem všetkým odporúčať, aby šli do Kolína, lebo je to veľká výzva.

Janka, 21: Zúčastnila som sa SDM v Ríme v roku 2000. Každému odporúčam to zažiť, nielen kvôli obrovskému duchovnému zážitku a spoznaniu nových priateľov z rôznych krajín, ale aj kvôli vedomiu, že také nespočetné množstvo mladých, ale aj starších, ktorí sú mladí duchom, idú za Kristom.

Majka, 16: Nie, lebo až teraz mám potrebný vek, ale veľmi by som chcela ísť do Kolína.

Zmluva II.

Kniha Exodus nám rozpráva o hlbokej skúsenosti, ktorú zažil izraelský ľud pri uzatváraní zmluvy s Bohom. Doslova sa v nej hovorí (19, 16): „Keď nastal tretí deň, začalo za rána hrmieť a blýskať sa. Hustý mrak zakrýval vrch a zvuk rohu silno zaznieval. I chvel sa strachom všetok ľud v tábore."

V tomto jazyku svätopisca vidíme, že sa Boh zjavuje svojmu ľudu v takej miere, ako ho môže konkrétny človek vnímať. Izrael sa má postupne vyvíjať, aby objavil Boha, blízkeho priateľa, s ktorým môže vojsť do intimity, s ktorým sa dá nadviazať vzťah lásky, aký uzavrú ženích s nevestou. Majme na pamäti Veľpieseň alebo proroka Ozeáša (2, 16-18).

Napokon sa Boh zjavuje izraelskému ľudu v takej forme, v akej ho tento ľud na tomto stupni môže pochopiť, a to prostredníctvom prírodných javov: hromy, blesky nad vrchom atď.

Je zaujímavé všimnúť si, že tieto udalosti, ktoré nechávajú ľud pred Bohom ohromený, sa dejú, ako hovorí text, „keď nastal tretí deň za rána", ktoré nás premiestňujú k veľkej zmluve a zjaveniu sa Boha v Ježišovi Kristovi vo vzkriesení, lebo „na tretí deň za rána vstal z mŕtvych."

Boh uzatvára zmluvu s ľudom, aby mu ukázal, že je s ním. Nezjavuje sa mu preto, aby ho terorizoval ani aby ho zatratil, ba práve naopak, aby ho zachránil; a toto, na čo mohol izraelský ľud nahliadnuť akoby cez závoj, sa sprítomňuje v celej nádhere a pre všetkých ľudí vo vzkriesení Ježiša Krista, čo môžeme definovať ako najvyššie zjavenie lásky Boha.

Naozaj v Ježišovi Kristovi, ukrižovanom a vzkriesenom, boli sme všetci zhromaždení v Otcovej láske; oslobodení z našich pút sme uvideli otvorené nebo a vydali sme sa na cestu v Cirkvi, ktorá putuje do novej zasľúbenej zeme, ktorou je nebeské kráľovstvo.

Ježiš hovorí v Jánovom evanjeliu (12, 32): „A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe."

Byť vyzdvihnutý od zeme znamená povýšenie Ježiša na kríži (Jn 12, 33) a zároveň výstup do neba v deň vzkriesenia (Jn 20, 17). Tieto dve udalosti sú dva aspekty toho istého tajomstva.

Vidíme teda, ako na kríži a vo vzkriesení Boh definitívne spĺňa svoju zmluvu s človekom; zmluvu, ktorá je univerzálna, lebo už sa neobmedzuje iba na jeden izraelský národ, ale na každého človeka, ktorému sa do uší a do srdca dostalo evanjelium ohlasované Cirkvou.

Iný dôležitý aspekt je, že pri zmluve na Sinaji boli blesky a hromy sprevádzané zvukom trúb, a toto rozozvučanie sa trúb vysvetľujú cirkevní otcovia, že je to proklamácia Božieho slova, ktoré je mocné, aby zničilo modly tohto sveta, a tak zjavilo Božiu silu.

Takisto v Knihe Jozue (6, 1-5) vidíme, ako Boh prikáže Izraelovi zatrúbiť sedem ráz, aby padli hradby Jericha, ktoré sú predobrazom modlárstva tohto sveta.

Rozozvučanie trúb bolo interpretované Cirkvou ako ohlasovanie Božieho slova. Môžeme tiež povedať, že vo vzkriesení Ježiša Krista bolo opravdivé rozozvučanie sa trúb, lebo Ježiš Kristus - večné slovo Otca, zaznel a zaznieva až na kraj sveta. Ba ešte viac, bez vzkriesenia by každé slovo ohlasované Ježišom počas celého svojho života, ktoré bolo zozbierané v evanjeliách, nemalo nijakú rezonanciu, nijakú hodnotu.

Práve na kríži a v zmŕtvychvstaní je Ježišovo ohlasovanie hodnotené ako slovo večného života.

Tento článok o Zmluve môžeme ukončiť slovami sv. Pavla: „Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi" (Hebr1, 1-2).

IGLESIA SIN FRONTERAS
P. Antonio Pavía, Quito - Ecuador
Preložila E. Ilečková

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Náš prepodobný otec Benedikt (14. marec)

V predchádzajúcom čísle časopisu Slovo sme uviedli stručný životopis a dva príbehy zo života nášho prepodobného otca Benedikta. V tejto chvíli ponúkame našim čitateľom ďalšie tri.

V jednom monastieri žil mních, ktorý mal vo zvyku vychádzať počas bohoslužieb von z chrámu. Hoci ho igumen často napomínal a napokon mu dohováral aj Benedikt, nijako sa nepolepšil. Nato prišiel do tohto monastiera sám prepodobný otec, počas bohoslužieb stál v chráme a svojím pohľadom nedbanlivého brata sledoval. I zbadal pri ňom diabla v podobe tmavého mladíka, ktorý ho držal za okraj odevu a ťahal von z chrámu. Tých, čo boli v jeho blízkosti, sa spýtal: „Vidíte, kto ťahá tohto brata von z chrámu?" Oni však odpovedali: „Nie, otče." Po uvedenej udalosti sa svätý Benedikt modlil k Pánovi, aby mníchom otvoril duchovný zrak. Vďaka tomu na druhý deň niektorí z nich neveľkého tmavého muža videli. Po skončení bohoslužby prepodobný otec zmenil svoj láskavé spôsoby na prísne a lenivého mnícha kvôli jeho spáse potrestal nielen slovami, ale aj palicou. Takto odohnal od neho diabla, ktorý sa k nemu nikdy viac nevrátil, akoby bol údery cítil na sebe samom. Odvtedy sa mních úplne napravil.

Uvedený príbeh nám ukazuje, aké dôležité je prichádzať do chrámu načas, sústredene sa modliť a neodchádzať pred ukončením bohoslužieb. Navyše ho môžeme chápať ako výzvu opätovne sa zamyslieť nad otázkou telesných trestov, ktoré sú dnes často principiálne zavrhované: Či niekedy, ak sa použijú ako posledná možnosť a v duchu miernosti, nemôžu priniesť dobré ovocie, ako to viackrát hovorí Sväté písmo v Knihe príslovi.

Keď sa stavala zvonica a prepodobný Benedikt sa modlil vo svojej kélii, zbadal démona a spýtal sa ho: „Kam kráčaš, nepriateľ?" On mu odvetil: „Idem k mníchom, ktorí pracujú."

Prepodobný Benedikt okamžite vypravil k mníchom posla, aby si pri práci dávali veľký pozor. Posol ešte len odovzdával bratom odkaz, keď sa zrútila stena a jedného z nich zabila. Pozostalí bratia na Benediktov príkaz priniesli mŕtve telo k nemu. Benedikt všetkým prikázal, aby odišli a vrúcnou modlitbou mladíka vzkriesil. V dôsledku tohto zázraku bol mladý mních úplne zdravý, takže ešte v ten istý deň odišiel s ostatnými pracovať na stavbu.

Opísaná udalosť nám ukazuje, že dobré dielo spôsobuje hnev nielen niektorých závistlivých ľudí, ale aj našich neviditeľných nepriateľov, preto ho treba sprevádzať modlitbou a pôstom.

Z uvedených dôvodov platila v kláštore svätého Benedikta zásada, že bratia poslaní pracovať neprijímajú ani jedlo, ani nápoj, kým sa nevrátia do monastiera. Raz sa však stalo, že niekoľkí mnísi sa zastavili v dome istej nábožnej ženy, kde sa posilnili jedlom i nápojom. Keď sa vrátili do kláštora, prepodobný Benedikt sa ich opýtal: „Kde ste jedli?" Oni mu odvetili: „Nikde, otče." Svätec im povedal: „Prečo mi klamete? Azda ste sa neposilnili u tej a tej cnostnej ženy? Azda ste nejedli toto a toto? A nevypili ste toľko a toľko čiaš?" (Zakaždým svoje tvrdenie presne špecifikoval.) Užasnutí bratia padli Benediktovi k nohám a prosili o odpustenie.

Tento príbeh nám ukazuje, že človek plný Svätého Ducha neraz dostáva od Boha dar vidieť do ľudského vnútra a poznať veci, ktoré sú nám za zvyčajných okolností skryté.

Marcel Gajdoš

ZAMYSLENIE

„Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia...,čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je, aby sa pred Bohom nik nevystatoval" (1 Kor 1, 26-29).

Svätý Ambróz, biskup a cirkevný učiteľ, vo štvrtom storočí napísal, že pokora neznamená sebazmenšovanie typu „som odpad!... som odpad!" Znamená to uznanie všetkých dobrých a krásnych vecí, ktoré Boh s láskou vytvoril v nás a potom chválenie Boha za jeho dobrotu.

Dokonalé vyjadrenie pokory je v slovách Panny Márie, Ježišovej Matky: „Velebí moja duša Pána..., lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice..." (Lk 1, 46; 48).

Panna Mária ďakuje Bohu a chváli ho za jeho veľké veci, ktoré spôsobil v jej živote, ale pritom ostáva pokornou služobnicou Pána (Lk 1, 38), aj keď vie, že ju od tejto chvíle budú blahoslaviť všetky pokolenia (Lk 1,48).

Je to príklad aj pre náš kresťanský postoj v živote. Pokora neznamená hanbu. Znamená to uznanie všetkých dobrých a krásnych vecí, ktoré Boh s láskou vytvoril v nás, a potom chválenie Boha za jeho dobrotu. Teda tak, „ako je napísané: «Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi»" (1 Kor 1, 31).

* * *

„Keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj v Samárii a až po samý kraj zeme" (Sk 1, 8).

Jim Caviezel, predstaviteľ Ježiša v americkom filme The Passion (Utrpenie), o svojej úlohe v tomto filme, povedal: „Jediný motív, pre ktorý to všetko robím, je obrátenie sveta. Neželám si, aby ľudia videli mňa, majú vidieť iba Ježiša."

Na to myslel Ježiš vo svojej Reči na vrchu, keď učil zhromaždený zástup: „Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach" (Mt 5, 16). Podobne to pripomenul učeníkom aj po svojom vzkriesení: „Dostanete silu a budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj s Samárii a až po samý kraj zeme."

Byť Kristovými svedkami je úlohou aj nás kresťanov v dnešnom svete, nás, ktorí nosíme jeho meno a ktorí sme v neho uverili.

Najpresvedčivejšími prostriedkami bude vždy život z viery, pevnosť charakteru kresťanov, ich viera vo večný život, dobrota srdca a radosť. Svätý Pavol nám to v Liste Kolosanom veľmi vážne pripomína: „Aby ste žili, ako sa patrí vzhľadom na Pána, a páčili sa mu vo všetkom, tým, že budete prinášať ovocie všetkých dobrých skutkov a rásť v poznaní Boha" (1, 10).

-fd-

Existuje ešte jedna vyššia Láska

V čase dospievania som si vždy myslela, že Boh ma volá do stavu manželstva. Jedného dňa som však dostala od svojho otca na papieri modlitbu za poznanie Božej vôle pre môj život. Napriek tomu, že som sa domnievala, že je to viac-menej jasné, začala som sa ju modliť. Človek môže často urobiť niečo len podľa svojej vôle, a nie vždy to musí byť správne. Preto niekedy môže skončiť v „slepej uličke."

Viackrát som sa o tom presvedčila sama na sebe. O to viac je potrebné modliť sa, keď ide o také závažné celoživotné rozhodnutie, ako je prijať sviatosť manželstva. Uvedomila som si, že akým spôsobom budem prežívať život tu na zemi, takým spôsobom si „pripravím" svoje miesto vo večnom živote, teda v inom živote, než je tento pozemský. V živote, ktorý bude trvať večne. A to mi predsa nemôže byť jedno! Je to niečo veľmi dôležité!

Povedala som si, prečo sa neopýtať toho, ktorý je Vševediaci a Všemohúci a svojou múdrosťou prevyšuje naše myslenie? Obrátila som sa na Pána Boha, aby mi radil a viedol ma. Mnohokrát sa mi stalo, že som sa stretla s rôznymi rehoľnými sestrami a v duchu som ich obdivovala. Vždy som akosi podvedome vylúčila, že by môj spôsob života mal vyzerať práve takto. Vytrvalo som sa modlila za poznanie Božej vôle.

A tá vyzerala asi takto: „Bože, nech sa deje tvoja vôľa, ale prosím, nech nájdem „toho pravého." Keď som mala maturovať, veľmi som sa zamilovala. Bola to veľká láska. Vtedy mi vôbec neprekážalo, že môj chlapec je neveriaci, respektíve nepraktizujúci katolík. Z vonkajšej stránky a zo svetského pohľadu všetko nasvedčovalo tomu, že sa môžem vydať. Bývať sme mali kde, zarábali sme, koniec – koncom, boli sme plnoletí… Stačí to však k úplne šťastnému manželstvu? Ale bol tu ešte niekto…, nejaký hlas – vo vnútri môjho svedomia, ktorý sa mi jemne ozýval a dával pociťovať, že existuje ešte jedna – „vyššia Láska." Vďačím nielen príhovoru našej nebeskej Matky, ale aj mojej pozemskej mamičky a otecka, utrpeniu mojich bratov, babičky a niekoľkých priateľov za to, že som si začala vytvárať dôverné priateľstvo s Ježišom vďaka pravidelnému prijímaniu sviatostí (sviatosť zmierenia a sviatosť svätého prijímania). Vďaka môjmu rozjímaniu, adoráciám i utrpeniu v rodine som mohla jasnejšie rozpoznávať, aký krásny plán má so mnou Ježiš.

Nezabudnem na ten deň, najšťastnejší deň môjho života, keď som pocítila a prežila to, že ma Ježiš k sebe volá ako snúbenec, aby som sa stala jeho nevestou. S neopísateľnou radosťou vnútri svojho srdca som mu povedala svoje áno. Áno, našla som toho pravého, vlastne, on si našiel mňa, veď sám hovorí v Evanjeliu podľa Jána: „Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás..." (Jn 15, 16). Aj keď je pre mňa nepochopiteľné, čím som si to zaslúžila. Je to tajomstvo jeho veľkej lásky. Naozaj som si myslela, že tú krásu jeho lásky neunesiem a zbláznim sa od šťastia. Áno, zbláznila som sa do Kráľa! Do Ježiša Krista, Kráľa Ukrižovaného a Vzkrieseného.

Potom mi zostávalo už len „rozlúštiť", ktoré miesto mi Ježiš vo svojej Božskej prozreteľnosti pripravil. Požičala som si knihu o prehľade cirkevných rádov a kongregácií. Mala som naozaj veľký výber. Páčil sa mi modrý habit, takže som myslela: „Snáď patrím k Modrým sestrám." Domnievala som sa, že bude veľmi zložité nájsť tú „moju" komunitu, do ktorej budem patriť. Boh však hovorí k človeku naozaj celkom jednoducho. Cez knihu „Ježiš ťa volá" (to je predsa úplne jasné už z tohto názvu), ktorá ma veľmi oslovila a pomohla mi, pretože mi odpovedala na mnoho mojich najpálčivejších otázok. V svojom hľadaní som poznala komunitu Miles Jesu, ktorých členovia boli autormi tejto knihy.

Onedlho som bola pozvaná na duchovné cvičenia. Poznala som mladých, nadšených, normálnych ľudí, ktorí žijú pre Ježiša. Veľmi ma to fascinovalo. Keď som poznala ich úctu k Eucharistii, lásku k Panne Márii, vernosť Svätému Otcovi, nemala som už viac pochybnosti, že mám vstúpiť do komunity Miles Jesu. Nadchlo ma, že títo ľudia dokážu žiť v chudobe, čistote a poslušnosti celkom slobodne a týmto spôsobom života tak nasledujú spôsob života Ježiša a Panny Márie. Vtedy vo mne zahorela túžba úplne sa odovzdať Ježišovi a celkom sa mu zasvätiť cez ruky Nepoškvrnenej Panny Márie. Samozrejme, vyžadovalo to nejaký čas prípravy spoločným životom v komunite. Tento sen sa mi vyplnil práve v jubilejnom roku, keď som mohla zložiť svoje prvé sľuby. Čo bolo nad moje očakávanie, bolo to, že „svadbu" som mohla mať priamo v Ríme. Som šťastná. Našla som ideálneho ženícha. Žijem s Ježišom „pod jednou strechou." Jedna pani, keď prišla k nám, mi povedala : „Vy tu máte najväčšie bohatstvo. Vy tu máte všetko." Ježišovi a Panne Márii patrí najväčšia vďaka a chvála!

Markéta Matoušková

Posolstvo spred 2000 rokov: Kristus slávne vstal z mŕtvych!

Keď sa odohrá nejaká veľká svetová udalosť, pýtame sa: „Čo to znamená pre nás?“ Očakávame posolstvo, ktoré sa môže dotknúť nášho života. A dnes, keď sme tak sviatočne naladení, určite prijmeme posolstvo spred vyše 2000 rokov, ktoré chce zmeniť náš život. To posolstvo znie: Kristus slávne vstal z mŕtvych!

Myslíte si, že to nie je nič nové? Že to už všetci dobre poznáte? Učitelia pri skúšaní poznajú, či sa žiak učil. Poďme sa aj my vyskúšať, či sú v našom živote viditeľné stopy veľkonočného posolstva.

Kristus vstal z mŕtvych! Touto udalosťou sa začína nová éra ľudstva. Ježiš svojou obetou zmieril ľudstvo s Bohom. Ľudstvo je vykúpené. Je zbavené otroctva hriechu a prijalo slobodu Božích dietok. Viete si predstaviť radosť väzňov, keď sa dozvedia o mimoriadnej amnestii? Určite je veľká. Prežívame radosť, že sme oslobodení? Je to na nás vidieť?

Za jedným vzdelaným židovským rabínom pribehol jeho žiak a hovorí: „Rabbi, ľudia hovoria, že prišiel Mesiáš.“ Rabín otvoril okno, chvíľu pozoroval ulicu, potom si pokojne sadol a povedal: „Nevidno, že by sa bolo niečo zmenilo.“

Veľkonočné posolstvo žiada našu odpoveď. Žiada viditeľné znaky na tých, ktorí ho prijali. Žiať, je veľa kresťanov, ktorí síce počuli o Ježišovi, ale neprijali jeho posolstvo. O nich hovorí filozof Nietsche: „Hovoríte, že vás Kristus vykúpil, ale vôbec nevyzeráte vykúpení.“

Ježiš sa nám dnes znova prihovára: zatúžte prijať ovocie môjho vzkriesenia do svojho srdca a ja vám dám plnosť radosti. Prijmite ma v silnej viere ako svojho Boha a Vykupiteľa, úplne, bez žiadneho kompromisu so svetom a ja zahladím vaše neprávosti. Vyliečim vaše choroby, uzmierim rozvadených, stmelím rozbité rodiny, uzdravím vaše manželstvá, zbavím vás nerestí, naučím vás všetkej pravde a dám vám večné šťastie.

Môže niekto odmietnuť túto veľkolepú ponuku? Asi ťažko, lebo všetci potrebujeme nejakú tú nápravu v živote.

Pozrite sa na skúsenosť jedného mladého muža z Anglicka. Michael nikdy nepoznal rodičovskú lásku. Cieľom ich rodiny bolo mať veľa peňazí a všetko ostatné bolo druhoradé. Cítil sa veľmi osamelý. A tak raz zbalil pár svojich vecí, vzal gitaru a odišiel hľadať šťastie do Londýna. Hneď v staničnej krčme sa zoznámil s mužom, ktorý hľadal gitaristu do svojej skupiny. Slovo dalo slovo a už mal aj prácu. Hrávali v jednej z mnohých londýnskych krčiem. Okolo nich sa vytvorila partia stálych fanúšikov. Michael sa cítil šťastný. Hovoril: „Toto je ono. Konečne niekomu na mne záleží. Po tomto som túžil.“

Ale ako čas plynul, Michael začal viac a viac naberať neresti veľkomesta. Začal alkoholom, prešiel na drogy. Zosobášil sa s dievčaťom z ich partie, Silviou. Aj ona brala drogy. Keď už na ne nemali, začali robiť priekupníkov. Michael sa dvakrát, našťastie nakrátko, ocitol vo väzení. Cítil, že klesá stále hlbšie a hlbšie. Začal nenávidieť svoju manželku. Vinil ju neprávom za všetko svoje nešťastie. Myslel si : „Čo je to za život? Či ja už nikdy v živote nebudem šťastný? Kto mi pomôže?“

Keď polícia zatkla Silviu, pomýšľal na samovraždu. Vtedy dostal list od jedného vzdialeného príbuzného, ktorého sotva poznal. Pozýval ho k sebe. Michael cítil veľkú potrebu niekam vypadnúť, preto pozvanie prijal. U svojho príbuzného sa cítil ako v neskutočnom svete. Aj keď vedeli o jeho doterajšom živote, nepocítil žiadnu výčitku. Zahrňovali ho láskou a pozornosťou. Spýtal sa: „Ako to, že ste takí iní? Ako to, že sa u vás cítim tak dobre?“

„Viež, my sme rovnakí ľudia ako všetci ostatní. Len sa usilujeme žiť podľa Ježišových slov. Snažíme sa rozsievať lásku tak, ako si to praje“, odpovedali mu.

„Ak Ježiš môže tak pôsobiť na človeka, tak aj ja ho chcem poznať!“

Príbuzní sa usmiali a pozvali Michaela na Mariapoli. Je to letné stretnutie členov hnutia Focolare. Michael neveril vlastným očiam. Toľko dobrých, priateľských a radostných ľudí na jednom mieste. „Ako v raji“, myslel si. V jeho vnútri sa rodilo odhodlanie: „Aj ja chcem byť taký, ako sú oni. Chcem poznať Ježiša, ktorý im dáva silu.“

Michael nastúpil na novú cestu života a skutočne sa zmenil. Krok po kroku sa učil žiť v zhode s Bohom, ktorý je Láska. Naučil sa ho milovať. Naučil sa tiež milovať ľudí. Uzmieril sa so svojimi rodičmi. Prestal nenávidieť svoju manželku. Po tvrdom boji sa zbavil aj svojej drogovej závislosti.

Manželke pri návštevách vo väzení často hovoril o svojom novom živote. Hovoril jej o Bohu, ktorý zmenil jeho život. Pri jednej návšteve sa rozplakala: „Ak raz vyjdem z tohto väzenia, tak chcem žiť tak ako ty.“ V Michaelovom srdci nastalo skutočné vzkriesenie. Naplno pocítil, ako je dobré prijať Ježiša do života a žiť podľa jeho náuky (New City, január 1999, s. 9).

Cítite, že prijatie vzkrieseného Ježiša prináša vyriešenie všetkých problémov? Cítite, že ľudia, ktorí tak urobia, prinášajú viditeľné svedectvo vykúpenia?

Prijmite teda aj vy toto veľkonočné svedectvo určené pre našu spásu a pozemské šťastie.

Miron Keruľ-Kmec

ZAMYSLENIE

„Pánov anjel otvoril v noci dvere väzenia, vyviedol ich a povedal: «Choďte, staňte si v chráme a hlásajte ľudu všetky slová tohoto života»“ (Sk 5, 19-20).

Anjeli, o ktorých hovorí Sväté písmo, nám ukazujú, že do všetkých situácií nášho života zasahuje akási hojivá blízkosť. Boh nie je len vzdialené a nepochopiteľné tajomstvo, ale zasahuje prostredníctvom anjelov do nášho života. Posiela k nám anjelov v ľudskej podobe, sprievodcov, ktorí nás určitú dobu sprevádzajú a otvárajú nám oči, aby sme reálne videli. Posiela k nám anjelov, ktorí nám vo sne ukazujú cestu zo slepých uličiek, podávajú lieky našej duši a uvoľňujú nám putá.

Klasický príklad ochrannej činnosti anjelov nám Skutky apoštolov opisujú aj na inom mieste (12, 1-11). Apoštol Peter sedí spútaný vo väzení a čaká na smrť. Zatiaľ čo Peter spí medzi dvoma vojakmi a ďalšími predo dvermi, Cirkev sa za neho modlí. Prichádza anjel, ktorého nezastavili ani dvere, ani stráže. Vošiel k Petrovi, zatriasol ním, aby sa zobudil a povedal mu, aby sa pripravil na odchod. Vo väzení zažiarilo svetlo, Petrove reťaze spadli a on nasleduje anjela. Dvere sa otvárajú, pretože by nemohol vyjsť cez zatvorené dvere ako anjel. Bol vyslobodený. A Peter „ani nevedel, že je to skutočnosť, čo sa dialo skrze anjela“ (Sk 12, 9). Až keď bol von a anjel zmizol, povedal: „Teraz naozaj viem, že Pán poslal svojho anjela a vyslobodil ma z Herodesovej ruky...“ (Sk 12, 11).

* * *

„»My sa budeme celkom venovať modlitbe a službe slova.« Táto reč sa páčila celému zhromaždeniu...“ (Sk 6, 4).

Na mariánskom pútnickom mieste Montenero dňa 19. marca 1982 Svätý Otec Ján Pavol II. oslovil zhromaždených kňazov zo severného Talianska a hovoril „o nutnosti ísť s časom, aby sme mohli chápať a vyrovnávať sa s problémami dnešného sveta“. Povedal, „že každý kňaz si musí nájsť čas na nutné aggiornamento („zdnešnenie“), pretože existuje mnoho nových problémov, ku ktorým musíme zaujímať jasné a správne postoje. Vonkajšia kňazská aktivita nesmie pokrivkávať za duchovným životom“ (KN 1982, 1).

Každé obdobie má svoje „volanie času“, svoje „aggiornamento“, v ktorom aj kňaz musí nájsť svoje miesto. Za čias apoštolov to bola starosť o chudobných, o opustené vdovy, modlitba a služba slova... Čo je „volaním času“ v dnešnom svete? Nielen kňazov, ale aj nás všetkých? Vieme si nájsť správne miesto v dnešnej spoločnosti, aby sme sa páčili Bohu aj ľuďom?

-fd-

Kristus nemá alternatívu

Francúzsky cisár Napoleon Bonaparte si raz, keď sa blížil k vrcholu svojej slávy a moci, dovolil v prítomnosti svojich najbližších spolupracovníkov povedať, že on raz musí byť taký slávny ako Kristus. Všetkých táto cisárova trúfalosť zamrazila a jeho komorník do trápneho ticha, ktoré nastalo, duchaplne povedal: „Áno, vaše veličenstvo, určite budete, ale dovolím si pripomenúť, že budete predtým musieť splniť dve „malé" podmienky. Musíte sa dať ukrižovať a na tretí deň musíte vstať z mŕtvych."

Táto malá epizódka zo života cisára Napoleona, ktorý, ako vieme z dejín, skončil veľmi neslávne, nám ponúka príležitosť k úvahe, kto je skutočný mesiáš, kto ním naozaj môže byť, aké je jeho skutočné poslanie, či už naozaj prišiel, alebo ešte len príde, či ten, čo prišiel, je naozaj pravý, alebo tí, čo sa aj dnes vyhlasujú za nových a pravých mesiášov, sú poslaní od Boha alebo od niekoho iného.

Na takéto a podobné otázky nám odpovedá Sväté písmo vo svojej chronológii, a to od prísľubu Mesiáša, ktorý dal Boh prvým rodičom v raji po ich páde do hriechu. Táto časť knihy Genezis sa dokonca volá „protoevanjelium" – radostná zvesť pre padnuté ľudstvo, že príde Mesiáš a vykúpi človeka z hriechov a obnoví v ňom Boží život. Potom Písmo hovorí v Izaiášovom proroctve, ako Mesiáš vykúpi človeka, že to bude muž bolesti a Micheáš zasa predpovedá, že sa narodí v Betleheme z rodu Dávidovho. A tak sa postupne charakterizuje postava pravého a jediného Mesiáša – Krista, na ktorom sa splnili všetky proroctvá Starého zákona a všetky svedectvá a výroky Nového zákona. Sám Ježiš v niekoľkonásobnej predpovedi svojho utrpenia a zmŕtvychvstania určil pravé poslanie Mesiáša – vykúpenie ľudstva z hriechu, z večnej smrti a darovanie večného života v Božej láske. Emauzským učeníkom na ceste vykladal Písma, ktoré sa na neho vzťahovali, a s výčitkou dodáva – vy nechápaví a farbaví srdcom uveriť všetko, čo predpovedali proroci. Či nemal Mesiáš všetko toto pretrpieť, a tak vojsť do svojej slávy? (porov. Lk 24, 26)

Najostrejšie dialógy viedol Ježiš s elitou židovského národa, s farizejmi a zákonníkmi práve v otázke jeho povolania ako Mesiáša. Ak si Mesiáš, povedz nám to otvorene. Už som vám povedal, a neveríte (porov. Jn 10, 24). Ak neveríte mojím slovám, verte mojím skutkom, na čo niektorí Židia v hádke medzi sebou dokonca povedali – a keď príde Mesiáš, vari urobí viac znamení, ako spravil tento (porov. Jn 7, 31)? A keď Jánovi učeníci prišli s odkazom k Ježišovi, či on je ten, ktorý má prísť, alebo majú čakať iného, Ježiš povedal: „Odkážte Jánovi, čo počujete a čo vidíte – slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium" (Mt 11, 2). Také boli teda skutky pravého Mesiáša, a predsa mu neuveril celý židovský národ. Nám však stačí svedectvo tých, čo v neho uverili a uznali ho za Mesiáša. Simeonovi Svätý Duch zjavil, že neumrie skôr, kým neuvidí Pánovho Mesiáša..., Ondrej hovorí svojmu bratovi Petrovi – našli sme Mesiáša..., Samaritánka hovorí – verím, že príde Mesiáš..., Peter vyznáva – ty si Mesiáš, Syn živého Boha..., Lazárova sestra Marta hovorí – ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet...

Ježiš však tiež povedal – ak neuveríte, že Ja Som (Jahve), zomriete vo svojich hriechoch. A keď vyzdvihnete Syna človeka, poznáte, že Ja Som (porov. Jn 8, 24). Z toho teda vyplýva jasný postulát, že skutočným Mesiášom s jeho pravým poslaním vykúpenia človeka z hriechu nemôže byť nikto iný ako sám Boh, ktorý sa stal človekom. „V nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení" (Sk 4, 12).

A teda aj dnes, keď je svet v stálom pokušení zrieknuť sa pravého Mesiáša a prijať nejakého nového, musíme vedieť, že všetci iní sú falošní a už úplne zbytoční. Uveriť v toho pravého Mesiáša, Ježiša Krista, je však aj dnes vecou našej osobnej viery a nie tradicionalizmu alebo davovej psychózy. Bohom vopred určení svedkovia Kristovho vzkriesenia nám stačia na to, aby paschálne udalosti, ktoré tohto roku liturgicky slávime, priniesli ovocie našej pevnejšej osobnej viery a presvedčivejšieho svedectva nášho praktického kresťanského života.

Zmŕtvychvstalý Ježiš je jediný a pravý Mesiáš pre celý svet a nemá žiadnu inú alternatívu, pretože Boh nemôže mať dve rôzne pravdy pre tú istú vec. A l e l u j a !

Jozef Voskár

Ilustračná snímka: www.digineff.cz

Nádej
z Kristovho vzkriesenia

Aj tohto roku z Božej milosti opäť slávime sviatok Vzkriesenia nášho Pána Ježiša Krista.

V chrámoch spievame a navzájom sa pozdravujeme kresťanským pozdravom Christos voskrese! Je to jasavé volanie a ohlasovanie radostnej zvesti, ktoré v Cirkvi nikdy nezamĺkne, pretože Kristovo vzkriesenie je základ našej nádeje. Tak, ako sa zapaľuje svieca, ktorej svetlo zaháňa tmu, tak do temnoty nášho života prichádza nový život od Zmŕtvychvstalého a cez neho nádej: „Ja žijem a aj vy budete žiť" (Jn 14, 19). Tak rastie naša viera v Boha, naša nádej (porov. Rím 15, 13).

Cez vzkrieseného Krista sa naša nádej stáva istotou, že náš život má budúcnosť. Ale čo znamená pre nás kresťanov táto nádej? Všetci, pravda, očakávame niečo od života. Počítame s vyhliadkami, plánujeme, sme orientovaní na budúcnosť, snažíme sa, aby naša budúcnosť bola v našich rukách, ale pritom narážame na hranicu, na značku Stop! Pri všetkých kalkuláciách života príde koniec, smrť. Neradi na to myslíme, neradi o tom hovoríme. Zatláčame smrť z nášho vedomia vo vonkajších prejavoch aj vnútri. Zatvárame oči pred západom slnka našej budúcnosti. Veď niet inej nádeje, keď niet Kristovho vzkriesenia. Aj Kristus prežil tento koniec

Svedectvo – Ježišovo dotknutie

Porozprávam vám, ako sa ma Ježiš dotkol. Cez prázdniny som prežívala obrovskú skúšku, všetko sa mi začalo odrazu rúcať, všade samé nepochopenie, doma, v škole, moje vnútorné problémy - stroskotaná láska, problémy s alkoholom.

Začala som fajčiť a chcela som si vziať život. Liezlo mi na nervy, že raz som s vierou hore a raz som dole. Okrem toho ma poriadne naštvalo aj to, že stále každému pomáham a mne nemá kto pomôcť. Sestra mala nejaké problémy a chcela som jej preto pomôcť, len som to sama nezvládla. No a tak som len padala a padala.... Došlo to až tak ďaleko, že som si vsugerovala, že Boh neexistuje. Mala som poriadne zvrátené predstavy o Bohu. Tieto predstavy mi vnukol diabol – preto sa nedajte diablom klamať o falošných predstavách o Bohu! A už mi začalo riadne „preskakovať". Len sa mi zdalo čudné, aká som. Na jednej strane v Boha neverím, nechcem chodiť do kostola a do spoločenstva, ale keď som išla okolo kríža, prežehnala som sa, a pocítila som nepokoj!

Ľudí zo spoločenstva som tiež nemohla ani vidieť, strašne som sa všetkých bála. Mala som hrozné sny, bála som sa smrti, mala som vidiny, dokonca som sa cítila ako posadnutá diablom. Nevedela som, či sa najbližšie nezbláznim, alebo sa mi dačo nestane. No raz mi už sestra povedala: „Vieš čo? Tebe srší hrôza a smrť z očí, rob niečo so sebou. Si úplne iná." Vtedy som sa hrozne naľakala, že je to so mnou asi fakt veľmi vážne! Dosť ľudí si všimlo, že nie som v poriadku, a teta mi poradila, aby som išla na svätú spoveď k jednému kňazovi. A Pán sa postaral. Ešte som tam ani poriadne nevstúpila a on mi hneď povedal, čo mám

Ilustračná snímka: archív redakcie

na srdci. Modlil sa za mňa. Povedala som, že nemám v srdci vieru. On mi povedal, že viera je Boží dar. Začala som plakať a povedala som Bohu: „Nemám vo svojom srdci vieru, daj mi ju, lebo som v koncoch a asi sa zbláznim!" Trochu sa mi uľavilo.

Kňaz mi dal knihu Cez trápenie k slobode (super kniha) a povedal mi, že sa bude za mňa modliť. Na druhý deň som mala ísť do školy, a prišlo peklo - brutálne pokušenia ma ťahali naspäť! Mala som strach, ako to bude v škole, keď som o 180 stupňov iná a ako bude reagovať triedny, ktorý má vo mne oporu. Z privátu ma asi vyhodia, keď fajčím! Čo teraz? Fakt, ľudia, bolo to príšerné! Ráno som išla na školskú svätú liturgiu, a nemohla som tam vydržať. Organ, spev aj Božie slovo mi chceli vytrhnúť srdce! Kamarátky boli zo mňa celé mimo!! Fakt, správala som sa hrozne, ukazovala som všetkým, aká som hrdinka s cigaretou v ruke, aj keď ma vidí x známych! Napadlo mi, že sa pôjdem kdesi opiť, aby ma nikto nenašiel, a to by som si vyrobila dosť veľa problémov.

No Boh je veľký! Nedopustil to – zavolala som kámoške zo spoločenstva, či by sa nemohla so mnou porozprávať. Vyšlo to. Povedala som jej absolútne všetko. Boh mi cez ňu vravel: „Ježiš za teba zomrel, neprekáža ti to?" Ja som začala plakať, vnímala som údery kladiva po Ježišových rukách, a to ma úplne zlomilo! Povedal mi ešte: „Nemôžeš slúžiť dvom pánom!" Vtedy som pochopila, prečo som bola zmätená. Ďakovala som Ockovi, aký je veľký a úžasný Pán, a hlavne džentlmen, že ma zachránil, keď som bola úplne na dne. Ďalšie dni boli dňami očisťovania – plaču bolo neúrekom!

Božia láska je fakt veľká. Ľudia, naozaj sa nedajte klamať pocitmi. Vzťah s Bohom nie je len o pocitoch!!! A keď vám je ťažko, hlavne sa nevzdávajte, modlite sa a bezvýhradne mu dôverujte. Ja som nevládala, a povedala som to a On ma vypočul, keď som to najmenej čakala!! Amen! A Pán ma deň čo deň prekvapuje, aj keď je ťažko! Mnoho svätých pred tým, ako prišli do neba, museli veľa trpieť! Nevzdávajte sa! Veď ste nastúpili cestu za Pánom! Bolo by nerozumné v polovici sa pobrať späť!

-an-

---

s veľkým utrpením, smrťou na kríži. A tak sa ukrižovaný stal pre smrť a pre nás všetkých pôvodcom života (porov. Sk 3, 15).

Ale aký je tento život za hranicou smrti? Aký bude? Všetky miery, všetky prirovnania nášho života zlyhávajú, pretože „ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú" (1 Kor 2, 9). Vieme len jedno, že Boh nám pripravuje budúcnosť. On sám chystá našu budúcnosť, budúcnosť Božích detí. Budeme obdarovaní. Boh, ktorý je láska, sám bude pre nás darujúcou sa láskou. A On aj dokončí, čo nám chýba, keď budeme s ním spolupracovať, keď ho prijmeme. Toto, a nie menej, chceme dúfať, pretože Boh vo svojom veľkom milosrdenstve stvoril nás nových, aby sme mali nádej cez vzkriesenie Ježiša Krista zo smrti (porov. 1 Pt 1, 3). A táto nádej, daná nám vzkrieseným Spasiteľom, nás presvedčuje, že ľudský život má zmysel a očakáva svoje naplnenie. Vedie nás k tomu, aby sme pre tento zmysel života, ktorým je naša spása a oslávenie Boha, žili a pracovali. Hriech je cestou od Boha a cesta k smrti, ale i opak platí, že cesta od hriechu je cesta k Bohu a k životu. Boh nám sľubuje odpustenie našich hriechov a volá nás k účasti na svojom živote. Nádej robí človeka šťastným v nešťastí, bohatým v opustenosti a živým v smrti. Nádej sa nebojí toho, že nám pribúda rokov a ubúda času, pretože vie, že nás so zmŕtvychvstalým Ježišom čaká šťastná budúcnosť v nekonečnej večnosti.

Kristovo víťazstvo nám dáva nádej na dôstojný život Božích detí, ak v srdci skutočne oslavujeme jeho vzkriesenie. Veľká noc sa dá totiž osláviť aj inak. Môže byť šťastná, môže byť veselá, môže byť plná hojnosti, ale pritom vôbec nemusíme pripustiť, aby sa nás Kristovo víťazstvo nejako dotklo. V tom prípade sa môže stať, že navonok síce budeme oslavovať vzkriesenie, ale ďalej budeme žiť život nedôstojný Božích detí.

Pozríme sa na tento príklad. Šofér nákladného auta vozil drevo z lesa na železničnú stanicu. Jedného dňa bolo poriadne zima. Bol úplne premrznutý a tak sa zastavil v krčme na horúci čaj. Bol to dobrý človek, kresťan. Každú nedeľu, a keď mohol, tak aj vo všedný deň chodil do chrámu. Jeden z chlapov, ktorí vtedy sedeli v krčme, mu povedal: „Mal by si ten chrám už nechať a chodiť radšej častejšie tu medzi nás." Šofér mu na to odpovedal: „Ľahni si, umri, a ožiť a ja už nebudem chodiť do chrámu, ale medzi vás."

Tento príklad nám odhaľuje, kto ako oslavuje vzkriesenie a akú nádej nosí vo svojom srdci. Šofér i chlapi v krčme boli kresťania. Spoločne oslavovali vzkriesenie v chráme. Ale je zreteľné, kto ako prijal ponuku nádeje na dôstojný život Božieho dieťaťa, ktorú dáva Kristovo víťazstvo. Ak si teda uvedomujeme výhodu byť na strane toho, kto zvíťazil, potom nebude pre nás ťažké opustiť všetko, čo Kristus premohol a postaviť sa na jeho stranu, na stranu víťazstva tým, že sa budeme usilovať o dôstojný život podľa Božej vôle.

Aj tohto roku oslavujeme Kristovo víťazstvo. Usilujme sa, aby sme svojím životom nepohrdli jeho bojom a víťazstvom. Nech kresťanská nádej, ktorá vyviera z jeho vzkriesenia, nás nikdy neopúšťa, nech nám dodá silu a odhodlanie prekonávať všetky ťažkosti, bez ktorých niet ľudského života. Táto nádej nech nám dá milosť vytrvania v dobrom až dokonca. Nech nádej a dôvera v zmŕtvychvstalého Krista nás naplňa radosťou, lebo Kristus naozaj vstal z mŕtvych a večný život nám daroval!

Peter Laca

PREČO ĽUDIA VERIA ALEBO NEVERIA?

Spor medzi vierou a neverou môže mať rôzne formy a rôznu intenzitu. Tento spor, ako hovorí Goethe, neustále prebieha v dejinách ľudstva, a napriek tvrdeniu F. Nietzscheho o smrti Boha, prebieha aj v súčasnosti nielen na spoločenskej úrovni, ale aj v životoch jednotlivcov. Viera nie je niečo ukončené a statické. Viera je záležitosť plná dynamizmu, s otvoreným koncom. Ježiš hovorí: „Poď za mnou."

Len 13 % (alebo až?) ľudí žijúcich na Slovensku vyhlasuje, že neveri v Boha. Prečo niektorí ľudia odpadávajú od viery? Aké sú motívy prechodu na ateizmus alebo laicizmus? Zdalo by sa, že najjednoduchšie by bolo opýtať sa tých, ktorí od viery odpadli. Sám sa neraz pýtam ľudí na príčiny ich nevery a dostávam rôzne odpovede. Napríklad, že kresťanstvo protirečí vede, nakoľko veda hovorí o evolučnej teórii a kresťanstvo obsahuje dogmu o stvorení sveta. Ak však týmto ľuďom vysvetlíte, že to ani trocha nie je v rozpore s vierou v Boha, a navyše uvediete, že katolícky kňaz jezuita, Pierre Theilard de Chardin je spoluobjaviteľom tzv. pekingského človeka, vtedy neraz súhlasia s tým, že protirečenie medzi vedou a vierou môže byť len zdanlivé. Inokedy za príčinu nevery uvádzajú spiatočníctvo Cirkvi, argumentujú Galileom, Giordanom Brunom, Kopernikom aj inkvizíciou. A keď im znova namáhavo vysvetlíme súvislosti uvedených káuz a oni skutočne priznajú, že veci by sa mohli mať podstatne inakšie, ako si ich predstavovali, veriacimi sa nestanú. Niekedy mávam dojem, že celá argumentácia, ktorá ich mala viesť k nevere, je skôr následkom ich nevery, ale nie príčinou. Zdá sa, že je to len dodatočné hľadanie argumentov, lebo podstatná voľba sa odohrala kdesi hlbšie. Všetky historky s vedou, evolúciou, inkvizíciou sú často len hľadaním podpory pre postoj, ktorý bol zaujatý oveľa skôr.

Prečo ľudia veria v Boha aj napriek rôznym ťažkostiam? Prečo sa správajú nábožensky vtedy, keď sú presvedčení (správne alebo nesprávne, o to teraz nejde), že jestvuje akési protirečenie medzi vierou a vedou? Správajú sa nábožensky aj vtedy, keď nenachádzajú nič, čo by im ozrejmilo problematiku inkvizície. Ak im neveriaci človek predloží všetko, čo o danej téme vie, niekedy nepovedia nič a niekedy aj uznajú jeho dôvody, ale keď príde nedeľa, nájdeme ich spolu s inými na sv. liturgii. Zostávajú kresťanmi napriek akejkoľvek argumentácii proti ich viere.

Jestvujú ateisti, ktorí zostávajú ateistami aj vtedy, keď nemajú naporúdzi žiadny argument podporujúci ich neveru. Sú veriaci ľudia, ktorí zostávajú veriacimi aj napriek tomu, že nemajú naporúdzi žiadny argument podporujúci ich vieru. Prečo je to tak? Pretože o záležitosti náboženskej viery alebo nevery sa nerozhoduje výlučne na úrovni intelektuálnej diskusie typu „veda a viera". Nerozhoduje sa ani na úrovni citov. Dráma viery sa odohráva na „samom dne" človeka. Deje sa to na tom mieste, kde sa vytvára podstatný životný postoj človeka.

Čo je to životný postoj? Čo je to viera? Čo je to nevera?

Náboženská viera je uznanie, že jestvuje Boh, ktorý stvoril človeka a ku ktorému sa človek má vrátiť. Ale to nie je všetko. Podstata náboženskej viery je v podriadení sa Bohu. „Nie moja vôľa ...." Človek je Boží syn a obetuje sa Bohu. „Jeden druhého a celý svoj život Kristu Bohu oddajme ..."

Neveriť znamená uznať, že Boh nejestvuje, teda že nemáme komu sa obetovať. Ale to ešte nie je všetko. Podstata náboženskej nevery spočíva vo viere, že človek si „stvoril" Boha, že v skutočnosti človek je sám pre seba cieľom života, že teda človek je bohom. Takáto viera tvorí základ akéhokoľvek ateizmu. Je to viera v božstvo človeka.

Viera aj nevera je skutkom, ktorý je vykonaný v najhlbšom vnútri človeka. Je to skutok odovzdania sa Bohu alebo skutok odovzdania sa sebe samému. A tu vidíme, prečo je vlastne nevera hriechom.

Podľa Tischnera jestvuje len jedna pravda viery a nevery, tu sa všetko začína, ale aj končí. Je to pravda, že človek nie je bohom, ale že Boh je Bohom. Keď človek uverí, že on je bohom, vtedy všetko bude dôvodom pre jeho neveru. Ale keď človek uverí, že Boh je Bohom, všetko bude dôvodom pre jeho vieru.

Pavol Dancák

slovo test

Otestujte si nezávazne svoje vedomosti. Odmenou vám bude poznanie neznámeho.

1. Koľko bolo izraelských kmeňov?

2. Kedy a kým bol ustanovený Košický apoštolský exarchát?

3. Viete vymenovať tri božské čnosti?

4. V ktorý sviatok sa v chráme vykonáva svätenie sviec?

5. Aký bol symbol prvých kresťanov?

6. Kde sa narodil blahoslavený biskup P. P. Gojdič?

7. Aké vyznanie viery vyznávajú gréckokatolícki a aké rímskokatolícki veriaci?

8. Čo je to chamec?

9. Čo znamenajú latinské slová via crucis?

10. Ako sa povie po grécky vzkriesenie?

Odpovede: 1. Dvanásť; **2.** 21. februára 1997, Svätým Otcom Jánom Pavlom II.; **3.** Viera, nádej, láska; **4.** Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista; **5.** Ryba (kvôli tomu, že jej grécke pomenovanie obsahovalo iniciály mena Ježiša Kristu); **6.** V Ruských Pekľanoch; **7.** Gréckokatolíci – Niceejsko-carihradské a rímskokatolíci – apoštolské; **8.** Všetko vysnutie; **9.** Krížová cesta; **10.** Anastasis.

Na Slovo darovali

Mgr. Štefan Socha, Hanušovce nad Topľou 20 Sk; Arcibratstvo spolku sv. ruženca, Bežovce 500 Sk; Ružena Haliková, Svit, 170 Sk; Anna Bačíková, Cabov – 110 Sk; Magdaléna Hvastová, M. Ruskov, 100 Sk; Viera Kormaníková, Kremná – 20 Sk; Ján Smolig, Cabov – 120 Sk; Anna Kohútová - 150 Sk; o. Martin Zlacký, Hrabské - 200 Sk; Ján Kleban, Prešov - 100Sk.

Úprimne ďakujeme a vyslovujeme Pán Boh zaplať!

Inzercia

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov, obrazov, sôch a zlátenie. Oprava a ladenie organov. Pokrývanie striech a veží. Ponúkame zľavu, stopercentnú kvalitu a dlhoročnú záruku.
Tel.: 035/ 659 31 39, 0905 – 389 162; www.reart.szm.sk

Ponuka

Ak máte záujem o **Schematizmus prešovskej eparchie na rok 2004**, môžete si ho telefonicky objednať na čísle 051/7562668 alebo na poštovej či mailovej adrese redakcie. Cena s dobierkou je **670 Sk / kus**.

Cenník inzercie

Za každé slovo - 3 Sk (dátum sa počíta za jedno slovo, titul, spojky a predložky sa nepočítajú). **Za fotografiu: 30 Sk** (ak si žiadajú vrátiť + 10 Sk poštovné).

Nová kniha o biskupovi Gojdičovi

Dr. Ján Marián Potaš zozbieral a vydal vo Vydavateľstve Michala Vaška publikáciu s názvom Martyr Episcopus Prešoviensis Peter Pavel Gojdič, OSBM 1888 – 1960. Publikuje v nej fotografie zo života tohto prešovského biskupa. Publikáciu si je možné objednať na adrese: Dr. J. Marián Potaš, OSBM, Narcisová 1 – Kláštor 080 01 Prešov, tel. č.: 051/77 18 054. Cena je 250 Sk.

DETSKÉ MIŠ-MAŠ MIŠA a MAŠE

Skúšali ste už niekedy počúvať ticho?

Dnes ho už tak ľahko nenájdeme. Nedokážeme sa stíšiť.

Zdá sa nám, akoby sme tým časom stráveným v tichu niečo veľmi dôležité stratili. No ak sa o to, ten pocit, ktorý potom nasleduje, stojí za to. Vtedy aspoň trochu „ochutnáš“ blaženosť.

„Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme. “ (Mt 5, 5)

Viete si predstaviť, žeby dnešné blaženstvo znelo: Blahoslavení ukričaní, utáraní a vriskajúci, lebo oni budú dedičmi zeme? Ďakujem pekne za takúto budúcnosť!

Jazykové kormidlo

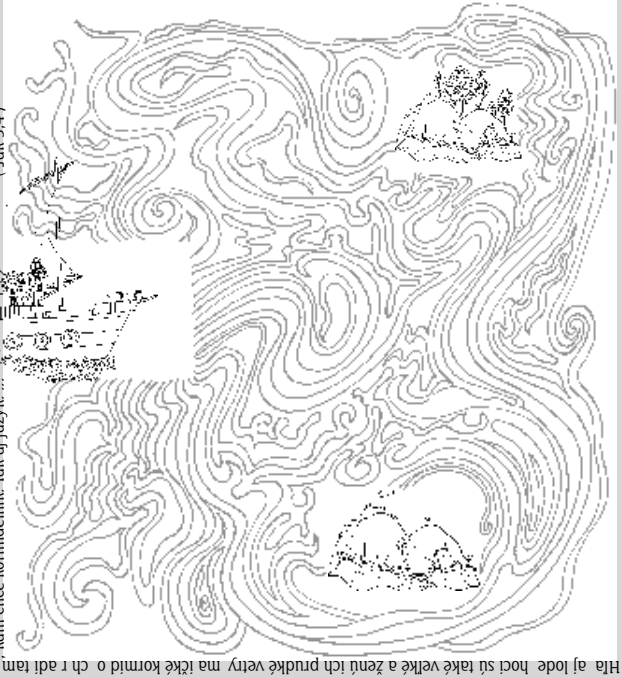

Tvoja loď hľadá dedičstvo, ktoré si dostal od Pána. Ak budeš správne používať jej kormidlo, určite nájdeš správnu cestu k ešte neobývanému ostrovu.

Hľa aj lode hoci sú také veľké a ženú ich prudké vetry ma tiež kormidlo o ch r ad tam kam chce kormidelník. Tak aj jazyk. ... (Jak 3,4)

Jazyk za zuby

Nerozprávať je niekedy veľmi ťažké. Vyskúšaj si to! Ak v jeden deň splníš nasledujúce úlohy, zaslúžiš si túto medailu za mlčanlivosť.

Úlohy:

1. Zdrž sa odvrávania, ak ťa rodičia poprosia o pomoc.

2. Aspoň raz sa nepripoj k tým, ktorí rozprávajú o niekom, kto tam práve nie je.

3. Pokús sa čo najrýchlejšie ukončiť vzniknutú hádku.

NÁVŠTEVA

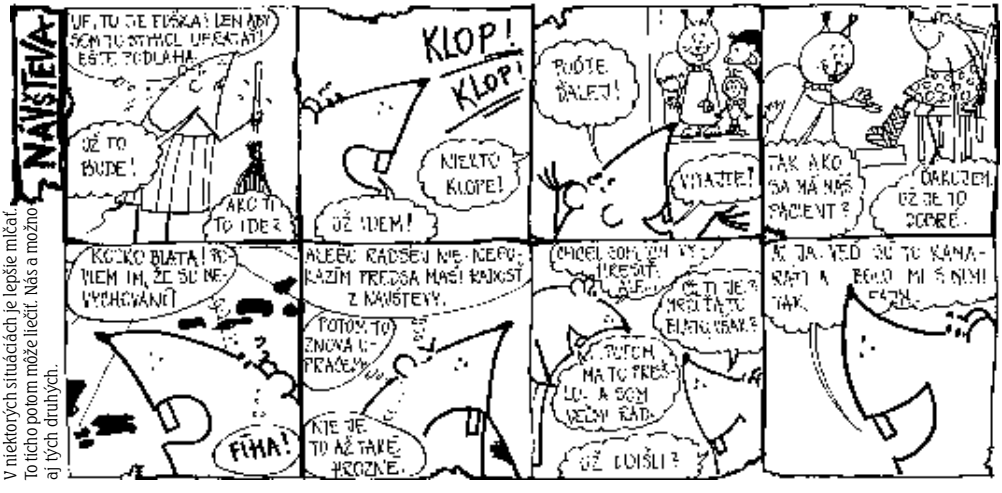

V niektorých situáciách je lepšie mlčať. To ticho potom môže liečiť. Nás a možno aj tých druhých.

SPOLOK SVÄTÉHO CYRILA A METODA

Naši jubilanti

V marci 2005 si okrúhle životné jubileum pripomínajú títo naši členovia:
PhDr. Mária Ďurišinová z Bratislavy, Rozália Dzvončeková zo Stredy nad Bodrogom, Juraj Gavala z Košíc-Barce, František Kmec zo Zdoby, Mária Olčáková z Vyšnej Olšavy, Anna Olejarová z Dvorianok, Magda Palková z Hnojného, Emília Štofková z Michaloviec, Helena Vargová z Trhovíšť, Ján Dzuro zo Slavkoviec, Mária Džuganová z Michaloviec, Jozef Kendra zo Zlatých Moraviec, Mária Kocanová z Cabova, Mária Košárová zo Svitu, Alžbeta Platková z Okružnej, Mária Vojtková z Breziny, Jozef Džuka z Jastrabia nad Topľou, Mária Jurková z Kazimíra, Michal Kožič z Úpora, Anna Krajňáková z Janova, Anna Pačutová zo Slivníka, Pavol Rimko z Bratislavy, Ján Šponták z Petríkoviec, o. Mons. Jozef Tóth z Košíc, Alžbeta Adamiková z Košíc, Ján Fejerčak z Janova, Mária Ihnátová z Bánoviec nad Ondavou, Ján Iľko zo Sečovskej Polianky, Mikuláš Mikula z Hažína, Johana Sedláková z Košíc, Anna Žihalová z Košíc-Terasy, o. Mikuláš Vladimír z Bardejova, Helena Zakuciová z Košíc.

Všetkým jubilantom
prajeme hojnosť Božích milostí.
Na mnoho rokov, šťastných rokov!

Štedré srdcia

Členovia spolku z Baškoviec 100 Sk, z Varhaňoviec 240 Sk, z Košíc-Šace 280 Sk, z Nacinej vsi 210 Sk, z Prešova 400 Sk, z Vybuchanca 120 Sk, Oľga Baranovičová 100 Sk, GKFÚ Prešov 80 Sk, Mária Gerová z Bratislavy 420 Sk, Helena Hudáčková zo Seniakoviec 120 Sk, Oľga Karafová z Červenej Vody 40 Sk, Ing. Peter Knut zo Župian 120 Sk, Anna Knutová zo Svinej 220 Sk, Michal Kožič z Úpora 120 Sk, Jozef Lukáč z Poše 80 Sk, Michal Mikita z Vrútok 40 Sk, Michal Motto z Baškoviec 120 Sk, Juraj Sigeti z Jánovej Lehoty 220 Sk, Helena Jalčovíková zo Žbiniec 70 Sk, Anna Maďarová zo Žbiniec 120 Sk, o. Juraj Zimovčák z Prešova 120 Sk.

Úprimné Pán Boh zaplať

Výzva

Vyzývame farské úrady, ktoré ešte neuhradili členské, aby tak urobili čo najskôr, vrátane nedoplatkov z minulých rokov. Pripomíname, že nový člen spolku má pri vstupe spolu s prihláškou zaplatiť vstupný poplatok 150 Sk, potom už každý rok 80 Sk. Za pochopenie ďakujeme.

Voskres Isus ot hroba, jakože proreče, ...

(dokončenie v tajničke)

					Pomôcky: livr, YK, IACK, EAT, trim, Koda	Skelet	Sprievod okolo cerkvi	1. časť tajničky	Krídlo
					Česká prírodná rezervácia				
					Ochrana tovaru				
					Chradla				
					Výpredaj, po anglicky				
slovo	Komár	2. časť tajničky	Čiara na ihrisku	Nárek / Počítačový výraz					Astronomický dalekohľad
Bohatý človek									
Ofúkla							Solmizačná slabika / Kanadský hokejista		
Sienko						Jozef, po domácky / Stará ŠPZ Topoľčian			
Pokľaknutie					Výchylka lode / Prsník				
Označenie lietadiel Sýrie			Pohánka	Skmáše / Zlato, po španielsky					
Poručníci							Stará ŠPZ Ostravy / Bohonosný starec		
slovo	Planéta / Riadok pokosenej trávy					Existujete / Odlamuj			
Pivo pre vodičov					Francúzska libra / Mária, po domácky				
Olympia, po domácky				Vlastníme / Venoval					MPZ Tanzánie
Bodné zbrane									
Mužské meno						Osobné zámeno			
Odsekla						Nit, po česky			

Autor: Vlado Komanický z Humenného
Výherca za mesiac február: Juliana Tomková, Hraň.

Správne riešenia osemsmerovky alebo krížovky zasielajte na adresu redakcie do 31. marca 2005. Môžete vyhrať knihu „Verím v príkladoch“.

RÁDIO LUMEN
Ďakujeme

Aj vy chcete podporiť vysielanie jediného kresťanského rádia na Slovensku?

Podporte nás svojimi 2% z dane

PRE LUMEN n.o. Banská Bystrica
informácie na tel.č. 048/ 471 08 10, alebo na www.lumen.sk

OSEMSMEROVKY

V	Z	A	Ň	K	S	CH	L	I	E	B	T	A
A	Ň	T	S	A	M	A	R	I	T	Á	N	E
V	A	T	I	K	Á	N	N	E	L	I	Á	Š
A	H	T	Z	Á	I	Á	N	M	D	U	S	O
Ť	R	M	S	Z	T	CH	E	R	U	B	Í	N
Ŕ	T	Á	L	I	P	T	B	N	L	V	L	A
Y	A	B	L	A	P	CH	U	O	B	E	D	A
K	B	M	Š	A	U	A	R	R	B	A	D	A
E	L	K	Z	Ž	V	CH	R	Á	M	A	T	B
I	Á	L	T	I	A	R	A	T	R	I	E	O
L	S	V	E	A	R	L	Á	O	R	A	B	R
M	K	R	Ž	J	M	A	M	A	I	E	F	H
Z	A	E	P	E	N	O	CH	A	N	L	S	R
R	A	I	A	E	G	A	D	V	E	N	T	T
N	T	M	S	Z	D	I	CH	O	Ť	T	A	Z
O	E	O	CH	I	R	E	J	R	S	B	E	M
N	B	K	A	M	U	A	N	R	A	F	A	K
R	O	M	Š	A	I	S	K	S	E	T	U	S

Legenda: ADAM, ADVENT, ALBA, AMEN, ARCHANJEL, ÁBEL, ÁRON, BLUD, EDEN, EFEZ, ELIÁŠ, ENOCH, FARÁR, GOMORA, HMLA, HROB, CHARITA, CHARIZMA, CHERUBÍN, CHLIEB, CHRÁM, INRI, IZÁK, JERICHO, JOEL, KAFARNAUM, KŇAZ, KRST, LÁSKA, LIEK, LITÁNIE, MANNA, MIER, NEBO, OBED, OBETA, OMŠA, OSUD, PASCHA, PAŠKÁL, PILÁT, RUBEN, SABAT, SAMARITÁN, SLZA, SMRŤ, SODOMA, TIARA, TRAPISTA, TREST, ŤAVA, VATIKÁN, VIERA, ZIMA, ZRNO, ŽALM.

Tajničku osemsmerovky tvorí 35 nevyškrtaných písmen.

E	K	Ž	N	I	V	S	A	L	K	A	S	N
O	J	A	A	E	R	E	CH	O	Z	I	L	H
K	Á	Z	I	L	D	N	L	N	L	E	R	R
N	B	I	S	N	M	E	I	O	U	O	F	I
O	E	Z	A	U	K	M	E	O	B	E	N	E
M	L	V	M	T	J	A	B	E	F	N	M	CH
Á	V	G	A	L	I	L	E	A	O	A	O	D
O	L	P	R	N	I	Z	A	I	Á	Š	R	T
S	N	O	I	S	J	T	S	D	A	R	H	A
K	R	S	T	L	M	E	Á	K	A	L	V	B
O	O	P	Á	Š	Á	R	L	N	L	M	E	A
K	R	S	N	S	O	T	O	I	I	O	L	S
V	K	N	T	M	E	P	E	Č	U	E	V	N
A	Ý	R	Á	O	Á	K	A	K	L	M	R	Y
R	A	R	Ž	T	L	I	A	U	B	R	A	T
CH	CH	E	R	O	A	N	J	E	L	Y	N	E
A	A	B	O	L	Z	A	Í	V	U	B	A	V
O	M	U	E	S	O	L	O	K	D	A	T	K

Legenda: ADAM, ALELUJA, AMEN, ANJEL, APOŠTOL, ARCHA, ÁBEL, BLUD, BRAT, EDEN, EFEZ, EVANJELIUM, EZAU, FARA, GALILEA, HRAD, HRIECH, HROB, HROM, CHLIEB, CHRÁM, INRI, IZAIÁŠ, IZÁK, KAIN, KLAS, KOLEKTA, KOLOSEUM, KOSTOLNÍK, KRST, KVETY, LÁSKA, LIEK, LITÁNIE, LONO, NEBO, OKNO, OPÁT, ORECH, ORNÁT, PILÁT, RYBA, SABAT, SAMARITÁN, SILOE, SIONS, SKLO, SKOK, STRACH, VLAK, VRANA, ZLOBA, ZNAK, ŽALM..

Tajničku osemsmerovky tvorí 32 nevyškrtaných písmen.
Autor: Marek Pataky.

ROZHLAS A TELEVÍZIA

Rádio Vatikán: FM 93,3 MHz, MW 1530-AB kHz, SW 4005 kHz, Intelsat 325,5 East (Atlantik); 05:25-05:40; 19:45-20:00 - slovensky; 05:10-05:25; 19:30-19:45 - česky

Rádio LUMEN - 16.00 – **Po** - Staré, ale dobré; **Ut** – Folkparáda; **St** – Oldieparáda; **Št** – Gospelparáda; **Pí** – Top 15; **So** - Piesne na želanie; **Ne** - Piesne na želanie. **18.00 Po-Ne** – Svätá omša – Emauzy. **19.00** - **So** – Ruženec pre Slovensko. **20.30 - Po** – Študentské šapitó; **Ut** – Duchovný obzor; **St** – Lupa; **Št** – História a my; **Pí** – ÚV hovor. **20.30 - So** – Od ucha k duchu **Krátke správy:** denne o 0:00, 6:00 (avíza), 7:00, 8:00; v pracovné dni aj o 9:00, 10:00, 11:00, 13:00, 15:00 hod. **Ranné chvály**: 5:45 h.; **Anjel Pána** : 12:00 h. **Čo vy na to:** v pondelok až sobotu o 14:00 h.

Veľkonočný program rádia Lumen 2005

Veľký štvrtok 24.03.2005 / 00:00 - 01:30 Duchovný obzor (repríza) / 01:30 - 03:00 Oldieparáda (repríza) / 03:00 - 05:00 Pod vankúš / 05:00 - 05:15 Rádio Vatikán (český) / 05:15 - 05:30 Hudba / 05:30 - 05:45 Rádio Vatikán (slovenský) / 05:45 - 06:00 Ranné chvály / 06:00 - 11:00 Lumenáda / 11:00 - 12:00 Veľkonočná kuchyňa Rádia Lumen / 12:00 - 12:10 Anjel Pána, zamyslenie / 12:10 - 13:00 Hudobný aperitív / 13:00 - 16:00 Lumenfórum / 16:00 - 18:00 Stretnutie vo večeradle / 18:00 - 19:30 Svätá omša / 19:30 - 20:00 Svetielko / 20:00 - 20:15 Infolumen / 20:15 - 20:30 Správy Rádia Vatikán / 20:30 - 22:00 História a my / 22:00 - 23:00 Bdenie v Getsemane / 23:00 - 24:00 Liturgické spevy Veľkého týždňa

Veľký piatok 25.03.2005 / 00:00 - 02:00 Karmel (repríza) / 02:00 - 04:00 Stretnutie vo večeradle (repríza) / 04:00 - 05:00 Pod vankúš / 05:00 - 05:15 Rádio Vatikán (český) / 05:15 - 05:30 Hudba / 05:30 - 05:45 Rádio Vatikán (slovenský) / 05:45 - 06:00 Ranné chvály / 06:00 - 09:00 Ranné spojenie / 09:00 - 12:00 Láska je silnejšia ako smrť / 12:00 - 12:10 Zamyslenie / 12:10 - 13:00 Hudobný aperitív / 13:00 - 15:00 Krížová cesta - Výstup na Golgotu / 15:00 - 16:30 Obrady Veľkého piatku / 16:30 - 17:00 Výpoveď kajúceho lotra / 17:00 - 18:00 Rozhlasová hra / 18:00 - 19:00 Umučenie Krista / 19:00 - 20:15 Veronikina šatka / 20:15 - 20:30 Správy Rádia Vatikán / 20:30 - 22:30 Kto chce ísť za mnou, nech vezme svoj kríž... / 22:30 - 24:00 Literárny pohľad na krížovú cestu

Veľká sobota 26.03.2005 / 00:00 - 01:30 História a my (repríza) / 01:30 - 02:30 Umučenie Krista (repríza) / 02:30 - 05:00 Pod vankúš / 05:00 - 05:15 Rádio Vatikán (český) / 05:15 - 05:30 Hudba / 05:30 - 05:45 Rádio Vatikán (slovenský) / 05:45 - 06:00 Ranné chvály / 06:00 - 09:00 Ranné spojenie / 09:00 - 12:00 Vyčistite starý kvas / 12:00 - 12:10 Zamyslenie / 12:10 - 13:00 Hudobný aperitív / 13:00 - 16:00 V spektre Božieho hrobu / 16:00 - 17:00 Rozhlasová hra / 17:00 - 19:00 Ekumena Veľkej noci / 19:00 - 20:00 Úvahy Carla Caretta / 20:00 - 22:30 Veľkonočná vigília / 22:30 - 24:00 Od ucha k duchu

Veľkonočná nedeľa 27.03.2005 / 00:00 - 02:00 Kto chce ísť za mnou, nech vezme svoj kríž ... (repríza) / 02:00 - 05:00 Pod vankúš / 05:00 - 05:15 Rádio Vatikán (český) / 05:15 - 05:30 Hudba / 05:30 - 05:45 Rádio Vatikán (slovenský) / 05:45 - 06:00 Ranné chvály / 06:00 - 08:30 Ranné spojenie / 08:30 - 10:00 Svetielko plus / 10:00 - 11:00 Radostná zvesť / 11:00 - 12:00 Fujaráčka moja / 12:00 - 12:10 Raduj sa, nebies Kráľovná, zamyslenie / 12:10 - 13:00 Hudobný aperitív / 13:00 - 15:00 Literárna kaviareň / 15:00 - 16:00 Svetlo nádeje / 16:00 - 17:30 Piesne na želanie / 17:30 - 18:00 Infolumen / 18:00 - 19:00 Emauzy / 19:00 - 20:00 Svetielko / 20:00 - 20:15 Infolumen II. / 20:15 - 20:30 Správy Rádia Vatikán / 20:30 - 21:00 Vešpery / 21:00 - 23:00 Karmel / 23:00 - 23:30 Infolumen (repríza) / 23:30 - 24:00 Pod vankúš

Veľkonočný program STV / Dvojka

Pondelok 21.3.2005 15:00 Dobrá zvesť / repríza
15:25 Slovo / repríza

Piatok 25.3.2005 10:30 Služby Božie ECAV Priamy prenos veľkopiatočných Služieb Božích z Evanjelického chrámu v Topoľčanoch. Liturguje Mgr. Ján Čáby, káže biskup z. d. ECAV Ivan Osuský
11:50 Páter Mi / Pôstne spevy v podaní Slovenského speváckeho zboru Adoremus
19:50 Slovo / Slávnostný príhovor biskupa ECAV Igora Mišinu
21:10 Krížová cesta z Kolosea / Priamy prenos krížovej cesty z rímskeho Kolosea za účasti Jána Pavla II. a významných svetových osobností z oblasti kultúry, náboženstva a politického života
23:00 Turínske plátno / TV dokument o odtlačkoch ukrižovaného muža na Turínskom plátne vo svetle vedy a viery. Rekonštrukcia utrpenia Krista na pozadí evanjeliových spisov

Sobota 26.3.2005 13:35 Dokument Veľká noc, sviatok sviatkov / Relácia o obradoch veľkonočného trojdnia u gréckokatolíkov v Košickom exarcháte
16:20 Poltón / Hitparáda gospelových videoklipov

Nedeľa 27.3.2005 10:30 Priamy prenos Veľkonočnej sv. omše z Ríma
16:20 Dobrá zvesť / Kresťanský magazín
20:00 Slovo / Slávnostný príhovor arcibiskupa RKC Alojza Tkáča

Pondelok 28.3.2005 16:10 Dobrá zvesť / repríza
16:35 Slovo / repríza

Streda 30.3.2005 14:55 Poltón / Hitparáda gospelových videoklipov

BISKUP FULTON J. SHEEN – VEĽKÝ PRIATEĽ GRÉCKOKATOLÍKOV

Vzťah tohto známeho biskupa, kazateľa a spisovateľa, s dielami ktorého sa môžeme stretnúť aj v slovenskom preklade, s gréckokatolíckymi veriacimi v Amerike sa začal ešte v časoch, keď nebol biskupom, ale už uznávaným kazateľom, a to pri vysviacke gréckokatolíckeho biskupa – koadjutora Daniela Ivancha v Pittsburghu 5. novembra 1946.

Celá ceremónia trvala vyše štyroch hodín a kazateľom bol práve Msgr. Fulton J. Sheen (8.5.1895 – 9.12.1979). Keďže Msgr. Sheen bol už vtedy veľmi známym kazateľom, jeho účasť bola poctou gréckokatolíkom prítomným na tejto nevšednej udalosti.

Po svojom vysvätení za pomocného biskupa pre New York 11. júna 1951 biskup Sheen nezanevrel na gréckokatolíkov, ale, naopak, v priebehu roka 1954 často navštevoval gréckokatolícky Chrám sv. Eliáša v Brooklyne, aby sa naučil liturgiu v byzantsko – slovanskom obrade. Jedným zo správcov farnosti bol v tom čase o. George Chegin. Tento kňaz mal kamaráta Stana Musiala, hráča bejzbalového tímu St. Louis Cardinals (Kardináli St. Louis), ktorý bol raz aj so šiestimi spoluhráčmi prítomný v chráme na liturgii, na ktorej bol aj biskup Sheen. Noviny na druhý deň priniesli vtipný titulok: „Biskup Sheen a sedem kardinálov v Chráme sv. Eliáša".

Ale veľká chvíľa pre vzťah gréckokatolíkov a biskupa Sheena ešte len mala prísť. 5. septembra 1955 Msgr. Fulton J. Sheen, v tom čase pomocný biskup kardinála Francisa Spellmana z New Yorku, slávil archijerejskú liturgiu podľa byzantsko – slovanského obradu v Uniontowne, Pennsylvánia, USA. Táto liturgia zavŕšila 21. ročník púte Pittsburgského exarchátu k svätyni Matky ustavičnej pomoci pri kláštore sestier rádu sv. Bazila Veľkého – najväčšej púte amerických gréckokatolíkov v tom čase a aj dodnes. Bolo to prvýkrát, čo bola archijerejská liturgia v angličtine, a tiež prvýkrát, čo jej predsedal latinský biskup. Na tejto liturgii bolo prítomných vyše 100 000 veriacich! Kalich použitý pri liturgii patril kedysi pravoslávnej katedrále v Petrohrade, a biskup Sheen ho denne používal pri omši. Ako sám povedal: „Boľševici ho predali jednému môjmu americkému priateľovi a on mi ho daroval". Ručný kríž (ktorý vidieť aj na obrázku) bol navrhnutý cárskym striebrotepcom V. Sazikovom, ktorý túto funkciu zastával v rokoch 1856 až 1877. Náprsný kríž patril jednému pravoslávnemu arcibiskupovi, ktorý bol prenasledovaný pre svoju vieru. Biskup Sheen tak urobil skutočne veľmi ústretový krok smerom k našej Cirkvi a myslím si, že mu to aj celkom pristalo.

Veľkým prínosom bolo, že taká uznávaná osobnosť mala liturgiu po anglicky, lebo určite aj to pomohlo tomu, že v roku 1955 Svätá stolica povolila používať angličtinu v liturgii, aj keď prvý Rímom potvrdený liturgikon dosiahol schválenie až 10. decembra 1964, a do praxe sa dostal v priebehu roka 1965. Ale aj biskup Sheen pochopil, že skutočným odkazom dedičstva sv. Cyríla a Metoda je, aby veriaci ľud rozumel tomu, čo sa modlí, a tak, hoci prvýkrát v novom jazyku, oslávil Boha v našom obrade aj biskup Fulton J. Sheen.

Daniel Černý

O tom, čo sa pokojne mohlo stať POSÚĎTE SAMI

Satan zvolal všetkých padlých anjelov a vyhlásil:
Svet sa mení a my musíme proti Bohu bojovať novými prostriedkami. Je neefektívne ľuďom ďalej spochybňovať Bibliu, Slovo Božie, odlučovať ich od viery. Musíme spraviť niečo nové. Predovšetkým treba zabrániť vytváraniu dôverného vzťahu s Kristom. Ak s ním nadviažu spojenie, láme sa naša moc nad ľuďmi. Prestaneme im vytvárať prekážky, aby nechodili do kostola a vyznávali slobodne svoju vieru. Naopak, nechajme im túto slobodu, ale zamerajme sa na to, aby nemali čas nadviazať osobné spojenie s Kristom.

Tento cieľ dosiahneme ľahko, ak nepripustíme, aby boli so svojím záchrancom osamote. Musíme byť po celý deň v ich prítomnosti a znemožňovať im toto dôležité spojenie.

„Ako to dosiahnuť?" - volali démoni.

„Zamestnávajte ich malichernosťami života, sústavne rozptyľujte ich myseľ. Ponúkajte im pôžitky, zábavu, nutkajte ich k výdavkom, nech si požičiavajú, a potom nech sa naháňajú za peniazmi. Zaplavte ich katalógmi, reklamami, ponukami tovarov a služieb, falošnými nádejami atď. Ak budú u nich peniaze prvoradé, dosiahli sme svoj cieľ.

Presvedčite ženy, že ich kariéra je prvoradejšia, ako mať deti. Nech nútia manželov zarábať čoraz viac, nech si obaja myslia, že kariéra je dôležitejšia ako rodina. Zabraňujte rodičom tráviť čas spolu s deťmi, aby sa domov nestal azylom pred ťažkosťami v ich živote.

Dráždite ich zmysly, aby nemali čas ani silu rozjímať, aby nemohli načúvať tichému Božiemu hlasu. Nech majú stále pustené rádio, televíziu, počítač. Zvyknú si načúvať našu hudbu, aj keď pôjdu v aute. Nech vo všetkých obchodoch, reštauráciách hrá hlasná hudba. To prehluší ich myseľ, nebudú schopní načúvať jeden druhému a už vôbec nie Kristovi. Nech ich nočné stolíky sú plné časopisov, novín, nech tam majú aj rádio alebo televízor. Bombardujte ich senzačnými správami celých 24 hodín denne. Nezabudnite na víkendy. Nech sa z práce vracajú vyčerpaní, rozčúlení, podráždení a nespokojní. Nedovoľte im odpočinúť si v tichu, vyjsť si do prírody, premýšľať o Božom svete.

Nech svoju únavu kompenzujú pôžitkami z jedla, v plytkej zábave, a hlavne sexom. Nech túžia po pastve pre oči, po telesnej rozkoši, dráždite ich zmyselnosť. Namiesto do prírody ich lákajte na hlučné exotické miesta v zahraničí, do zábavných parkov, lákajte ich do nákupných stredísk namiesto do kostolov. Nech sa ženú za zábavou, za telesným pôžitkom a vnuknite im presvedčenie, že to je ich zmysel života. Ak sa stretnú so známymi, nech stretnutie premárnia jalovými rečami o klebetách a senzáciách.

Nech sa zapájajú do rôznych iniciatív, ale nie v prospech biednych či opustených, nešťastných ľudí. Preplňte ich život zbytočnosťami tak, aby nemali čas na modlitbu ani príležitosť čerpať potrebnú silu z Božieho slova a zo sviatostí."

Zhromaždenie sa skončilo a démoni sa rozišli nedočkavo plniť svoje poslanie, aby sa kresťania predháňali v budovaní nových organizácií, užívaní rozkoše, a nemali čas na Boha, aby sa nestihli zblížiť s Kristom, ale aby pobehovali z práce za zábavou, zabúdali na svoju rodinu a nemali čas na ňič, ani na seba, a už vôbec nie na Boha.

... bol diablov plán úspešný?

Posúďte sami!

-int-

Piatok 1. 4. – Svetlý piatok. Naša prepodobná matka Mária Egyptská. Voľnica. Sk 3, 1-8, zač. 7; Jn 2, 12-22, zač. 7. Prokimen.

Sobota 2. 4. – Svetlá sobota. Náš prepodobný otec Títus Divotvorca. Sk 3, 11-16, zač. 8; Jn 3, 22-33, zač. 11. Prokimen.

Nedeľa 3. 4. – Druhá nedeľa Päťdesiatnice – o Tomášovi. Náš prepodobný otec a vyznávač Nikita, igumen Médikiovho kláštora. Radový hlas je prvý, evanjelium na utierni je prvé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z nedele o Tomášovi. Sk 5, 12-20, zač. 14; Jn 20, 19-31, zač. 65.

Pondelok 4. 4. – Naši prepodobní otcovia Jozef Hymnograf a Juraj z Maley. Sk 3, 19-26, zač. 9; Jn 2, 1-11; zač. 6. Až do zakončenia Paschy po úvodnom požehnaní spieva raz kňaz a dvakrát veriaci „Kristus slávne vstal", antifóny sú predobrazujúce, vchod nedeľný, namiesto „Dôstojné": „Anjel zvestoval a Osvieť sa". Namiesto „Požehnaný, ktorý prichádza": „Videli sme svetlo pravé": „Nech sa naplnia ústa naše": „Nech je požehnané Pánovo meno": a „Sláva: I teraz": v prepustení sa berie tropár sviatku až do oddania sviatku. Menlivé časti, okrem čítaní, sú celý týždeň z nedele o Tomášovi.

Utorok 5. 4. – Svätí mučenící Teodul, Agatopod a spoločníci. Sk 4, 1-10, zač.10; Jn 3, 16-21; zač. 10.

Streda 6. 4. – Náš otec svätý Eutychios, konštantínopolský arcibiskup. Odchod do večnosti nášho otca svätého Metoda, učiteľa Slovanov. Menlivé časti tak, ako je uvedené hore a Metodovi. Sk 4, 13-22, zač. 11; Jn 5, 17-24, zač. 15; Hebr 7, 26-28; 8, 1-2; Jn 10, 9-16, zač. 36.

Štvrtok 7. 4. – Náš prepodobný otec Juraj, mytilénsky biskup. Sk 4, 23-31, zač. 12; Jn 5, 24-30, zač. 16.

Piatok 8. 4. – Svätí apoštoli Herodión, Agabus, Rúfus, Asynkrit, Flegont a Hermés. Sk 5, 1-11, zač. 13; Jn 5, 30-47; 6, 1-2, zač. 17.

Sobota 9. 4. – Svätý mučeník Eupsychios. Sk 5, 21-33, zač. 15; Jn 6, 14-27, zač. 19.

Nedeľa 10. 4. – Tretia nedeľa Päťdesiatnice – o myronosičkách. Svätí mučenící Terencius, Pompejus a spoločníci. Radový hlas je druhý, evanjelium na utierni je tretie. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z nedele o myronosičkách. Sk 6, 1-7, zač. 16; Mk 15, 42-47; 16, 1-8, zač. 69.

Pondelok 11. 4. – Svätý hieromučeník Antípas, biskup ázijského Pergama. Menlivé časti, okrem čítaní, sú celý týždeň z nedele o myronosičkách. Sk 6, 8-5; 7, 1-5; 47-60, zač. 17; Jn 4, 47-54, zač. 13.

Utorok 12. 4. – Náš prepodobný otec a vyznávač Bazil, parížský biskup. Sk 8, 5-17, zač. 18; Jn 6, 27-33, zač. 20.

Streda 13. 4. – Svätý hiermučeník Artemón a spoločníci. Sk 8, 18-25, zač. 19; Jn 6, 35-39, zač. 21.

Štvrtok 14. 4. – Náš otec svätý Martin Vyznávač, rímsky pápež. Sk 8, 26-39, zač. 20; Jn 6, 40-44, zač. 22.

Piatok 15. 4. – Svätí apoštoli Aristarch, Pudent a Trofím. Sk 8, 40.9, 1-19, zač. 21; Jn 6, 48-54, zač. 23.

Sobota 16. 4. – Sväté mučenice a panny Agapa, Irena a Chionia. Sk 9, 20-31, zač. 22; Jn 15, 17-27; 16, 1-2, zač. 52.

Nedeľa 17. 4. – Štvrtá nedeľa Päťdesiatnice – o porazenom. Naši prepodobní otcovia Simeon z Perzie a Akakios, meliténsky biskup. Radový hlas je tretí, evanjelium na utierni je štvrté. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z nedele o porazenom. Sk 9, 32-42, zač. 23; Jn 5, 1-15, zač. 14.

Pondelok 18. 4. – Náš prepodobný otec Ján, učeník svätého Gregora Dekapolitu. Menlivé časti, okrem čítaní, sú z nedele o porazenom. Sk 10, 1-16, zač. 24; Jn 6, 56-69, zač. 24.

Utorok 19. apríl. Náš prepodobný otec Ján zo Starej Lavry. Menlivé časti, okrem čítaní, sú z nedele o porazenom. Sk 10,21-33, zač. 25; Jn 7,1-13, zač. 25.

Streda 20. 4. – Polovica Päťdesiatnice. Náš prepodobný otec Teodor Tríchinas. Menlivé časti z Polovice Päťdesiatnice. Sk 14, 6-18, zač. 34; Jn 7, 14-30, zač. 26.

Štvrtok 21. 4. – Svätý hieromučeník Január a spoločníci. Svätý mučeník Teodor z Pergy. Menlivé časti, okrem čítaní, sú do 27. 4. z Polovice Päťdesiatnice. Sk 10, 34-43, zač. 26; Jn 8, 12-20, zač. 29.

Piatok 22. 4. – Náš prepodobný otec Teodor Sykeónsky. Sk 10, 44-48; 11, 1-10, zač. 27; Jn 8, 21-30, zač. 30.

Sobota 23. 4. – Svätý a slávny veľkomučeník, tríumfátor a divotvorca Juraj. Predobrazujúce antifóny. Tropár z Polovice a Jurajovi. Kondák Jurajovi a z Polovice. Prokimen, aleluja a pričasten z Polovice a Jurajovi. Sk 12, 1-11, zač. 29; Jn 8, 31-42, zač. 31; Jn 15, 17-27; 16, 1-2, zač. 52.

Nedeľa 24. 4. – Piata nedeľa Päťdesiatnice – o Samaritánke. Svätý mučeník Sáva Stratílat. Radový hlas je štvrtý, evanjelium na utierni je siedme. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z nedele o Samaritánke. Sk 11, 19-26; 29-30, zač. 28; Jn 4, 5-42, zač. 12.

Pondelok 25. 4. – Svätý apoštol a evanjelista Marek. Predobrazujúce antifóny. Tropáre z Polovice a Markovi. Kondák Markovi a z Polovice. Prokimen, aleluja a pričasten z Polovice a Markovi. Sk 12, 12-17, zač. 30; Jn 8, 42-51, zač. 32; 1 Pet 5, 6-14, zač. 63; Mk 6, 7-13, zač. 23.

Utorok 26. 4. – Svätý hieromučeník Bazil, amázijský biskup. Sk 12, 25.13, 1-12, zač. 31; Jn 8, 51-59, zač. 33.

Streda 27. 4. – V tento deň sa zakončuje sviatok Polovice Päťdesiatnice. Svätý hieromučeník Simeon, Pánov príbuzný. Náš prepodobný otec Štefan, biskup volynského mesta Vladimír. Menlivé časti, okrem čítaní, z Polovice Päťdesiatnice. Sk 13, 13-24; zač. 32; Jn 6, 5-14, zač. 18.

Štvrtok 28. 4. – Svätí apoštoli Jasón a Sósipatros. Svätí mučenící Dadas, Maxim a Kvintilián. Náš otec svätý Cyril, turovský biskup. Tropár z hlasu, kondák z nedele o Samaritánke a z Paschy. Prokimen, aleluja a pričasten z nedele o Samaritánke. Sk 14, 20-27, zač. 35; Jn 9, 39-40; 10,1-9, zač. 35.

Piatok 29. 4. – Deviati svätí mučenící z Kyzika. Prepodobný Memnón Divotvorca. Sk 15, 5-34, zač. 36; Jn 10, 17-28, zač. 37.

Sobota 30. 4. – Svätý apoštol Jakub, brat svätého Jána Teológa. Predobrazujúce antifóny. Tropáre z nedele a Jakubovi. Kondák z nedele, Jakubovi a z Paschy. Prokimen, aleluja a pričasten z nedele a Jakubovi. Sk 15, 35-41, zač. 37; Jn 10, 27-38, zač. 38; Sk 12, 1-11, zač. 29; Lk 5, 1-11, zač. 17.

Vojtech Boháč

Blahoželania

Dňa 2.4.2005 sa náš duchovný otec, protopresbyter a správca farnosti Vranov nad Topľou – mesto **Ľubomír Novák** dožíva krásnych 35 rokov svojho života.

Pri tejto príležitosti by sme chceli poďakovať nebeskému Otcovi, že nám poslal takého pastiera duší. Nech vás Ježiš Kristus do ďalších rokov života posilňuje, nech vás Svätý Duch po celý život osvecuje, nech vás Presvätá Bohorodička navždy ochraňuje. Aby nás vaše slová pri svätých liturgiách v našom chráme napĺňali duchovným šťastím a pokojom ešte mnoho rokov .

Každý deň privádzate k oltáru roztratené ovečky a pomáhate nám Božím slovom. Nech na vašej tvári vždy úsmev a radosť žiari. Nesmierne si ceníme vašu prácu a obetu a ďakujeme za všetko, čo ste pre našu farnosť doteraz vykonali. Prajeme vám veľa zdravia, lásky, Božích milostí a požehnania do práce v Pánovej vinici.

Zároveň veľa Božích milostí vyprosujeme pre celú vašu rodinku.

Na mnoho rokov, šťastných rokov.

veriaci z Vranova nad Topľou – mesto

Dňa 3. 4. 2005 sa dožíva naša mamka, babka a prababka **Mária Horvatová**, rod. Rakociová, z Banského 80 rokov života. Pri tejto príležitosti vám vyprosujú veľa zdravia a Božieho požehnania dcéra Hanka s rodinou. K pozdravu sa pripájajú synovia Ján a Ladislav s rodinami. Mamka, zdvihnite oči na oblohu a poďakujte sa Pánu Bohu za tento dar, že sa vám 80 rokov dožiť dal. Na mnohaja lita, blahaja lita.

Spomienka

Dňa 11. apríla 2005 uplynie rok od chvíle, čo dotĺklo milované a milujúce srdce našej drahej mamky **Anny Škovírhovej**. O tichú spomienku a modlitby za ňu prosia dcéra Mária a syn Michal s rodinami. Večná jej pamiatka, blažený pokoj!

Spomienky na Svätú zem III.

V Betleheme sme sa prebudili do druhého dňa vo Svätej zemi. Na programe sme však mali Galileu. Preto sme náš Pútnický dom u sv. Jozefa opustili skoro ráno. Pred nami bola dlhá cesta na sever ku Galilejskému jazeru. Na raňajky sme si dali chutný betlehemský chlieb, ktorý vám tu ponúkajú aj ako suvenír, lebo Betlehem znamená „dom chleba". Aké je to symbolické... Veď tu naozaj prišiel na svet pravý chlieb z neba...

Uvažujúc nad tým som už sedel v autobuse. Opäť prejazd cez strážne stanovisko, lebo Betlehem sa nachádza na palestínskom území. Zblízka sme mohli vidieť vysoký sedemmetrový betónový múr, ktorým chcú Židia oddeliť všetky palestínske územia, aby sa tak chránili pred teroristickými útokmi. Na stanovisku sme videli niekoľkých Palestínčanov, ktorí chceli v noci prejsť do Jeruzalema „na čierno" za prácou, ale izraelská armáda ich chytila. Teraz budú celý deň stáť za trest otočení tvárou k múru až do večera, keď ich pustia naspäť domov.

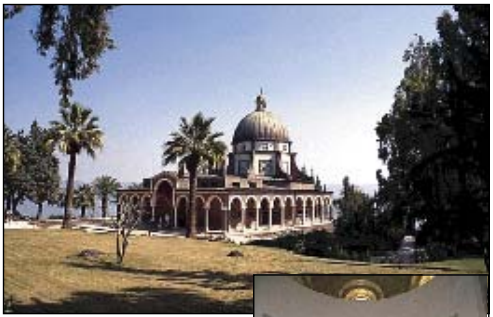

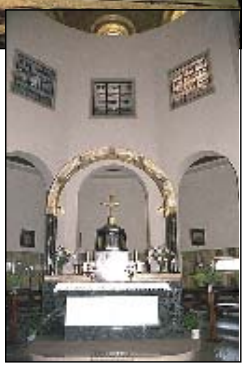

Na ceste z Júdey do Galiley je vidieť, aká rôznorodá je krajina Izrael. Prechádzali sme Júdskou púšťou, na ktorej vidieť v tomto období rásť trávu. Je rozdiel, v ktorom období navštívite Svätú zem. V jeseni je všetko suché. V jari sa púšť zelenie. Videli sme kočovníkov – beduínov, ktorí na púšti pasú svoje stáda. Niektoré obrazy nám pripomínali Dobrého pastiera. Náš sprievodca o. Miroslav Labač nám povedal úsmevnú príhodu, ako raz videl pastiera na oslíkovi, ktorý pásol stádo ovečiek, s mobilným telefónom pri uchu... Aj to je obraz dnešných beduínov, ktorí sú už obklopení modernou technikou, ale predsa sa v mnohom podobajú tým z biblických čias. Popri ceste je znázornený bod „0", teda úroveň Stredozemného mora. Cesta však klesá ďalej... Mŕtve more je až 400 m pod hladinou mora, čo spôsobuje, že je tam takmer tropické podnebie. Mŕtve more však bude na programe neskôr. Čím bližšie sme boli pri Galilei, tým bolo viac zelene. To sme už prechádzali popri rieke Jordán, ktorá zavlažuje celé územie. Mali sme ju po pravej strane. Míňali sme banánové, datľové aj olivovníkové plantáže, ale aj krokodíliu farmu. Za Jordánom sme videli Jordánsko. Na niektorých úsekoch cesty sme prechádzali popri hraniciach s Jordánskom, ktoré sú asi najstráženejšie na svete. Aspoň tak sa nám to videlo... Dvojitý elektrický plot a uprostred hladkým pieskom vysypané územie, aby bolo vidieť stopy prípadného narušiteľa. Ináč, v Izraeli stretnete vojakov – mužov i ženy, na každom kroku. Za každých okolností majú pri sebe zbraň. Po ľavej strane sme prechádzali popri Samárii.

Pri Galilejskom, Tiberiadskom či Genezaretskom jazere je všade plno zelene, palmy, olivovníky... Prešli sme cez mesto Tiberias, ktoré je vždy plné turistov. Bol nádherný slnečný deň. Hladina jazera odrážala slnečné lúče a my sme boli nadšení. Veď na týchto miestach Ježiš povolal svojich učeníkov, tadiaľto chodil, ohlasoval radostnú zvesť a vykonal mnoho zázrakov. V diaľke už bolo vidieť Horu blahoslavenstiev so známou rovnomennou bazilikou. Tá bola postavená v rokoch 1936 – 38 podľa projektu A. Barlluzziho. Je to svetlý vzdušný osemuholníkový chrám – symbol ôsmich blahoslavenstiev so stĺporadím dookola chrámu. Vitráže okien obsahujú texty blahoslavenstiev a mozaiky na podlahe predstavujú symboly čností. Okolie chrámu tvorí nádherne upravená zeleň – záhrady. Ešte doma nám otec biskup povedal, že niekde sa prihovorí pri svätých liturgiách on a niekde my, ostatní kňazi. Pre každého kňaza je totiž veľmi jedinečné ohlásiť radostnú zvesť v krajine, kde ju prvý ohlasoval Ježiš Kristus. V kútiku srdca som túžil kázať na Hore blahoslavenstiev... a zrazu mi otec biskup hovorí, aby som si pripravil príhovor. Bol som nesmierne šťastný. Kázať na Hore blahoslavenstiev, kam biblisti situujú Kristovu Reč na vrchu, bol pre mňa jeden z najsilnejších zážitkov vo Svätej zemi. Svätú liturgiu sme mali vonku v záhrade pri bazilike. Pútnici sedeli akoby v amfiteátri a pozerali sa na Galilejské jazero v pozadí za prírodným oltárom, pri ktorom sme slávili Eucharistiu. Čosi uchvacujúce... Keď som si uvedomil, že tu kázal Ježiš Kristus a predniesol tu základ svojho učenia, bol som dojatý. Spomenul som si na to, čo sme sa učili na homiletike. Keď kňaz prednáša homíliu, neponúka svoje slovo, ale Božie slovo. To sám Kristus hovorí počas homílie ústami kňaza. Naplnila ma bázeň, lebo sa tu pred naším zrakom sprítomnila Kristova Reč na vrchu. Evanjelium sme vybrali to, v ktorom Ježiš ohlásil osem blahoslavenstiev. V krátkej homílii zaznelo: „Tu sa zmenili dejiny sveta aj dejiny človeka. Tu Ježiš Kristus ohlásil svoj nový, prevratný program. Kto otvorí srdce tomuto jeho mocnému slovu, dostáva nový život, stáva sa blaženým... Čo nám vlastne chce v blahoslavenstvách Ježiš povedať? To, že šťastný je ten človek, ktorý v svojom živote potrebuje Boha. Od neho očakáva spásu, oslobodenie, život v rôznych situáciách, aj vtedy, keď tento svet už nevie čo ponúknuť. Blahoslavenstvá odrážajú Božiu logiku, nie logiku tohto sveta. Boh dokáže naplniť život človeka svetlom, radosťou a pokojom aj v takých situáciách, v ktorých tento svet rezignuje."

Aj v tomto čase Veľkého pôstu nám Cirkev pomáha očistiť náš zrak, aby sme nanovo videli, od koho k nám prichádza pomoc, aby mal Boh zvrchovanú moc v našom živote, aby v nás mohol mocne pôsobiť. Kto v pôstnom čase opäť uvidí vo svojich osobných dejinách mocné pôsobenie živého Boha, ten dokáže skutočne sláviť Paschu – prechod zo smrti do života.

Ľubomír Petrík

Pokračovanie nabudúce